

naš čas

titovo velenje, 20. aprila 1989
številka 15 (971), cena 2500 dinarjev

IZ VSEBINE:

3. Igrice z žarnicami
5. Boljše ploščice
7. Telefon za vse
8. Likovni svet otrok

Ma club

Prireditve ob 27. aprilu in 1. maju

Občina Velenje — osrednja proslava v domu kulture

Veliko prireditev se nam obeta v občini Velenje v počastitev praznikov 27. aprila in 1. maja. Nekatere od njih se začnejo že v tem tednu. Osrednja proslava pa bo v torek, 25. aprila, ob 19. uri v Domu kulture v Titovem Velenju, kjer bodo podelili srebrna priznanja OF in srebrne znake Zveze sindikatov Slovenije. Na prireditvi se bo predstavilo Kulturno društvo iz Šmartnega ob Paki s programom »Naš narod je majhen, naš narod je trdi«.

Tako na osrednjo proslavo kot na vse tiste, ki jih pripravljajo v počastitev dneva Osvobodilne fronte in 1. maja, ter na vse druge prireditve ob prazniku, vas vabita Občinski svet ZSS Velenje in Občinska konferenca SZDL Velenje.

Prireditve se pričnejo že v soboto, 22. aprila: ob 8. uri bo v telovadnici CSS potekal 6. medregijski turnir društev paraplegikov Slovenije v ko-

šarki, ob isti uri pa se bo pred CSS pričelo občinsko tekmovanje mladih v znanju in veščinah SLO in DS, istega dne ob 16. in 18.30 uri pa bo v Kulturnem domu srečanje zborov slovenskih pokrajin.

V počastitev praznikov se vključuje tudi Klub zbiralcev značk, znamk in starega denarja z odkritjem prapora, ki bo v ponedeljek, 24. aprila ob 18. uri na OŠ Veljka Vlahoviča.

Najbolj pestro pa bo seveda na predvečer praznika dela — 30. aprila se bodo od 17. pa vse do 1. ure naslednjega dne v središču Titovega Velenja vrstila družabna srečanja ob glasbi, dobri gostinski ponudbi, kanonadi, igrala bo godba na pihala, izrečen pozdravni govor. Če bo dež, bodo prireditve v gostinskih lokalih.

1. maja nas bosta ob 6. uri jutraj prebudili budnica in

kanonada in vabila na prvomajsko srečanje na Graško goro. Upajmo, da bo vreme »držalo«, kajti v nasprotnem primeru bo to tradicionalno srečanje odplaknil dež. Na Graško goro bodo iz Titovega Velenja, vse od 8. ure zjutraj, vsakih 15 minut, s postaj

Rudarski dom, Trznica, Nama, Bevče, Foitova, Pesje vozili avtobusi, iz Šoštanja pa bodo peljali ob 8.30, 9.30 in 10.30 z avtobusne postaje. Prvomajsko srečanje na Graški gori se bo »uradno« začelo ob 11. uri.

(mkp)

Občina Mozirje

Osrednjo proslavo ob letošnjem prazniku bodo v Zgornji Savinjski dolini tokrat pripravili na Rečici ob Savinji. Slovesnost se bo pričela v nedeljo, 23. aprila ob 15. uri. Združili jo bodo z občinsko revijo pevskih zborov. Predstavilo se bo 10 zborov iz vse doline, kot gostje pa bodo nastopili člani moškega pevskega zbora zamejskih Slovencev iz Pliberka.

Na proslavi bodo podelili tudi letošnja priznanja in odlikovanja. Srebrna priznanja Osvobodilne fronte bodo tokrat prejeli: ANTON KREFL iz Nazarij, VIKTOR GRUDNIK iz Nove

Štife, STANKO ŽMAVC iz Bočne, SILVO FORTŠNER iz Šmartnega ob Dreti, FRANC SLAPNIK z Rečice ob Savinji, DRAGO JELENKO z Rečice ob Savinji, JOŽICA KOLENC iz Gornjega grada in dr. FRANC ŠIRKO iz Mozirja; dobitniki Srebrnih znakov zveze sindikatov pa so: FRANC OBOJNIK iz OO Smreka, PAVEL BITENC iz OO TOK GG Nazarje, ANTON BASTL iz OO Postaja milice, FRANC BORSNAK iz OO Gorenje-Glin Nazarje, ALOJZ MAVRIČ iz Gornjega grada in OSNOVNA ORGANIZACIJA ZSS VVO Mozirje.

Izvršni svet SO Mozirje

Lahko smo srečni, da imamo v tako zaostrenih družbenih in gospodarskih razmerah, toliko novih naložb, gospodarsko, razvojno in izvozno utemeljenih. Lahko smo srečni, da jih bo še nekaj. Tako bi lahko na kratko strnili ugotovitve članov izvršnega sveta skupščine občine Mozirje, ki smo ji bili priča na zadnji seji.

Občina Velenje

Dobitniki srebrnih znakov ZSS

Na predlog odbora za organizacijsko — kadrovska vprašanja pri OS ZSS Velenje so člani predstva potrdili dobitnike letošnjih srebrnih znakov Zveze sindikatov Slovenije (predstavili jih bomo v naslednji številki Našega časa).

Srebrni znak zveze sindikatov Slovenije bodo prejeli: Franc Debršek (RLV tozd Zunanja dejavnost), Anica Florjan (Vegrad PE Mehaničarica), Marjana Kašnik (Veleblagovnica Nama), Drago Krenker (Iskra Delta), Ivan Jelen (RLV — Jama Škale), Jožica Hercog (sozd Gorenje), Janko Lukner (RLV), Vlado Ivančič (Gorenje Commerce), Zlatko Notersberg (RLV — Jama Preloge), Slavica Šumnik (Bolnišnica Topolšica) in Milena Zdove (OŠ Antona Aškercja) ter dve sindikalni organizaciji: konferenca OO Zveze sindikatov ERE in osnovna organizacija ZS temeljne organizacije HTZ Rudnika lignita Velenje. (mkp)

Mi smo za model formule *EL*

Elkroj

Še so zgledi, ki vlečejo

Gre namreč za dejstvo, da se v zadnjem času na sejah izvršnega sveta skoraj redno pojavljajo predstavniki organizacij združenega dela, ki članom in s tem družbeno-politični skupnosti in širši javnosti predstavljajo svoja razvojna hotenja in njihovo dejansko uresničevanje.

Začetnik teh predstavitev je bila delovna organizacija Gorenje — Mali gospodinjški aparati s svojo veliko in še kako pomembno naložbo. Sledila ji je Montažna gradnja Smreka s predstavitevjo izvozno naravnanih vlaganj, na zadnji še Gorenje-Glin Nazarje in velenjski Inženiring, kaj kmalu pa bodo na vrsti še druge delovne organizacije, če se jim bo to zdelo vredno in pomembno. Vlagajo namreč že in sklepajo nove posle. Za današnje čase zares spodbudno dejstvo.

V nazarski lesni industriji bodo junija sklenili pomemb-

no naložbo v proizvodnji stavbnega pohištva, ki pa ne bo imela le ozkih učinkov na tem proizvodnem področju, pomembnejši so učinki v sodobni tehnologiji, organizaciji dela in miselnosti. Z njo bodo bistveno povečali izkoristek lesne mase, dvignili kakovost razpoložljivega lesa, saj bodo predelali vsaj šestkrat več lesa slabše kakovosti, s tem krepko povečali število izdelkov od nespremenjenih količinah lesa, močno razširili ponudbo, si zagotovili še večji izvoz in podobno. Zaenkrat toliko.

Druge razveseljiva novica prihaja iz velenjske delovne organizacije Inženiring. Gre namreč za Luče in za izgradnjo proizvodnega obrata na tem področju, na katerem so gradnje izrazit primer neusklojenih interesov. Nerazvito in obmejno področje, želje po napredku, pomanjkanje prostora, varstvo krajine in

ekološki problemi, spomeniško varstvo, vodno gospodarstvo in tako v nedogled. Gre za naložbo, ki se je lotil zasebnik, vendar presega njegove možnosti, tudi zaradi izjemno zahtevne finančne konstrukcije z udeležbo tujih sredstev. Inženiring se je v to vključil šele letošnjega februarja in v slabih dveh mesecih izdelal investicijski program. Dokaz torej, da se s smelostjo in sposobnostjo da marsikaj storiti v zelo kratkem času, saj naj bi naložbo sklenili že novembra. Ob novi zakonodaji to obenem pomeni prvi model mešanega podjetja, za združevanje zasebnega in družbenega, zato pripravljajo še projekt organizacije mešane podjetja. Priznanje torej Inženiringu, ki utira pot ostalim. Seveda vse ne teče enostavno in brez zagat, trdno pa so odločeni, da bo brazda v doslej nezorani njivi kar najbolj ravna. j. p.

S kulturnim molkom proti kulturnemu molku

Precej prahu je pred dnevi v Slovenskem prostoru dvignila javna »grožnja« organov slovenske kulture s kulturnim molkom. To je le še en od mnogih poskusov kulturi v slovenskem prostoru zagotoviti mesto, ki ji gre. Potem, ko so se »zgodili« solstvo, zdravstvo, raziskovanje... (ki so, se razume, v prav tako nezavidljivem položaju), se je začelo dogajati tudi v kulturi. Kulturniki, ki so dolga leta moledovali za svoj kosček kruha, so beraški klubuk dali na stran in Slovenijo postavili pred dejstvo: Kultura je delo in to pomembno delo (se mar narodi ohranjajo le z vojskovanjem in industrijsko proizvodnjo?) in ker je delo, mora biti tudi temu primerno vrednoteno. Če smo se nekoč odločili, da bomo vsem državljanom Slovenije, dali vsaj delček kulture, ne da bi ti morali posebej za vsako kulturno uslugo seči v žep, potem smo dolžni to ohraniti. Če hočemo državljanje še bolj kulturno osveščati, potem bomo za to namenili še več sredstev. Če hoče-

mo biti moderna (post)industrijska družba integrirana v Evropo in svet, potem moramo

Naša tema

imeti tudi kulturno razvitega proizvajalca — sicer pristajamo na to, da bomo zgolj proizvodna delavnica Evrope, sveta.

Seveda se kulturi ne piše slabo samo na nacionalni ravni, prav podobno je na nižjih ravneh, ki so pa, jasno, temelj nacionalni kulturi. Trenutno (v prvih treh mesecih) združeno delo v občini zagotavlja izvajalec v kulturi le sredstva za osebne dohodke delavcev in najnujnejše režijske stroške (voda, ogrevanje, del elektrike), program občinske kulturne skupnosti bo (spodjeden od inflacije!) sprejet šele jutri — konec aprila! Koliko imajo posamezni izvajalci ali pa celo sama skupščina kulturne skupnosti vpliva na delež kulture v skupni porabi je pa že druga zgodba. Omejeni smo z zakoni, dogovori, interventnimi zako-

ni, indeksi, prilivi... Ta veriga se vleče od zveznih, preko republiških do občinskih organov. Najpogostejši odgovor kulturniku, ki zagovarja svoj program je: takšen je zakon, takšen je indeks, denarja ni. V tem položaju bodo delegati jutri dvignili roke — kljub temu, da je pristojnost delegatov v skupščini, da odločijo kakšen program kulture želimo imeti in koliko sredstev bomo zanj dali.

Delegati seveda ne bodo dvignili rok za kulturni molk — s tem, ko bodo sprejeli (potrdili) (administrativno določen) plan, bodo dvignili roke za kulturni šepet — sredstva bodo namreč zadoščala le za najnujnejše: o vsebini se delegati, pod pezo denarnih skrbi, seveda tudi tokrat ne bodo uspeli pogovarjati. S tem, ko vsemogočna administracija rohni proti metodam izsiljevanja, proti metodi kulturnega molka (nekakšen štrajk v kulturi, odpoved predstav, nastopov, prekinitve izhajanja knjig, publikacij...), sama proti kulturnemu molku ne stori prav dosti. Nasprotno.

Herman Rigelnik in Miodrag Babič sta zapisala štiriletno sodelovanje. (vos)

Gorenje prevzelo skrb nad košarkarji

Prejšnji teden v četrtek se je rodilo novo sodelovanje. Predsednik poslovnega odbora Gorenja Herman Rigelnik in Miodrag Babič v imenu košarkarske zveze Jugoslavije sta podpisala na priložnostni slovesnosti posebno listino, s katero se je Gorenje obvezalo,

da bo do marca 1993 generalni pokrovitelj vseh selekcij jugoslovanske košarkarske reprezentance.

»Delavci Gorenja smo se z veseljem in ponosom odločili, da materialno in moralno podpremo nadaljnji razvoj košarkarskega športa iz Jugoslavije; to je športa, ki je eden najboljših ambasadorjev Jugoslavije v svetu, športa za katerega je značilno, da je grajen na domačih izkušnjah, na domačih igralcih in strokovnjakih, kar je morda posebnost, športa, ki je tako kot Gorenje doma po celi Jugoslaviji, za katerega so osnovna značilnost trdo delo, dobri človeški odnosi, odlično vodenje in stalno preverjanje sposobnosti ter kakovosti v mednarodni konkurenci. Neskrbno lahko rečem, da je to tudi filozofija Gorenja,« je ob tem dogodku dejal Herman Rigelnik in izrekel pričanje da bo to sodelovanje dalo obojestranske rezultate.

Miodrag Babič pa je zatrdil, da bo Gorenje v Košarkarski zvezi Jugoslavije gotovo našlo izrednega partnerja, saj se lahko pohvalijo z 61 medaljami s svetovnih, olimpijskih in evropskih prvenstev in je to gotovo najbolj trofejni šport danes v Jugoslaviji.

Hkrati je dejal da tudi zveza spoštljivo gleda na Gorenje in njegov mednarodno usmerjen proizvodni program.

V. V.

Celjsko območje

V celjskem kotlu ljudje bolj obolevajo

Na kar so mnogi že dalj časa opozarjali, so zdaj potrdili tudi strokovnjaki: močno onesnažen zrak v Celju zelo kvarno vpliva na zdravje ljudi. Tri leta so opazovali zdravstveno stanje ljudi v Celju in Slovenskih Konjicah in raziskava je dokončno potrdila domneve ter bo gotovo »prepričala« še tiste posameznike, ki so menili, da posledice vsega tistega kar prihaja iz tovarniških dimnikov in stanovanjskih kurišč niso tako hude.

Raziskovalno nalogo so opravili delavci celjskega Razvojnega centra, zdravstvenih domov Celje in Slovenske Konjice ter Centra za socialno medicino in higieno v Celju, pokazala pa naj bi

vpliv onesnaženosti zraka na zdravstveno stanje določenih kategorij prebivalstva v teh dveh krajih. Celja in Slovenskih Konjic seveda niso izbrali slučajno — gre za dva kraja, ki sta tudi glede onesnaženosti ozračja zelo različna. Celjsko je močno onesnaženo, konjiško na srečo zelo čisto. Meritve so to seveda tudi potrdile: Celjani dihalo petkrat bolj onesnažen zrak z dimom in trikrat močneje obogaten z žveplovim dvokisom. Še posebno kritično je pozimi, ko se ob vremenski inverziji Celje spremeni v kotel močno onesnaženega zraka. Na osnovi epidemioloških, kliničnih, laboratorijskih in funkcionalnih preiskav so strokovnjaki ugotovili veliko razliko

pri obolevnosti občanov iz Celja in Slovenskih Konjic. Vrednosti funkcij dihal so pri Celjanih nižje kot Konjičanih, kar se še posebno pozna pri ljudeh, ki so vdihavanju takega zraka že izpostavljeni dalj časa. Strokovnjaki so prav tako pri Celjanih opazili veliko večjo obolevnost. V času raziskovalnega projekta je med celjskimi otroci zbolelo za akutnimi boleznimi pljuč 35 odstotkov otrok, v Slovenskih Konjicah manj kot 20 odstotkov. Pri odraslih in starostnikih pa je bilo obolelih Celjanov 70 odstotkov, Konjičanov le 40. Pri kroničnih boleznih dihal pri preiskanih otrocih ni razlike, velike pa so razlike med preiskanimi delavci: za kroničnimi pljučnimi boleznimi boleha 40 odstotkov preiskanih Celjanov in le 10 odstotkov konjiških delavcev. Med Celjani je tudi več kašljanja, izpljuvanja, katrantskih znakov in podobno.

Obstrukcijo, ki je eden najpogostejših znakov za številne pljučne bolezni, so ugotovili pri 60 odstotkov pregledanih Celjanov in le pri 20 odstotkov Konjičanov.

Za vse te razlike pri bolezenskih znakih naj bi bilo krivo seveda v prvi vrsti onesnaženo ozračje, pa čeprav so preiskoval-

ci v želji, da vendarle delo opravijo temeljito, upoštevali tudi kajenje ljudi, ki so jih opazovali. In resnici na ljubo je treba zapisati, da je kajenje med odraslimi Celjani več kot Konjičani. Seveda pa to nikakor ne pomeni, da bi bilo le pogostejše kajenje vzrok za večjo obolevnost.

Anketa, ki so jo opravili strokovnjaki še kaže, da pa je osveščenost, skrb za okolje in zdravje ter občutljivost za ekološko problematiko pri Celjanih močneje razvita kot pri Konjičanih. To pa je seveda gotovo posledica tako močnega in dolgotrajnega onesnaževanja.

Se nekaj pomembnega je dokazala ta raziskava: da višja obolevnost na dihalih v Celju, višja smrtnost v Celju, nižja funkcionalna sposobnost dihal, višji delež staleža zaradi boleznih dihal v Celju — potrjujejo, da je tudi ekonomska in vsa druga posredna škoda za državo in bi jo kazalo natančneje ugotoviti in to tudi upoštevati pri načrtovanju.

To pa bi veljala upoštevati tudi drugod, ne le v Celju!

(—fk)

Emona ekspres

Tožilci in toženi

Piše: VINKO VASLE

Najbolj atraktivno ljubljansko »dejanje« je bila v teh dneh prav zagotovo časna zaplemba Mladine. Prvič zato, ker se temu tedniku to že dolgo ni zgodilo (nesramneži spet govori, da je bila to reklamna poteza Mladinega vodstva, da v splošnem padanju naklad dnevnikom in tednikom tudi sama ne bi bila deležna česa podobnega) in drugič zato, ker je vladalo prepričanje, da naši javni tožilci — da ne bi še sami vznemirjali javnosti — vendarle raje zamižijo na eno oko, po potrebi pa kar na oba. Bolje obveščeni pa vedo povedati, da bi po zakonskih kriterijih, zaradi katerih je višji javni tožilec zaplenil Mladino, to lahko storil z vsako številko. Pa ni, ker je naše zakone mogoče tolmačiti ustrezno »ozko« ali pa »široko« — kakršne so pač aktualno-politične razmere. Trenutne seveda.

Ker je v številki pred zaplenjeno Mladino kar pošteno dregnila v tako imenovane slovenske »zdrave sile«, ki so — nezadovoljne z dogajanjem na slovenski politični sceni — družno obiskale Milana Kučana — je seveda ta članek povzročil kar majhen vihar in je nanj moral reagirati tudi Kučan sam, ki obiska ni zanikal. Res pa je, da so pogovori na CK-aju neuradno veljali za majhno partijsko poslovno skrivnost, da ne bi kdo iz muhe delal slona in zato ni bilo malo takšnih, ki so bili jezni in besni, ker je takšen članek lahko zagledal luč sveta. Ubogi tožilec pa ni reagiral in je baje zdaj — ob uvodniku, ki je »sporen« — malo popravil svojo delovno vneto in pričel brati Mladini-na besedila z obema očesoma, ne samo z levim. Da bi bila stvar bolj zanimiva, je tri dni pred potekom mandata odstopil se predsednik sveta tednika Mladine Peter Bekeš.

Kakorkoli že, kaže da ima Ljubljana v teh dneh kar precej opraviti s tožilci! Iz zaupnih virov smo namreč izvedeli, da so se po našem mestu sprehajali zvezni tožilci, ki bi radi izvedeli, kdo so bili tisti, ki so »strogo zaupno« informacijo o odhodu slovenskih rezervistov na Kosovo izdali javnosti, ki se je zaradi tega vznemirila. Kaže, da pri nas še vedno bolj vznemirjajo tisti, ki neko resnico objavijo, kot pa resnica sama. Najhujše vznemirjenje pa je seveda informacija oz. vest, ki ni nikoli objavljena. Pred tem tudi Slovenci nismo imuni in je kar lep kupček stvari, ki jih za molčimo. Recimo, če bi CK-jevska služba za informiranje objavila komunikate o obisku »zdravih sil« pri Kučanu preden se je informacija kot ošpice razširila po Ljubljani in širše, bi vsa zadeva sploh ne bila tako zelo skrivnostna in se z njo ne bi dalo ne tako ne drugače spekulirati. Če bi vojska ne skrivala vsak mačji kašelj kot vojno tajno, potem bi ne bilo tako hudih reakcij na vpoklic naših rezervistov, ki so odšli na Kosovo.

Zahvala glasovalnim odborom

Vsem tistim občanom, ki so na območju občine Velenje 2. aprila vodili glasovanje o neposrednem izjavljanju o možnih kandidatih za člana Predsedstva SFRJ iz SR Slovenije, bodisi kot predsedniki in člani glasovalnih odborov ali njihovi namestniki, se občinska volilna komisija zahvaljuje za njihovo sodelovanje in jim izreka priznanje za natančno in vestno opravljeno delo na dan glasovanja ter požrtvovalnost pri pripravi glasovalnih mest. Zaradi časovne stiske in skromnih finančnih sredstev, ki so bila na razpolago, je bilo možno takšno glasovanje uspešno pripraviti in izvesti le ob polnem angažiranju številnih posameznikov, ki so bili pripravljeni nesebično žrtvovati svoj prosti čas in sprejeti zadolžitve v glasovalnih odborih.

Občinska volilna komisija

Savinjsko-šaleška naveza

Na jugu se trga

Z juga prihajajo čudne pobude! Odevec naj bi bili nekateri oazevni faktorji, organizacije, ustanove, stvari, ki nas po mnenju nekaterih z ostalih predelov osemčlanske skupnosti vendarle povezujejo in peljejo naprej. Oni pa ne — tega ne potrebujemo, to nas le stane.

Pa da me ne bi kdo takoj obsodil napadov na katero od naših republik, naj takoj povem, da ne gre za to: mislim le na pobude v naši ožji skupnosti — celjski regiji. Na pobude, ki prihaja-

jo vse pogosteje iz naše najjužnejše občine, iz laške. Tam so namreč mladinci že pred precej časa kot prvi opozorili, da ne potrebujemo raznih medobčinskih organizacij, seveda tudi ne profesionalno zaposlenih v teh organizacijah. To še posebno ne, saj so celo predlagali deprofesionalizacijo nekaterih občinskih funkcij. Zamisli o nepotrebnosti nekaterih medobčinskih organov so se nato nalezli še nekateri drugi. Vendar pa je, kot vemo, stvar pod kontrolo in ni prevelike

nevarnosti, da bi se epidemija širila premočno preko občinske meje na celotno celjsko območje.

Res je sicer, da včasih tudi drugod slišimo kakšno besedo o tem, da ta in ta medobčinski organ nima prav nobenega pomena, preglasne pa take govorice niso. Vsaj govorice niso glasne, več pa je takih posameznikov, ki so tudi podlegli raznim natočevanjem in menijo, da je to le ena od oblik zapravljanja denarja. Vam povem, da so tudi taki posamezniki, ki pravijo, da je to mesto za odlaganje ostarelih ali odpisanih političnih kadrov, kar seveda sploh ni res. Še posebno

na našem območju to ni res. Vsaj pri sedanjih tovrstnih kadrih ne. Če pa je kdaj bilo ...

Pravim vam torej, da je stvar pod kontrolo, čeprav obstaja latentna nevarnost za ponovnem izbruh take miselnosti na kakšnem področju. Ampak uspeha ne bo — to vam zagotavljam. Saj je znano, da pri nas v glavnem prihaja do takih sprememb le, če zapiha ustrezen veter z vrha. Pa tako tem, ki se zdaj spuščajo v take nevarne politične igre, ostaja le upanje, da bodo morda lahko kdaj porekli: pa sami smo na to že zdavnaj opozarjali.

(frk)

Od tu in tam

Atomska vas

Pri hotelu Atomske toplice v Podčetrtku bodo 27. aprila (čeprav brez posebne slovesnosti) odprli novo naselje Atomska vas. V njej je 21st v kozjanskem kmečkem stilu zgrajenih hišic s 136 apartmaji in 530 ležišči, ki so jih po načinu zakupa pomagale zgraditi razne delovne organiza-

cije. V tej pravi mali vasi sta še dve trgovini, kavarna, restavracija in lepo urejen trg.

Med to novo vasjo in hotelom bodo že kmalu začeli graditi velik bazenski kompleks (zaprti in odprti bazen — vse s termalno vodo), ki naj bi bil že tudi gotov do 25. novembra.

Konjičani na čelu

Na programsko volilni seji medobčinskega sveta ZSMS za

celjsko območje so za novega predsednika sveta izvolili Mitjo Hlasteca iz Slovenskih Konjic. Na seji so se dogovorili, da bodo še naprej pripravljali več skupnih akcij (Naša beseda, pohod po poteh XIV. divizije, mladi in kmetijstvo ...), niso pa sprejeli pravega programa dela, vsaj ne v pisni obliki. Menijo, da bo prišlo po kongresu še do več sprememb. Še to — morda bo kongres prav na našem območju, saj se za organizacijo močno poteguje oziroma mladinska organizacija oziroma Rogla.

Tudi ob torkih

Prodajalci in kupci rabljenih avtomobilov lahko odslej pridejo na sejem v Celju tudi ob torkih popoldnevih. Ta največji tovrstni sejem na našem območju privablja vedno več ljudi, pa čeprav pravih prodajnih stiskov rok ni veliko. Pa vendar pravijo, da je ob torkih veliko bolje, saj se nekateri po neuspeših obiskih raznih sejmov ob sobotah in nedeljah potem le odločijo malo znižati cene.

(—fk)

Brez davka iz kmetijstva?

Na zadnji seji so člani izvršnega sveta skupščine občine Mozirje obravnavali tudi trenutno in razvojno problematiko kmetijstva v občini Mozirje. Gradivo je pripravila posebna komisija, problemi so hudi in so posledica povsem zgrešene kmetijske politike. Pri njihovem celovitem razreševanju je občina nemočna, je premajhna. Kar lahko stori, bo s skupnimi močmi skušala storiti, razprava je bila zanimiva in na trenutke burna.

Z vsemi ugotovitvami se člani namreč niso strinjali. Samo en primer takšnega »nestrinjanja«. Kot razlog za kritično stanje v kmetijstvu mozirske občine je navedena tudi »neustrezna« davčna politika. Temu je sledil naslednji medklj: z davkom od kmetijske dejavnosti so lani v občini Mozirje zbrali 9 starih milijard, kar je malenkost v celotnem proračunu. Če je ustreznejša davčna politika rešitev za kmetijstvo, ukinitimo davek takoj! Na to pobudo ni bilo nikakršnega odziva.

j. p.

Stavkovni odbor na Centru srednjih šol

Še vedno vztrajajo pri zahtevah, odgovor pride danes

Poročali smo že o zahtevi delavcev Centra srednjih šol po izenačitvi njihovih osebnih dohodkov s tistimi, ki jih prejema v gospodarstvu. Da gre zares, dokazuje oblikovanje stavkovnega odbora, ki ga podpira 178 delavcev Centra — tistih, ki so posebno izjavo tudi podpisali. Če njihove zahteve ne bodo izpolnjene do 24. aprila, bodo pričeli s stavko, odgovor pa delavci Centra pričakujejo danes do 9. ure.

Na sestanku, ki ga je stavkovni odbor imel v petek, 14. aprila, so se odločili, da s svojimi zahtevami seznanijo še druge slovenske šole in osrednji stavkovni odbor v Ljubljani, sami pa so bili obveščeni, da je predvideno povišanje osebnih dohodkov v aprilu in sicer tako, da bi osnovna plača učitelja s petnajstimi leti delovne dobe znašala okoli 3,5 milijone dinarjev. Na tej podlagi so hitro

izračunali koliko je to za najenostavnejše delo in ugotovili, da je to še vedno manj od tistega, ki ga je izračunal republiški sindikat. Ocenili so, da tudi s predvidenim povišanjem osebnih dohodkov še vedno ne dosegajo osebnih dohodkov zaposlenih v gospodarstvu. »Zato je stavkovni odbor ocenil, da zahteve še niso izpolnjene in še vedno velja sklep o tem, da v ponedeljek začnemo s stavko, če zahteve ne bodo razrešene tako kot zahtevamo,« pravi vodja stavkovnega odbora Andrej Čas.

V tem tednu so se dobili tudi s predstavnikmi občine in sindikata, kjer pa so se, kot pravijo, pogovarjali bolj o načelnih stvareh, ne o konkretnih rešitvah.

Drugih novic kot ta, da še vedno vztrajajo pri svojih zahtevah, zaenkrat ni.

(mkp)

Srečanje prvih velenjskih gimnazijcev

V šoštanjski Vili Široko se bodo v petek srečali dijaki prve generacije velenjskih gimnazijcev. Od takrat, ko so kot prvi stopili skozi vrata velenjske Gimnazije pa do danes je minilo dvajset let. Veliko ali malo? To bodo ugibali sami.

naš čas

»NAŠ ČAS«, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Velenje, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, Cesta Františka Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; od 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstodnevnik »Šaleški rudar«, kot tednik pa izhajal »NAŠ ČAS« od 1. marca 1973.

Uredništvo: Stane Vovk (direktor in glavni urednik), Boris Zakošek (odgovorni urednik), Milena Krstič-Planinc, Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtkih.

Sedež uredništva in uprave: Titovo Velenje, Cesta Františka Foita 10, telefon (063) 853-451, 856-955, 855-450. Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvida je 2.500 dinarjev. Mesečna naročnina 9.000 dinarjev, trimesečna naročnina za individualne naročnike 27.000 dinarjev, trimesečna naročnina za tujino 45.600 dinarjev.

Ziro račun pri SDK, podružnica Titovo Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korektura, tisk in odprema: ČGP Večer, tozđ Mariborski tisk Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »NAŠ ČAS« se po mnenju sekretariata za informiranje izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 od 8. februarja 1984 ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Igrice z žarnicami

Veliki optimisti so bili tisti, ki so mislili, da je s tem, ko so ekološke zahteve vnešene tudi v najpomembnejše republiške plane, zadeva opravljena. Očitno namreč tudi naša republika še zdaleč ni tako organizirana, da bi lahko stopili na prste tistemu, ki izigrava sprejete dogovore.

Verjetno pa smo v prizadevanjih, da bi ekološka vprašanja hitro rešili, tudi sami naredili napako. Odgovornost za ureditve ekoloških zadev smo naložili neposrednim izvajalcem, torej posameznim ozdom znotraj EGS. Ta sozd in ISEP torej ne nosita neposredne odgovornosti za ureditve ekoloških nalog, ekologije pa očitno tudi še nista vzela za svojo. Zato se »nosita« do ekoloških zahtev mačehovsko in neposrednim onesnaževalcem ne namenjata denarja oziroma kvečjemu, če jim ga po pokritju ostalih nalog, kaj ostane. Ob tem pa dopuščata, da največji porabniki elektrike (Kidričevo na primer) enostavno ne poravnajo svojih obveznosti po

sporazumih v okviru ISEP za razširjeno reprodukcijo.

Dvomi o tem, da šoštanjske termoelektrarne ne bodo pravočasno uresničile svojih ekoloških nalog, so v našem okolju vse bolj prisotni, zahteve ekologov pa vse bolj odločne. Vsega tega se v TEŠ dobro zavedajo. Vendar pa postajajo nemočni. Pa tudi vse bolj ogorčeni. Čeprav je bil njihov ekološki investicijski program konec lanskega leta sprejet tako v EGS kot v ISEP, banka dolgo ni dala zaradi nerednega financiranja mnenja za obravnavo tega programa na komisiji za oceno investicij. Na posebno intervencijo so to mnenje posredovali konec marca, ko pa programa omenjena komisija ni potrdila, saj roki in izračun podražitev niso bili več realni, potrjen pa tudi še vedno ni bil vir financiranja. Očitno gre za veliko sprenevanje, saj bi komisija lahko zahtevala potrebne uskladitve, tako pa je program vrnila investitorju, ki ga bo moral znova potrjevati v

približno 30 institucijah predno ga bo lahko ponovno predložil v obravnavo. Kolikšen časovni zamik to pomeni očitno za nekatero ni zaskrbljujoče.

V Šoštanju pa ne mislijo tako. Prav zato so v sodelovanju z občinskimi izvršnim svetom prejšnji teden povabili medse predsednika republiškega komiteja za energetiko Gvidona Kacla, predsednika komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora Tomaža Vučo ter člana tega komiteja Fedorja Černeta. Seznanili so jih s svojimi težavami in odločno predstavili tudi svoje zahteve, ki jih bodo posredovali tudi republiškem izvršnemu svetu in skupščini.

Svojo zaskrbljenost nad zamudami pri uresničevanju ekoloških nalog je izrazil tudi Tomaž Vuča, ki je poudaril, da bi morala cena elektrike vsebovati tudi sredstva za ekološko sanacijo, reorganizirati pa bo treba tudi sistem elektrogospodarstva, ki je očitno močnejši od države, drugače namreč ni mogoče razumeti neuresničevanja

njenih sklepov.

V celoti je pravzaprav ekološka prizadevanja v občini Velenje podprl tudi Gvidon Kacl, zamisliti pa se je treba nad njegovo informacijo, da se komite za energetiko že dogovarja za uvoze drage elektrike. Mnogo spodbudnejša bi vsekakor bila njegova aktivnejša vloga pri razrešitvi prej omenjenih vprašanj. Navrženih pa je bilo tudi nekaj očitkov, da v občini sami ne združujemo denarja za ekologijo in da smo bili tudi mi deležni velikih investicij slovenskega elektrogospodarstva. Raško Brložnik, direktor poslovnega odbora sozda REK pa jih je gladko zavrnil z utemeljitvijo, da predvidene višine nismo prekoračili.

Več kot jasno je, da se zadeve zapletajo, da si eni pač želijo pridobiti čas, ko bo mogoče izsiljevati ljudi z ugašanjem žarnic. Tega pa ne smemo dovoliti, saj imamo časa, da vse kar smo se dogovorili uresničimo, sicer že zelo malo, a še dovolj.

Mira Zakosek

Zdravstveno varstvo v občini Mozirje

Kakovost storitev, preventiva, hišni zdravnik

Na zadnji seji izvršnega sveta skupščine občine Mozirje so med drugim obravnavali tudi razvojno strategijo, delovno in poslovno usmeritev Zdravstvenega centra Velenje. Na pripravljeno gradivo člani sveta in strokovni delavci mozirske občine niso imeli bistvenih pripomb. Za uvod naj zapišemo, da so predstavniki velenjskega Zdravstvenega centra povlatili pripravljenost občine Mozirje za razreševanje te problematike in tvornu sodelovanje, ki bi lahko bilo zgled ostalim občinam; člani izvršnega sveta pa so Zdravstveni center pohvalili za takšen pristop.

Veliko pametneje se je namreč pogovarjati o razvojnih načrtih, na začetku torej, ne pa na koncu, ko se vse praviloma zatakne s prerekanjem o denarju. Iz tega izhaja tudi stališče, da naj bo to v bodoče praksa vseh ostalih izvajalcev na področju družbenih dejavnosti. Oboji so bili ob tem enotnega mnenja, da morajo biti skupno zelo pozorni ob predvidenih temeljnih spremembah (republika rizična skupnost itd.), da ne bodo prišli z dežja pod kap.

Za mozirsko občino omenjeni program ne prinaša bistvenih sprememb, ali pa vendarle. Nadaljnji razvoj zdravstva v Zgornji Savinjski dolini namreč ne temelji na širjenju mreže, temveč predvsem na dvigu kakovosti storitev, na višji kadrovski usposobljenosti in boljši opremljenosti. Zaposlovali na novo ne bodo, rast bo ničelna, celo za odstotek se bo zmanjšala, kar pa ne velja za oblike neposredne svobodne menjave dela. Kljub temu se manjšim zidovim ne bodo mogli izo-

gniti, gre pa za razširitev zdravstvene postaje v Lučah in Mozirju. Ob tem gre tudi za predvideno ukinitve ambulante v Solčavi, ki bo za prebivalce tega področja vsekakor boleča, vendar število obiskov v njej v nobenem primeru ne opravičuje njenega nadaljnega delovanja, ne zadošča niti za njeno vzdrževanje. Prva in osnovna naloga vseh skupaj torej je, da prebivalcem Solčavskega na pravi in strokovno utemeljen način pojasnijo razloge. Nepotrebnih zapletov in vroče krvi si gotovo nihče ne želi.

Omeniti velja še nekaj, kar je v slovenskem prostoru dokajšnja posebnost Zgornje Savinjske doline. Kljub vsem težnjam zdravstva po koncentraciji zdravstvene mreže se namreč v mozirski občini ne bodo odrekli hišnemu zdravniku. Ne glede na nasprotna mnenja imajo namreč s tem načinom dobre izkušnje, oporekane v zvezi z večjimi stroški pa je izničen z drugimi ugodnimi učinki.

Na področju preventivne de-

javnosti so v mozirski občini dosegli lepe uspehe. Zdravstveni delavci so pravzaprav presenečeni ob dejstvu, da so v razmeroma kratkem času uspeli »prepričati« večino večjih delovnih organizacij o pomenu in koristnosti neposredne svobodne menjave dela. Dogovarjanje je rodilo lepe sadove, omeniti pa kaže izkušnje v delovni organizaciji Gorenje-Glin Nazarje. Po treh letih delovanja obratne ambulate so prišli do pomembnih spoznanj. Bolniški stalež se je krepko zmanjšal, ne pa tudi stopnja invalidnosti. Nujna bo torej višja oblika sodelovanja, ki mora preseči sedanjost kakovost storitev. Stroka bi namreč morala pomagati pri oceni zdravstvene ogroženosti na posameznih delovnih mestih, ne le obstoječih, temveč tudi pri načrtovanju in projektiranju novih. Strogi omejitveni ukrepi pri tem naj ne bi veljali, tudi ne pri zaposlovanju, omejitve pri neposredni menjavi dela so samo materialne možnosti.

J. Plesnik

Tovarna usnja Šoštanj

Rezultati spodbujajo

Interventna zakonodaja, novembrski paket ukrepov, katerih cilj je bil z administrativnimi ukrepi zaustaviti negativna gibanja na področju cen, težnje po uveljavljanju tržnega gospodarstva so se močno odražali pri poslovanju šoštanjske tovarne usnja v preteklem letu. Nenazadnje pa je k temu treba dodati še usklajevanje in iskanje temeljnih reform, torej poti za prehod iz obstoječega v novi uspešnejši gospodarski sistem.

Gotovo ob tem ni treba posebej poudarjati, da je ob tako visoki inflaciji in padanju kupne moči precej upadlo povpraševanje po prodaji govejega usnja na domačem trgu. Usmeritev v izvoz, zlasti na konvertibilno tržiš-

če, je bila več kot nujna. S sanacijskim programom zastavljenih ciljev zaposleni niso v celoti uresničili. Vzrok za to so bili obsežnejši in zahtevnejši naložbeni posegi v proizvodne prostore in opremo.

Takšna odločitev pa že daje prve spodbudne rezultate. Kljub manjšemu številu zaposlenih so za 10 odstotkov povečali proizvodnjo in od tega kar 67 odstotkov izdelkov prodali na konvertibilno tržišče. V primerjavi z zadnjim tromesečjem preteklega leta je bil izvoz v letošnjih treh mesecih, po oceni, večji za 51 odstotkov. S tem prizadevanj delavcev šoštanjske tovarne usnja še ni konec. Njihov cilj je povečanje proizvodnje še za 10 odstotkov ter prodati na konvertibilni

trg kar 80 odstotkov celotne proizvodnje.

Z naložbami niso uspeli doseči le boljše kakovosti izdelkov iz svinskih kož, ampak je ta prinesla še vrsto drugih prednosti. Med drugim je omogočila tudi uvrstitev nekaterih izdelkov v višji cenovni razred. Z izvozom tako danes tovarna usnja Šoštanj iztrži na mesec okrog 700 tisoč USD.

Poleg preusmeritve proizvodnje so v začetku tega leta zaključili še rekonstrukcijo obdelovalnice, v prvi polovici letos pa naj bi končali tudi dela pri posodobitvi barvarne.

Korak naprej so storili še na ekološkem področju. Poleg čistjših odpadnih voda naj bi se v tem letu poskrbeli za čistejšo okolje s priključitvijo energetske postaje na toplotno omrežje.

Dosežene rezultate v šoštanjski tovarni usnja ocenjujejo za-

dovoljivo, ker pomenijo izhod iz rdečih števil. Slabosti, ki jih ugotavljajo ob analizi lanskega gospodarjenja, bodo zaposleni odpravili v najkrajšem času, saj so letošnji cilji zelo zahtevni. Prednostne naloge na tehnološkem področju bodo usmerjene predvsem v ureditev tehničnih, tehnoloških in kadrovske vprašanj za nemoteno in kakovostno proizvodnjo svinskega usnja.

Ob tem pa bo seveda močno v ospredju skrb za kakovost izdelkov, dvig proizvodnje, uspešen prodor na tuje trge pa naj bi si zagotavljali tudi z dobavnimi roki.

Prizadevanja zaposlenih temeljne organizacije tovarne usnja Šoštanj so ob podpori matične delovne organizacije torej dala spodbudne rezultate. Pri tem ne smemo zanemariti tudi delu družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov, saj so s svojim delom vplivali na razpoložljivost delavcev pri izpolnjevanju planskih in s tem tudi sanacijskih obveznosti.

V Celju ustanovljajo

Območni odbor socialdemokratske zveze

V ponedeljek, 24. aprila ob 17. uri bo v Narodnem domu v Celju ustanovni zbor Socialdemokratske zveze Slovenije za območje Celja. Na ustanovni zbor vabijo tudi občane velenjske občine.

Pričakujejo močan odziv, saj je njihovo osnovno vodilo zagotavljanje vsakemu državljanu Slovenije pravico do življenja v svobodi in blaginji. Zagovarjajo odstavljanje voditeljev po naprej določenih demokratičnih postopkih ter ustvarjanje v miru in brez strahu pred samostojnimi posegi oblasti. Poudarjajo, da je Socialdemokratska zveza avtonomna politična organizacija, ki deluje izven Socialistične zveze in tako bo vse dotlej, dokler bo imela v tej organizaciji privilegiran položaj Zveza komunistov. Delujejo pa po načelih sodobnih evropskih socialdemokratskih in drugih strank.

Njihov program je kratek in jednat, podrobno pa ga bodo obrazložili na ustanovnem zboru, na katerega vabijo vse občane.

Sodnik za prekrške ima delo tudi ob sobotah in nedeljah

Mladoletniki kršijo — starši odgovarjajo

V lanskem letu so dobili sodniki za prekrške v občini Velenje v roke blizu tri tisoč sto zadev. Ta številka, ki je sicer precej visoka, pa je bila kljub temu za deset odstotkov manjša kot še leto prej. Čeprav so se skoraj čez celo leto srečevali s kadrovske težavami, pa so rešili več zadev kot leta 1987, nekaj tudi na račun povečanja števila zadev rešenih v skrajšanem postopku o prekršku. O njihovem delu smo se prejšnji teden pogovarjali z vodjo organa za postopek o prekrških občine Velenje (takšen je uradni naziv), sodnico za prekrške Vladko Korošec.

● Na katerem področju so ljudje lani najbolj kršili predpise?

Vladka Korošec: »Tudi lani, tako kot vsa leta prej, je bil največji delež kršitev na področju varnosti cestnega prometa, ki

je predstavljal okoli štiri petine vseh pripadlih zadev v preteklem letu.«

● Kakšne kazni ste izrekli? Vladka Korošec: »V glavnem denarne, ki so zagrožene za te vrste prekrškov, nekaj pa smo izrekli tudi zapornih kazni v trajanju do 60 dni. Te predvsem v primerih, ko je zagrožena obvezna zaporna kazen — v primerih klateštva in pri prekrških s političnim obelježjem.«

● Kako je s prekrški mladoletnikov? Vladka Korošec: »V lanskem letu smo imeli precej primerov, ko so bili kršitelji mladoletniki. Vzgojne ukrepe smo izrekli 129 mladoletnikom, pri tem pa je treba upoštevati, da je precejšen del teh zadev ostal še nerešen. Mladoletniki kršijo v glavnem predpise o varnosti cestnega prometa, kršitev javnega reda in miru pa je zelo malo. V

glavnem gre pri njih za vožnjo koles z motorjem in motornih koles brez ustreznih voznških dovoljenj oziroma potrdil o znanju cestno prometnih predpisov.«

Največ prekrškov je s področja varnosti v cestnem prometu.

● Odgovarjajo namesto mladoletnikov za njihove prekrške starši? Vladka Korošec: »Predvsem starši so odgovorni za njihove kršitve. Vendar jih zelo malo, skoraj nikoli, ne predlagajo v postopek o prekršku, ker jim je zelo težko dokazovati odgovornost ali malomarnost v zvezi s kršitvami mladoletnikov. Treba pa je reči, da so s tem, ko starši kupujejo mladoletnikom kolesa z motorjem, motorna kolesa in podobno, ali jim to omogočijo, predvsem oni odgovorni za to, da se z njimi tudi vozi-jo.«

● Nekajkrat je bilo slišati pripombe na delo sodnika za prekrške v občini Velenje, češ da nekateri zadeve prepočasno rešuje, zaradi česar včasih ni dovolj učinkovito delo drugih organov. Recimo: inšpekcijske službe so vam baje lani prijavile 60 prime-

rov prekrškov, razrešili pa ste jih menda samo pet. Drži ta podatek? Vladka Korošec: »Ta podatek sigurno ne drži, bi me pa zanimalo, kje in od kod je bil podan. Povem lahko nekatere podatke, iz katerih izhaja, da je bilo samo po Zakonu o gozdnih lani izrečenih 21 kazni fizičnim osebam, po Zakonu o cenah in trgovini so bile recimo kaznovane 3 osebe, trem je bila izrečena kazen za prekrške, ki jih urejajo predpisi o obrtništvu, zaradi kršitev predpisov o varstvu človekovega okolja je bilo kaznovanih sedem oseb in tako naprej.«

● Uvedli ste dežurno službo sodnika za prekrške preko sobote in nedelje. Ima kaj dela? Vladka Korošec: »Uvedli smo jo predvsem zaradi reševanja nujnih zadev, kjer je potrebna takojšnja izvršitev. Recimo izrek zaporne kazni posamezniku zaradi klateštva, kjer se takoj odredi izvršitev in v primerih prometnih nezgod z

udeležbo tujih državljanov ali zdomcev, da se jim omogoči vrnitev v tujino.«

● Kako pa je to dežurstvo organizirano? Vladka Korošec: »Organizirano je na območju vseh osmih občin celjske regije in sodniki za prekrške se menjajo. V primeru kakršnekoli prometne nezgode ali klateštva v kateri od teh občin, dobi sodnik za prekrške, ki je takrat dežuren, tega kršitelja v postopek.«

● Kazni, denarne, ki jih sodniki za prekrške nagalate so ob tej inflaciji zelo, zelo nizke. Razmišljate o tem? Vladka Korošec: »Te nizke kazni motijo tudi nas, sodnike za prekrške. Na vseh posvetih, ki jih imamo, pa tudi preko našega senata, opozarjamo na te kazni zaradi katerih se nam včasih tudi naši postopki zdijo nesmiselni. Vendar žal, ne moremo dovolj uspešno vplivati na to, da bi se kazni pravočasno revalorizirale.«

M. Krstič-Planinc

Poslovni sistem Gorenje

Večja proizvodnja in izvoz

Rezultati dela skoraj 22.000 delavcev poslovnega sistema Gorenje v prvem letošnjem trimesečju so znova spodbudni. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta so povečali fizični obseg proizvodnje za 3 %, za prav toliko pa tudi produktivnost dela. Dosežki so še toliko pomembnejši, ker se v zadnjih tednih srečujejo z zastoji pri prodaji izdelkov Gorenja na območju SR Srbije.

Vsi napor delavcev Gorenja, tako v proizvodnji kot v prodaji, so bili zagradeni usmerjeni v povečanje prodaje na tuje. Do konca meseca marca so uspeli izvoziti za skoraj 15 % več izdelkov in storitev kot v obdobju januar-marec 1988, z izvozom pa so iztržili skoraj 69 milijonov dolarjev. Dodati velja, da se je v zadnjem času Gorenje uveljavilo s svojimi izdelki tudi na nekaterih novih tujih trgih.

Zal dosežkom pri povečava-

nju fizičnega obsega proizvodnje, produktivnosti dela in izvoza ne sledijo tudi finančni izidi, dohodkovni rezultati pa so zaradi znanega zviševanja cen reprodukcijskega materiala in sestavnih delov pod pričakovani.

Prav tako pomembno kot nadaljnje povečevanje fizičnega obsega proizvodnje, produktivnosti in izvoza, pri čemer večina prodaje na tuje odpade na trge s konvertibilnimi valutami, pa je dejstvo, da si v Gorenju z okrepljeno naložbeno dejavnostjo prizadevajo slediti tuji konkurenci. Tako so v Gorenju Gospodinjski aparati v Rogatcu že pričeli s proizvodnjo novega, sodobnega žičnega kondenzatorja, v dneh po prvomajskih praznikih pa bodo predali namenu novo linijo za preoblikovanje pločevine in linijo direktnega emailiranja (peč) v tozdu Štefilniki, avtomatizirano linijo za cinkanje v bobnih v tozdu Galvana in preurejene

prostore Družbene prehrane. Po prvomajskih praznikih pa bodo slavili v Gorenju Metalplast Ruše, kjer bodo začeli s proizvodnjo nove generacije splakovalnikov, v Gorenju Tiki, kjer bodo v prizadevanjih za večjo kakovost njihovih izdelkov in izboljšanje pogojev dela zaključili s posodabljanjem proizvodnje srednjelitražnih električnih grelnikov vode. V Gorenju Elrad bodo zaključili naložbo v proizvodnjo elementov kabelske in satelitske televizije in proizvodnje konektorjev. V Gorenju Notranja oprema pa bodo sklenili drugo fazo posodabljanja proizvodnje keramičnih ploščic. Do junija pa bodo zaključili večje naložbe še v Gorenju Servis in Gorenju Glin.

(an)

Gorenje-Gradbeni elementi

Boljše ploščice

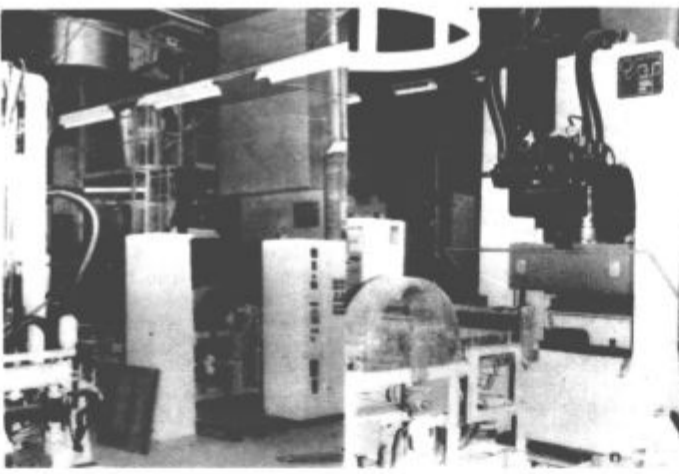
Ob končanju prve faze posodobitve v Gorenjevi delovni organizaciji Notranja oprema, obrat Keramika, smo zapisali, da v tem kolektivu prestrukturiranje ni mrtva črka na papirju, ampak dejstvo. Tudi ob tokratnem obisku lahko zapišemo tako. V teh dneh namreč končujejo drugo fazo posodobitve proizvodnje.

Zamenjava šestih stiskalnic z dvema novima, uvoženima iz Italije, ter dveh peči s sodobnima vertikalnima sušilnicama, ki omogočata prehod iz prejšnje tehnologije dvojnega žganja na enojno, je jedro vsega. Zakaj, najbrž ni težko uganiti. Ne samo, da so s posodobitvijo skrajšali postopek izdelave keramične ploščice iz prejšnjih pet dni na vsega skupaj tri ure od stiskalnic dalje, nova linija je prinesla s sabo še druge prednosti: prihranek energije, plina, elektrike. Čas izdelave pa bo »vplival« tudi na porabo materiala. Druga prednost te naložbe je še večja prilagodljivost proizvodnega programa zahtevam in željam trga in kupcev. Če so doslej tem ponudili keramično ploščico, veliko 20 x 20 cm, bodo ti odslej lahko kupili izdelek različnih dimenzij, tudi do 45 x 45 cm veliko ploščico. Slednje bodo lahko uporabili za oblaganje fasad. Ob poudarjanju prednosti naložbe ne smemo pozabiti še na možnost prehoda Gorenjeve keramične ploščice v višji kakovostni razred, saj bo ta žgana na približno 140 stopinj višji temperaturi kot doslej. To pa pomeni tudi boljše kemično-fizikalne lastnosti. Iz sedanjih 15 na okrog šest odstotkov pa naj bi zmanjšali poraznost.

Tudi pri materialih bo prišlo do sprememb. Osnovna masa bo sestavljena iz petih komponent, bo boljša in trdnjša. Odpornejše proti kislinam in obrabi bodo še glazure. Prehod v višji kakovostni razred in s tem večjo možnost prodora na zahtevna tuja tržišča pa bo temu Gorenjevemu izdelku med drugim omogočila tudi produktivnost, ki bo z usposobitvijo nove linije na visoki evropski ravni.

Sedaj izvažajo okrog 40 odstotkov proizvodnje, od tega 98 odstotkov v Zahodno Nemčijo, nekaj malega še v Avstrijo, na Madžarsko in Bolgarijo ter severno Afriko. Vse bolj pa postajata zanimiva tudi japonski in avstralski trg. Do konkretnih dogovorov o izvozu na ta trg naj bi prišlo po letošnjih dopustih.

Edina slabost, ki jo lahko pripišemo naložbi, je tehnološki višek delavcev. Okrog 60 ljudi bo treba prerazporediti. Večina bo

S sodobnimi stroji v korak s časom

Pri Tratniku pečejo kruh

Nekateri se bodo spomnili, da so bile v stari Jugoslaviji v Velenju tri privatne pekarnice. Kruh so pekli pri Čedeju, Tanjšeku in Zakošekju.

Pred časom pa so v krajevni skupnosti Stara vas na Stanetovi 60 brez vsakega velikega slavlja odprli privatno pekarno pod firmo Milena Tratnik-Krajnc. Z gradbenimi deli so pričeli lani,

15. oktobra, prvi kruh pa spekli 15. januarja letos, naložba je Petra in Milena veljala 25 starih milijard. Izvajalec del pri gradnji ni zamudil niti enega dneva. Pekarna je velika 150 m², v njej pa pečejo vse vrste kruha in tudi žemlje. Pri njih dobite tudi koruzni kruh in polno vredni bio kruh. V pekarni je tudi majhna prodajalna, kjer prodajajo vse vrste kruha, tudi »socialnega«, ki ga spečejo 30 odstotkov vsega (v osmih urah 1500 kilogramov).

Trenutno imajo zaposlene štiri delavce, iščejo pa še dva peka. Tako imenovan Tratnikov kruh, ki je zelo iskan, to je treba reči, dobite v vseh Erinih trgovinah, vozijo ga v Škale, Vinsko goro, Sentilj, veliko pa imajo tudi stalnih odjemalcev (Družbena prehrana Rudnika lignita Velenje).

Pri Petru in Mileni smo zvedeli, da se že pripravljata na dvoizmensko delo, kar pa je odvisno od tega, ali jima bo uspelo dobiti kje še kakšnega peka. Tega, kvalificiranega, pa je danes zelo težko najti.

L. Ofsterek

5. posvet zunanjetrgovinskih delavcev Gorenja

Izvoz — pogoj nadaljnega razvoja

V petek in soboto, 21. in 22. aprila, bo v Topolšici, v tamkajšnjem hotelu Vesna, 5. posvet zunanjetrgovinskih delavcev poslovnega sistema Gorenje. Na posvetovanju bo, razumljivo, v središču pozornosti kar največja vpetost v mednarodno trženje, soočanje s tujo konkurenco in izzivi Evrope 92. Zunanjetrgovinski delavci Gorenja bodo skupaj s predstavniki Gorenjevih tovarn skušali odgovoriti tudi na vprašanje, kaj storiti v proizvodnih delovnih organizacijah in kaj na področju trženja, da bo zagotovljen nadaljnji razvoj tega poslovnega prostora.

5. posveta zunanjetrgovinskih delavcev Gorenja se bosta med drugimi udeležila tudi Franc Horvat, zvezni sekretar za ekonomske odnose s tujino, ki bo govoril o politiki ekonomskih odnosov s tujino, in Cvetka Sel-

sek, predsednica republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje, ki bo predstavila aktivnosti Slovenije do Evrope 1992. Sicer pa bodo na posvetovanju, kot predvidevajo, govorili o internacionalizaciji Gorenja, o poslovnem sistemu Gorenje v luči

Evrope 1992 ter o razvojno tržnih perspektivah poslovnega sistema Gorenje na tujih trgih. Predstavljena pa bo še vpetost naložb za krepitev konkurenčne sposobnosti Gorenja na tehnološko najzahtevnejših tujih trgih.

A. N.

Seminar za viličariste

V sodelovanju z Zavodom za tehnično izobraževanje iz Ljubljane, ter Delavsko univerzo Velenje, so v Avto šoli ZSAM Titovo Velenje pričeli v ponedeljek še z zadnjim spomladanskim seminarjem za usposabljanje voznikov viličarjev.

Medtem, ko so pred kratkim usposobili skupino 35 viličaristov iz več delovnih organizacij, so tokrat prijavi kandidati iz GIP Vegrad, Gorenja GA, Gorenje notranja oprema, Gorenje EKO, Gorenje elektronika široka potrošnja in DSSS in drugod. V 120 urnem tečaju si bodo kandidati pridobili osnove iz teorije ter praktično vožnjo z viličarji.

Jože Miklavc

Izletnik Celje — PE Titovo Velenje

Ni težko z novimi vozovnicami

Čeprav so v sedanjem času novi avtobusi zelo dragi in za prevoznike težko dosegljivi, pa pri celjskem Izletniku posvečajo temu vprašanju veliko pozornosti. Ne le, da avtopark nenehno posodablja, vsako leto kupijo tudi več novih avtobusov. Lani je poslovna enota v Titovem Velenju dobila tri nove avtobuse, letos pa je bogatejša še za dva. Tako so rešili tiste težave, ki so se že dalj časa porajale na nekaterih primestnih progah, med njimi tudi progjo do Cirkove in Belih vod. Na omenjenih progah so se potniki že dalj časa pritoževali nad neudobnim prevozom. Letos imajo v načrtu, da bodo zamenjali še tri vozila. Sicer pa imajo pri velenjskem Izletniku za daljša potovanja novejši zelo sodobne avtobuse. Povprečna starost vozil je med štiri in pet let.

Največja težava s katero se ubadajo pri Izletniku-PE Titovo Velenje, je to, da je avtobusna postaja oziroma postajališče premajhno. Zlasti ne vedo kam s tistimi avtobusi, ki trenutno ne vozijo. O reševanju te problematike so se že pogovarjali s komitejem za planiranje, gospodarstvo in varstvo okolja in prvi koraki so že storjeni, zato upajo, da se bo to vprašanje kmalu rešilo. Pri Izletniku nadalje razmišljajo o ukinitvi tistih prog, ki so ekonomsko neupravičene, kajti ne morejo si privoščiti, da bi v tem težkem gospodarskem položaju vozili po progah s praznimi avtobusi, to pa ne pomeni, da ne bodo kakšne proge, glede na potrebe, uvedli na novo. Lani so naprimer uvedli direktno linijo Titovo Velenje — Banja luka in Titovo Velenje — Doboj — Teslić. Za omenjeni progji je potnikov dovolj, avtobusi pa vozijo v to smer vsak petek.

Februarja leto so pri Izletniku spreminili način plačevanja vozovnic za mestni in primestni promet. Z avtobusov so odstranili klasične skrinje v katere so potniki metali denar ali žetone in jih zamenjali za aparate za označevanje vozovnic. Tako mora po novem vsak potnik imeti vozov-

nico, ki jo v predprodaji lahko kupi na avtobusnih postajah Titovo Velenje in Soštanj, kiosku Delo in Tobak, nekaterih Erinih prodajalnah, gostišču Hram, v Nami, Merxu Gorica in to za 50 odstotkov ceneje. Na avtobusu mora plačati polno ceno. Nov način plačevanja, ki so ga potniki dobro sprejeli, pa prinaša tudi boljše poslovne učinke. Pri Izle-

tniku že razmišljajo, da bodo sedanje aparate za označevanje vozovnic kmalu zamenjali z elektronskimi.

Zvedeli smo tudi, da so že pričeli in bodo tudi nadaljevali z obnovo poškodovanih voznišnih redov na avtobusnih postajališčih. Žal pa te nepridipravi znova in znova s svojim vandalskim početjem uničujejo.

Izletnikovi delavci so tudi poudarili, da si še naprej želijo plodno sodelovanje z vsemi občani. Pričakujejo pobude, želje in kritike, vendar ne od posameznikov, saj teh ne bi mogli upoštevati, pač pa preko krajevnih skupnosti, potrošniških svetov ali kako drugače.

B. Mugerle

Razširitev parkirnih prostorov na avtobusni postaji v Titovem Velenju je nujna

REK Elektrostrojna oprema n. sol. o.

Preloško, p. Titovo Velenje

eso

Elektrostrojna oprema

Elektrostrojna oprema je enovita delovna organizacija, katere proizvodni program zajema rudarsko opremo: samohodno hidravlično podporje, transportne naprave, verižne transporterje, tračne transporterje, drobilce in drugo opremo za rudnike, termoelektroenergetske objekte in luke.

Za realizacijo opredeljenih nalog komisija za delovna razmerja v skladu z letnim planom kadrov objavlja prosta dela in naloge:

1. ZA PODROČJE RAZVOJA

7 dipl. ing. strojništva ali ing. strojništva z delovnimi izkušnjami ali brez

1. dipl. ing. oziroma ing. kemije z delovnimi izkušnjami ali brez

2. ZA PODROČJE TRŽENJA

2 prodajna inženirja za področje strojnih intalacij

Pogoji:
IV. ali VII. stopnja strokovne izobrazbe tehnične smeri:
— ing. ali dipl. ing. strojne smeri
— z znanjem in veseljem do komercialne
— zaželjene delovne izkušnje na prodajnem področju

3. VODENJE SEKTORJA

Pogoji:
— VI. ali VII. stopnja strokovne izobrazbe — elektrotehnične smeri
— strokovni izpit po zakonu o gradnji objektov
— 3 leta delovnih izkušenj

4. ORGANIZIRANJE SLUŽBE DOKUMENTACIJE IN STANDARIZACIJE

Pogoji:
— VII. stopnja organizacijske ali strojne smeri

— osnove AOP, osnove standardizacije
— aktivno znanje tujega jezika
— 3 leta na podobnih delih

5. REFERENT PRODAJE OPREME IN STORITEV

Pogoji:
— srednja ali višja elektro tehnične oz. komercialne
— poznavanje predpisov, vozniški izpit »B« kategorije
— 3 leta delovnih izkušenj

S kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 18. dneh od dneva objave na naslov: REK DO Elektrostrojna oprema Kadrovska služba 63320 TITOVO VELENJE Preloška c. 1 O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po opravljeni izbiri.

Visok krvni pritisk (arterijska hipertenzija)

Visok krvni pritisk je bolezen, ki je med ljudmi najbolj razširjena, saj skoraj vsak peti odrasel človek bolega za to boleznijo. V Sloveniji ima skoraj 400.000 ljudi visok krvni pritisk.

Visok krvni pritisk je ena izmed najbolj zahrbtnih boleznij, in sicer zato, ker lahko več let ne povzroča nobenih težav, ki bi pripeljale bolnika k zdravniku. Kljub temu pa nastajajo v telesu bolnika okvare na življenjsko najbolj pomembnih organih, kot so srce, ledvice, možgani in ožilje. Pojavijo se komplikacije in šele to povzročijo težave, zaradi katerih bolnik obišče zdravnika. Tako pričemno zdraviti visok krvni pritisk je pomembno, da si tudi ljudje, ki se počutijo zdrave, večkrat zmerijo krvni pritisk. Le pravočasno odkrit visok krvni pritisk, ki bo ustrezno zdravljen, ne bo povzročil okvare na življenjsko pomembnih organih.

Stališče Svetovne zdravstvene organizacije je, da je najvišja meja normalnega krvnega pritiska pri odraslem človeku 140/90 mm/Hg. O zvišanem krvnem pritisku ali arterijski hipertenziji pa govorimo takrat, če je vrednost krvnega pritiska 160/95 mm/Hg in več. Številni notranji in zunanji dejavniki vplivajo na srce in žile in povzro-

čijo stalna nihanja krvnega tlaka. Normalno niha krvni tlak preko dneva tudi do 20 mm/Hg.

Po vzroku nastanka ločimo dve vrsti visokega krvnega pritiska. 90-95% visokega krvnega pritiska je takega, kjer vzrok ni poznan. To je primarna ali esencialna hipertenzija. Ta oblika hipertenzije je posledica dednih vplivov in delovanja številnih dejavnikov na centre za regulacijo krvnega tlaka v možganih. Pri teh bolnikih je običajno povišan tudi krvni sladkor, sečna kislina in maščoba (holesterol) in običajno imajo tudi preveliko telesno težo. Ker pravega vzroka za bolezen ne poznamo, moramo to hipertenzijo zdraviti vse življenje. Tega se morajo zavedati vsi bolniki, ki bolujejo za to obliko hipertenzije. Redno morajo hoditi v ambulanto na kontrolne pregle-

TABELA: Pričakovano preživetje pri nezdravljenih in zdravljenih bolnikih z visokim krvnim tlakom

Starost (let)	PRIČAKOVANO PREŽIVETJE			
	Moški		Ženske	
	Nezdravljeni	Zdravljeni	Nezdravljeni	Zdravljeni
20	46,5	54,6	53,2	58,2
30	38,2	44,0	43,9	48,3
40	29,7	33,6	34,8	38,5
50	21,7	24,2	26,4	29,2
60	14,8	16,2	18,5	20,8

Zdravje in delo

Zdravje ni le odsotnost bolezni

Pogovor z dr. Majdo Bezljaj in dr. Jožetom Zupančičem iz velenjskega zdravstvenega centra

V obratnih ambulantah in medicini dela se neposredno soočajo z vprašanjem zdravja in boleznih industrijskih delavcev. Ker sta sedanja tehnološka stopnja proizvodnje in družbena kriza tudi med vzroki obolenosti, tega problema ni mogoče omejiti zgolj na organizacijska vprašanja zdravstva in kakovost zdraviljenja. Zato smo v pogovoru z dr. Majdo Bezljaj iz dispanzerja za medicino dela in dr. Jožetom Zupančičem, ki koordinira delo petih zdravnikov iz obratne ambulante Gorenja, želeli osvetliti nekoliko širše ozadje zdravstvene varstva delavcev.

Obratna ambulanta in medicina dela sta pomemben del zdravstvenega varstva delavcev

Kaj je osnovni namen obratnih ambulant in v čem je prednost tega načina zdravstvenega varstva delavcev?

Zupančič: Osnovni namen obratne ambulante je, skupaj z dispanzerjem za medicino dela, zagotoviti celovito zdravstveno varstvo delavcev na podlagi dispanzerske metode. Pri tem gre za aktivni odnos do zdraviljenja in tudi že obolelih, za razliko od pasivnega, ko le čakamo, da človek zbolí in šele tedaj poskušamo rešiti kar se sploh še da rešiti. Aktivni odnos torej pomeni, da iščemo bolezen oziroma vzroke zanjo že tedaj ko ni izražena, vendar lahko pričakujemo, da bo izbruhnila. Na ta način lahko nastop bolezni pravočasno preprečimo, pri že obolelih pa izvajamo celotno rehabilitacijo — zdravstveno, delovno in socialno. K temu sodi naša ocena kompleksnega socialnega okolja v katerem živi delavec, zlasti velik poudarek pa bi moral biti na humanizaciji delovnega procesa. Izhodišče nam je torej človek kot osebnost (psihosomatska celota, družbeno in socialno bitje) in šele na tej osnovi je lahko zdravstveno varstvo uspešno.

Kakšne vrste dela opravljate v obratni ambulanti Gorenje?

Zupančič: Oblike dela v obratnih ambulantah so dogovorjene, vendar vseh še ne izvajamo. V osnovi gre za to, da bi morali uveljaviti ravnovesje med kurativnim zdravljenjem v obratnih ambulantah in preventivo, ki jo danes izvaja dispanzer za medicino dela. Torej bi naše delo v obratnih ambulantah moralo biti združeno z medicino dela, kar je podlaga za zaokroženo zdravstveno varstvo delavcev. Tedaj bi

bil tudi večji učinek od preventivnih, sistematskih in sprotnih zdravniških pregledov delavcev in tudi vprašanje delovne invalidnosti bi lahko bolj ustrezno reševali. V obratni ambulanti bi morali dobro spoznati ne le zdravstvene težave vsakega delavca, ampak tudi delovno in socialno okolje, v katerem živi. Zato bi vsak zdravnik moral imeti na skrbi določen proizvodni obrat in se temeljito seznaniti s specifičnimi pogoji proizvodnje, kajti tak način je osnova za objektivno oceno in ukrepanje v konkretnih primerih. Skupaj z dispanzerjem za medicino dela pa bi morali biti vključeni v spreminjanje proizvodne tehnologije z vidika zdravja delavcev, kajti tudi minimalne spremembe tehnologije lahko vplivajo na opravljanje bolezenskih vzrokov.

Kateri so najbolj pogosti vzroki bolezni in invalidnosti v delovnem procesu?

Zupančič: Pomemben vzrok za nastanek najpogostejših obolenj (to so bolezni lokomotorne sistema, psihosomatske bolezni...) so pogosto stereotipne obremenitve istega dela telesa v daljšem časovnem obdobju, vezane za časovno operacijo v delovnem procesu ter vsa monotona dela, ki ne dajejo občutka utrujenosti. Vsaj delno bi te vzroke in obolenja lahko odpravili (pri enaki tehnologiji proizvodnega procesa) s tem, da bi delavci z menjavo različnih delovnih mest enakomernost obremenjenosti najbolj izpostavljen dele telesa.

Pomemben vzrok bega v bolezen je tudi pomanjkanje motivacije in to ne le pri proizvodnih, ampak tudi ostalih delavcev. Sicer ta problem tudi ni posebnost v tovarnah, ampak je tipičen za celotno našo družbo. Družbena blokada motivacije in ustvarjalnosti ljudi je neposreden vzrok za vrsto psihonevrotičnih bolezni in tudi za avtoagresivno obnašanje posameznikov, od samomora do alkoholizma in kajenja. Tako alkoholizem in kajenje nista le razvada, ampak tudi kompenzacija v psihični stiski, torej svojevrsten beg od družbene realnosti.

Ukrepati pred nastankom bolezni

Kakšna je v praksi vloga dispanzerja za medicino dela ko gre za prilagajanje tehnologije v proizvodnji zdravstvenim merilom?

Bezljaj: V Gorenju sodelujemo v skupini, ki ocenjuje posamezna delovna mesta z vidika zdravstvenih ter ekoloških in psiholo-

de, redno morajo jemati zdravila, kar jim je predpisal zdravnik in držati se morajo vseh zdravniških navodil.

Le pri 5-10% visokega krvnega pritiska je vzrok poznan. To je sekundarna hipertenzija. Pri teh bolnikih iščemo vzroke za hipertenzijo v obolenju ledvic, ledvičnih žil, obolenju ščitnice ter v določenih srčnih in živčnih obolenjih. Ko vzrok odpravimo, pade krvni pritisk na normalno vrednost.

Ljudje, ki že imajo visok krvni pritisk, pa tudi zdravi, morajo v prvi vrsti zdravo živeti. Skrbeti morajo za zdravo prehrano, ki naj bo malo maščobna in malo slana. V prehrani naj uporabljajo rastlinsko maščobo (olje, margarina) in ne živalsko (svinjska mast, maslo). Jedo naj veliko zelenjave, sadja, skute in nemastnega sira. Opustiti morajo nekatere razvade, kot je pretirano pitje prave kave (le 2-3 skodelici na dan) in alkohola (ter kajenje). V kolikor imajo preveliko telesno težo, morajo po zdravniških navodilih shujšati. Skrbeti morajo za telesno kondicijo, ukvarjati se morajo z rekreacijo. Najboljša rekreacija sta hoja in tek. Z zdravim načinom življenja lahko uspešno zdravimo krvni pritisk,

ki ni pretirano visok, pri še zdravih ljudeh, pri katerih obstaja verjetnost, da bodo zboleli za visokim krvnim pritiskom, pa preprečimo prezgodnji nastanek.

Bolniki, ki se pravilno in redno zdravijo, lahko pričakujejo, da bo njihovo življenje potekalo skoraj na enak način in skoraj tako dolgo, kot pri ljudeh z normalnim krvnim pritiskom. Pri nezdravljenih hipertenzijah pa se življenjska doba občutno skrajša. (Glej tabelo)

V občini Velenje se zdravstveni delavci zavedajo pomembnosti zgodnjega odkrivanja visokega krvnega pritiska in pravičnega zdravljenja. Tako smo med prvimi v Sloveniji že marca 1983, leta pričeli s tečajem za hipertenzije, katerih se je do sedaj udeležilo 383 bolnikov. Namen teh tečajev je, da seznanimo hipertenzike z vzroki, komplikacijami in zdravljenjem visokega krvnega pritiska. Mnenja smo, da se lahko uspešno zdravi le tisti bolnik, ki svojo bolezen dobro pozna in ve, kakšno škodo v telesu naredi nezdravljen ali slabo zdravljen visok krvni pritisk. Seznanimo jih z zdravim načinom življenja in pomagamo jim pri hujšanju z nasveti in s stalnim nadzorom.

Tako kot v Sloveniji opažamo tudi v občini Velenje pri približno 20% odraslih ljudi hipertenzijo, a žal se le približno 10% hipertenzikov pravilno zdravi oziroma se drži zdravniških navodil. Z našimi tečaji, ki še vedno trajajo, skušamo povečati odstotek pravilno zdravljenih hipertenzikov. Pri rednem delu v ambulantah opažamo, da uspeh ni izostal.

Cilj naše zdravstvene službe je, da v občini Velenje odkrijemo čimveč hipertenzikov, ki še nimajo težav in jih pričemno pravočasno in pravilno zdraviti, da bomo preprečili komplikacije in tako podaljšali življenjsko dobo naših občanov.

Nada Hribar, dr. med., spec. spl. medicine

Zdravstveno stanje triletnih otrok

V letu 1988 smo v naši zobni ambulanti pregledali 407 triletnih otrok. Prvi vtis je bil zelo ugoden, seveda pa je bilo med njimi zopet nekaj takih, s skrajno zanemarjenimi zobmi.

Brez zobne gnilobe je bilo 221 otrok ali 54,2%. To je sicer nekaj manj kot lani, vendar je povprečna prizadetost z vseeno nižja kot je bilo do sedaj. Tako sta povprečno prizadeta le dva zoba na otroka (1,9), kar je zelo ugodno!

149 otrok ali 36,6% ima prizadetih 2-5 zob, 64 otrok ali 9,8% ima povprečno prizadetih 8 zob.

Rezultati pa bi lahko bili še veliko boljše, če bi naše mame v tistem letu, ko so doma, posvečale otroku še več pozornosti na področju PREHRANE, HIGIENE in ostalih preventivnih ukrepov.

Nenormalno je, da se pri treh letih še vedno 55,4% otrok prehranjuje s steklenico. Tak način prehranjevanja je nehigienični, škodljiv za otrokovo čeljust, najbolj pa za zobe, posebno če počnejo to tudi ponoči.

Čim zrastejo otroku zobje, je prehranjevanje ponoči nesprejemljivo. Iz razgovorov z materami smo ugotovili, da le 20% otrok poje malo slaščic in imajo vsi, tudi če higiena ni bila najboljša, zdrave zobe. 45% otrok poje zmerno, 35% pa veliko slaščic. Prehrana je torej naša najšibkejša točka!

203 otrokom ali 50% redno umivajo zobe. Ostala polovica jih umiva občasno, nekaj pa je tudi takih, ki zob sploh ne umivajo. Na osnovi uspešnega sodelovanja z dispanzerjem za žene in seveda predavanj, ki jih imamo za nosečnice, že zelo visok odstotek mater uživa po petem mesecu nosečnosti fluoridne tablete. Tudi v predškolskem dispanzerju je to že nekaj let utečeno. Največkrat pa matere po določenem času s tem prenehajo, tako, da pri treh letih le malo otrok dobiva fluoridne tablete (izjema so otroci, ki obiskujejo vrtec). Ker je le kontinuirano jemanje fluoridov zares

uspešno, moramo matere na to še bolj opozorjati.

Skoraj vsako neznanje ali nevestno ravnanje z otrokovimi zobmi pusti na otroku nepopravljivo škodo. O razširjenosti zobne gnilobe smo že govorili. Vsakemu otroku, ki ga hranijo tudi ponoči, ki zaužije preveč slaščic in nima ustrezne higiene, segnejo zobje. Pri otrocih pa opazimo še veliko število drugih anomalij. Otrokova čeljust je zelo nežna, spongiozna, zato zelo hitro pride do deformacij. Na žalost ima kar 44,9% triletnih otrok deformirane čeljusti. Najpogostejši vzroki so duđa, steklenička, dednost, prstek... Vse te razvade so kljub stalnim opozorilom v porastu in so odsev duševnih stisk naših malčkov. To bi se dalo rešiti tudi drugače, na bolj neškodljiv način. Med ostalimi deformacijami je precej diastem in sprememb na mehkih delih ustne votline (Ankiloglossia, Tectolab, fr...)

Povprečen čas dojenja je 5,2 meseca. To je zelo ugodno. Se vedno pa je preveč tistih mam, ki dojijo le kak teden ali mesec dni. Njihovi otroci so kasneje vsi razvajeni z dudo in stekleničko.

Se vedno izhajamo iz tega, da je bolj preprečiti kot zdraviti (tudi ceneje). Čeprav je vse tako enostavno, nam vendar še ne uspeva v celoti. Veseli smo vsakega izboljšanja rezultata.

Ivana Jevšek, spec. pedont.

skih obremenitev delavcev. Povod za to je potreba razporediti delovne invalide na ustrezna delovna mesta in na osnovi takšne ocene invalidski komisiji lahko predlagamo kam prestaviti konkretnega delavca. Takšen pregled obremenitev na delovnih mestih je torej v veliko pomoč invalidski komisiji in zdravniškemu konziliju, nam v medicini dela pa je osnova za objektivnejšo oceno dejanskih delovnih obremenitev delavcev s katerimi imamo opraviti na sistematskih pregledih. Pogosto namreč prihaja do nesoglasij ko delavec pravi, da opravlja zelo težko delo, vendar se potem pokaže, da to ni res. Ali pa v ozdih trdijo, da neko delovno mesto ne zahteva večjih obremenitev, v resnici pa je prav nasprotno.

Rezultati ocene delovnih mest so tudi naši predlogi za izboljšanje delovnih pogojev. V delovnih organizacijah upoštevajo dogovor, da v dveh mesecih prilagodijo delovno mesto v skladu z našimi priporočili.

Zupančič: Ocena delovnih mest bi morala biti izdelana preden pričnejo v tovarnah nameščati novo tehnologijo. Zdravnik bi moral pri tem sodelovati in tudi odgovarjati za svojo oceno v kateri zagotavlja, da nova tehnologija ne ogroža zdravja delavcev. S svojo strokovno avtoriteto bi moral doseči, da v vseh spornih primerih prilagodijo delovno mesto zdravstvenim merilom.

Bezljaj: Običajna praksa je, da šele potem ko je zgrajena tovarna pride zdravnik iz medicine dela. Navadno ugotovi, da marsikaj ni ergonomsko rešeno, vendar je tedaj že prepozno. Ker bi lahko prej uredili z minimalnimi stroški, je potem predrago in običajno ostane tako kot je.

Zupančič: V razvitih deželah delajo obratno in že v samem začetku predvidijo posledice neke nove tehnologije. Pri nas pa se najprej odločimo kaj in kako bomo proizvajali, potem pa bomo že videli ali bodo delavci obolevali.

Vrsta ovir pri razporejanju na ustrezna delovna mesta

Ker ne morete na takšno politiko bistveno vplivati, nas zanima ali lahko vsaj omilite njene negativne učinke. Ali so vaši predlogi, ki zadevajo zdravstveno varstvo na delovnem mestu, obvezujoči na ozde?

Bezljaj: Po rednih preventivnih pregledih delavcev pošljemo ozdom naše predloge, vendar ni smo pristojni za nadzor nad njihovim uresničevanjem. Pogosto se dogaja, da naše predloge spravijo v predal, v službi varstva pri delu pa jih upoštevajo le toliko, da imajo kritje pred morebitnim obiskom inšpektorja. Posledica tega so bolj pogoste poklicne bolezni, vendar v ozdih običajno ukrepanje šele tedaj ko delavci že zbolijo, kar je seveda prepozno.

Zupančič: Naslednja težava je, da je omejena izbira lažjih delovnih mest, ki bi bila primerna za invalide. Nekoli mlada populacija v Gorenju se vse bolj stara, zato je vse več invalidnosti in bo-

lezni. Ker bo takšnim delavcem čedalje težje preskrbeti ustrezna delovna mesta, bi jih morali prestaviti še preden postanejo invalidi. Veliko težje je namreč preskrbeti ustrezno delo tedaj, ko je delavec že postal invalid, oziroma, že zbolel.

Bezljaj: Navidez ni problem najti lažje delo v tako velikem podjetju z ogromno delovnimi mesti. Vendar je v praksi drugače, kajti delovna mesta so si podobna, zlasti tam kjer imajo tekoči trak. Zato se včasih delovne organizacije problemom izognejo tako, da nasprotujejo premestitvam. Zahtevajo vsa mogoča potrdila in včasih jim ni dovolj niti mnenje zdravniškega konzilija, čeprav je nedvomno, da bi bila premestitve nujna.

Zupančič: Spremeniti bi morali zakonodajo v tem smislu, da bi lahko razporedili delavca na drugo ustrezno delo (to pa ne pomeni vedno tudi lažje) že tedaj ko še ni invalid, vendar lahko z veliko verjetnostjo pričakujemo, da bo to postal. Tako pa smo ujeti v toge predpise, ki dopuščajo premestitve šele, ko je že okvarjen njegovo zdravje. V primeru ko gre za enako vrednoteno delo, naj bi o prerazporeditvi delavcev odločili lečeči zdravnik skupaj z dispanzerjem za medicino dela in ustrezno službo v ozdu. S tem bi se izognili papirnati vojni.

Invalidnost bi verjetno lahko zmanjšali tudi z drugačno organizacijo dela, ki bi dopuščala, da vsak delavec v proizvodnem procesu opravlja več delovnih operacij.

Bezljaj: V Gorenju delavce pogosto premeščajo na različna dela in pri tem niso togi. Zaradi precejšnje dnevne odsotnosti delavcev, so namreč obratovodje prisiljeni zagotoviti nemoteno proizvodnjo tako, da razporedijo delavce, ki so jim na voljo. To se torej dnevno dogaja, vendar gre le za delno rešitev. Osnovni problem je v tem, da je v Gorenju veliko delovnih mest za tekočim trakom, kjer prevladujejo nekvificirani delavci. Jasno je, da bi z zdravstvenega vidika bilo neprimerno boljše, če bi skupina delavcev proizvajala nek izdelek od začetka do konca. Vendar zaradi sedanje organizacije proizvodnje to ni mogoče in tudi delavci niso za to usposobljeni. V takšnih pogojih pa ni realno pričakovati hitre in večje spremembe.

Pri enostavnih in monotoni delih predlagamo avtomatizacijo in humanizacijo dela. Poseben problem prerazporejanja delavcev na ustreznejša delovna mesta je zakonodaja in organiziranost, ki ne dopuščata premeščanja iz enega v drugo temeljno organizacijo oziroma v druge ozde.

Zupančič: Opozoril bi tudi na drugi problem. Plače so namreč odvisne delno tudi od norme, zato delavci nimajo interesa opravljati več različnih delovnih operacij, ampak le tisto, ki so jo navajeni in s katero relativno lahko dosegajo normo. Če bi jih finančno stimulirali za doseganje norme na različnih delih in z ustreznimi pravnimi predpisi omogočili takšne premestitve, bi bilo nor-

malno, da bi v osemurnem delovniku opravljali dve uri eno, nato drugo in tretje delo. Na ta način ne bi imeli nenehno obremenjen le en telesni sistem in obolevnost bi se zmanjšala.

Bezljaj: tudi mentaliteto delavcev bo mogoče počasi spreminjati, kajti v takšnem sistemu kot je pri nas doživljajo vsako spremembo delovnega mesta kot osebno degradacijo. V praksi se pogosto srečujem z delavkami, ki petnajst ali več let opravljajo enako delo in imajo bolečine v hrbtenici ali v rami. Ko jih hočemo prestaviti na novo delo pa se temu upirajo. Bolj kot zdravstvene težave jih moti sprememba delovnega okolja in prehod na novo delo, zlasti zato, ker ga imajo za manj vredno. V nekem drugem sistemu, kjer bi redno menjevanje delovnih mest bilo povsem normalno, ne bi bilo teh predsodkov.

Zdravje še ni vrednota

Ali imamo pri tem opraviti z razvednotenjem zdravja tako s stališča posameznika kot tudi družbe?

Zupančič: Čeprav se je povečala skrb ozvod in tudi celotne družbe za zdravje delavcev, ni mogoče čez noč spremeniti tega kar je bilo desetletja zapostavljeno. Moramo namreč upoštevati, da naša tehnologija zahteva danek tudi v zdravju. Razvite dežele so ga odplačale že pred časom, mi pa ga plačujemo sedaj. Dejstvo, da večina delovnih mest v neposredni proizvodnji ne daje delavcu nikakršnega zadoščenja in da na zahodu večina teh dela opravljajo roboti, ni mogoče spremeniti brez nove zdravstvene razmere prebivalstva vpliva tudi družbena kriza. Zato vprašanje obolenosti ne more reševati le zdravstvena služba, kajti za to so potrebni tudi ostali družbeni vzvodi. Zdravje ni le stvar razvite ali nerazvite medicinske stroke, boljšega ali slabšega zdravstvenega varstva, ampak predvsem stopnje družbenega, kulturnega in tehnološkega razvoja neke družbe in samo ob tem tudi medicinske znanosti ter ustreznega zdravstvenega varstva.

Slovenija ima eno najvišjih stopenj zaposlenosti žensk v svetu. To je samo po sebi pohvale vredno. Ni pa prav, da je družba omogočila ženskam le zaposlitev in še to v glavnem v težkih in slabih plačnih panogah, premalo pa je naredila, da bi npr. preprečila razpad družine kot osnovne celice naše družbe z vsemi njenimi funkcijami, ki jih ne more nadomestiti nobena, še tako dobro organizirana družbena institucija. Zakaj ne omogočimo beneficirane delovnika staršem ali enim od staršev do določene starosti otrok? Zakaj ne bi skrajšali delovni čas na sedem ali šest ur? Zakaj tako počasi humaniziramo delovna mesta itd. itd.

Ob vsem tem se slovensko gospodarstvo odpuveduje že tako majhnem deležu svoje akumulacije, pri čemer je ekonomski interes v ozadju.

Bezljaj: Na individualni ravni se to kaže tako, da zdrave ni neka posebno vrednota. Ko ljudje zbolijo, gre

v bolniški stalež ali se invalidsko upokojijo, skratka, socialna varnost jim je zagotovljena. Zato se ne zavedajo, da skrb posameznika za lastno zdravje ne more nadomestiti tudi najbolj organizirana in učinkovita zdravstvena služba. Na zahodu vsak manager ve, da se bo prej ali slej znašel na cesti če ne bo skrbel za lastno zdravje. V naši družbi pa je pretiran poudarek na pravicah zavarovancev in naša zakonodaja temelji na predpostavki, da imamo zdravstveno osveščene ljudi.

Zupančič: Priča smo pomanjkanju pozitivne motivacije do vseh stvari in tudi do čuvanja lastnega zdravja. Razlike v vrednotenju dobrih in slabih delavcev so majhne in če niso motivirani za uspešno delo nekateri rajši vzdržujejo bolezensko stanje in ostajajo v bolniški. Ključna je torej motivacija in zdravstvena prosvetljenost za ohranjanje zdravja, sicer bo učinek še kvalitativne zdravstvene službe skromen.

Bezljaj: Raziskava republiškega inštituta za medicino dela kaže, da je v začetku reforme gospodarstva v šestdesetih letih bolniški stalež aktivnega prebivalstva izrazito padel. Narastlo je upanje v pozitivne spremembe v družbi in ljudje so postali motivirani. Zupančič: To je dokaz, da odstotek bolniškega staleža ni vedno odraz dejanske obolenosti, ampak nanj vpliva tudi vrsta družbenih dejavnikov. To lahko še bolj relativiziramo če upoštevamo ugotovitve medicine dela, da je tudi preutrujenost lahko razlog za bolniški stalež. Kdo pa danes ni preutrujen? Če bi dosledno upoštevali to merilo, bi lahko skoraj vso aktivno prebivalstvo poslali v bolniško.

S tem smo prešli na vprašanje razmerja med obolenostjo in današnjim življenjsko ravnanjem delavcev. Kako se to razmerje kaže v vaši zdravniški praksi?

Zupančič: Od rednega dela povprečna družina ne more normalno živeti, zato so ljudje prisiljeni v prostem času delati še v sivi ekonomiji. Posledica tega so kronična preutrujenost, psihonevroze in psihosomatske bolezni. Ljudje pogosto izčrpajo vse notranje telesne in duhovne rezerve in v celoti opesajo. Nimajo ne volje in ne motivacije in na vprašanje zdravnika kaj jim je, velikokrat ne znajo natančno odgovoriti. Pogosto tudi gre za projekcijo takšnih nenormalnih življenjskih konfliktov v nek somatski simptom, ki se npr. kaže kot bolečina v križu ali vratu ali glavobol. Podobnih primerov je veliko in tedaj smo zdravniki v neprijetnem položaju: pacient trdi, da ne more delati, mi pa mu ne najdemo bolezni in smo postavljeni pred izbiro ali mu naj verjamemo ali ne. Učili so nas, da pacientu moramo verjeti, pri tem pa ostane odprto vprašanje, kako se izogniti zlorabi zdravniškega zaupanja.

Bezljaj: Naslednji problem je v zvezi z zdravo prehrano. Ta ima prevelik delež v družinskem proračunu, zato ljudje ne skrbijo za njeno kakovost, ampak samo za to, da je energetsko dovolj bogata. Takšna prehrana je nezdrava, kajti preobremenjena je z maščobami, zato povzroča arteriosklerozo, bolezni srca in ožilja, možgansko kap in podobno.

Zupančič: Izhod iz vseh omenjenih težav je takšno materialno blagostanje, ki bo vsakomur omogočilo zdrave delovne pogoje, dovolj prostega časa za relaksacijo, normalni način prehranjevanja, predvsem pa družbeno atmosfero, ki bo ljudi motivirala za ustvarjalno delo. Na ta način se bomo približali načelom na katerih temelji pozitivna definicija zdravja: zdravje namreč ni le odsotnost bolezni, ampak je stanje telesnega, duhovnega in socialnega blagostanja.

Silvo Grmovšek

Mala elektrarna na reki Paki

Obljube ostajajo le to

Energetska kriza je bila tista, ki je našo družbo spomnila na velike napake, storjene v preteklosti z uničenjem malih elektrarn. Najbrž ni treba posebej poudarjati, kako velik energetski potencial te predstavljajo, saj smo menda dežela z bogatimi vodnimi viri. Žal, pa so male elektrarne kljub temu ob naših potokih in reki prava redkost.

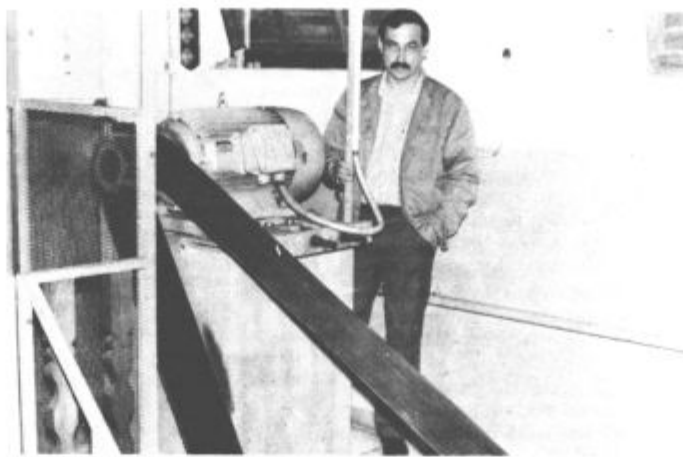
Peter Remeni iz Skornega je eden od treh lastnikov male elektrarne v vaši občini, edine na reki Paki in največje med slednjimi, 30 kilovatov je največja zmogljivost njegove »proizvajalke« električne energije, če se seveda vode dovolj. Poleg lastne uporabe energije, oddaja viške proizvedenih kilovatnih ur v električno omrežje. Teh je bilo lani 220 tisoč ur.

Zakaj se je odločil za izgradnjo male elektrarne? Takole odgovarja: »Ideja ni nova. Že od nekdaj sem o tem razmišljal, glavno vlogo pri tem pa je odigrala tudi ljubiteljska žilica do vodnih naprav. Sicer pa, odkar pomnim, se je pri nas nekaj stalno vrtilo; od mlinov, žage, ki še sedaj stoji, do male elektrarne. Po pripovedovanju starih staršev smo pri hiši imeli svojo »elektriko« od leta 1918 do leta 1948, ko smo se morali priključiti na javno omrežje.« Peter je vse potrebno za postavitev in seveda tudi obratovanje male elektrarne v glavnem

opravil sam. Nekaj malega so mu pri tem pomagali obrtniki, prijatelji, za naložbo pa je pridobil še nekaj kredita. Tako Petrova elektrarna izkorišča naravne danosti reke Pake uradno od 15. novembra, leta 1987 dalje.

Koliko je bila vredna naložba, njen lastnik ne ve povsem natančno. Objekt zanjo je bil namreč že delno zgrajen, tudi turbina je že stala v njem. Pri roki je bil še jez, ki so ga pri Remenihovih prej uporabljali za druge namene. Ob obstoječih napravah je Peter vgradil le agregat, turbino in generator. Prav tako nikoli ni razmišljal, koliko prostega časa je namenil uresničitvi ideje, koliko znanja je vložil in še kaj bi lahko pridali k vsemu temu.

Ne bili bi poštene, če bi zapisali, da mu za to vrst ljubiteljstva danes ni žal ne časa, ne denarja. Od lepega besedičenja o pomenu in namenu ob začetku akcije »gradnja 100 malih elektrarn v Sloveniji,« so namreč ostale le obljube elektrogospodarstva. Obljubljalo je 90 odstotkov vrednosti odkupne cene gospodinjstvskega toka, danes pa zanjo plača le 55 odstotkov. »To ni spodbuda za tiste, ki o izgradnji male elektrarne še morda razmišljajo. Mi smo tokrat polni upanja, zagnanosti, pripravljenosti in s kopicico dobre volje delali vse na »lepe oči«. Težko verjamem, da

Lani je Petrova elektrarna »poslala« v omrežje okrog 220 tisoč kilovatnih ur

bo prej omenjena akcija kdaj dosegla tudi končni cilj.

Njegovo resnično vzorno urejeno malo elektrarno sta si poleg bodočih graditeljev slednjih ogledala tudi dva zdomca. Ko sta slišala, kakšen je pri tem ekonomski učinek, sta se raje odločila za naložbo denarja v tujini. »Kup nedorečenosti in nejasnosti je pri tem. Poleg pomanjkanja lokacij, v večini primerov kompliciranih in dragih postopkov za pridobitev ustrezne dokumentacije in nato same izvedbe, je posebno vprašanje kar 30 letna amortizacija. Dokler bo temu tako, ja, kdo bo pa pripravil še v to vložiti svoj dinar. Vsaj po petih letih bi se morala amortizacija obrestovati, ne pa v tako dolgem času. Navsezadnje je treba vedeti tudi to, da naprave obra-

tujejo 24 ur na dan, in da jih je treba nenehno nadzorovati,« poudarja sogovornik.

Naloga lani ustanovljenega društva malih elektrarn naj bi bila med drugim tudi ureditev nekaterih zadev. Vendar bistvenih premikov člani še niso dočakali.

Mala elektrarna na reki Paki v Skornem vsemu navkljub ostaja Petrov ponos, njegov skromen prispevek k uresničevanju izrečenih pobud o možnostih izkoriščanja naravnih danosti. Grenak priokus ob vsem tem ostaja. Peter optimistično gleda na rešitev vprašanj v zvezi s ceno in amortizacijsko dobo. Saj človek tam, kjer pač je že, razmeram navkljub ne more proč. Sploh, če je pri odločitvi odigralo tako pomembno vlogo ljubiteljstvo.

T. Podgoršek

Srečanje

Martina Poštrak

Krvodajalka je že prek trideset let. V krvodajalske vrste je stopila odločena, da pomaga ljudem v stiski, potem pa ji je mamina bolezen obtežila vest; njena mama je namreč med zdravljenjem svoje hude bolezni dobila 32 transfuzij krvi in Martina si je rekla, da bo ta dolg do nepoznanih darovalcev življenjske tekočine povrnila. Številko dvaintrideset je že dolgo tega preseгла, a krvodajalstvo je v vseh teh letih postalo del nje in njenega življenja.

Za Martino je darovanje krvi humano dejanje, s katerim pomaga sočloveku, navadno ne da bi dosti razmišljala o tem, kdo bo dobil njeno kri. Premislila pa bi, če bi morala dati kri neposredno iz svoje žile v žilo bolnika ali ponesrečenca in takrat bi jo verjetno dala le svojemu sorodniku.

Martina je doma iz Sodražice na Dolenjskem, v naše mesto pa sta z zdaj že pokojnim možem prišla leta 1958. Mehak dolenjski naglas se še danes poigrava z njenimi besedami, sama pa odkritosrčno zatrdi, da rodno pokrajino pogreša, kot pač človek vedno čuti posebno ljubezen in pripadnost kraju, kjer se je rodil. Martina je postala članica Rdečega križa že v mladih letih in je v njegovih organizacijah tudi aktivno delala. Zdaj je zaposlena v strokovnih službah delovne organizacije REK-ESO in je aktivna članica osnovne organizacije RK REK od leta 1976, saj že deseto leto vodi njeno blagajno. Vodila pa jo bo še vsaj naslednja štiri leta, kajti

tako so se na nedavni volilno-programski skupščini osnovne organizacije RK REK odločili njeni člani. Martina je na tej skupščini prejela tudi diplomu za več kot 25-krat darovano kri. Ta diploma je potrdilo njenega pravega odnosa do sočloveka. Moti pa jo, da imajo ljudje, ki znajo veliko povedati o pomoči sočloveku, humanosti in razumevanju, le malo teh besed tudi v svojih srehi. Kajti ob prošnjah aktivistov RK za zagotovitev materialne ali kakšne druge pomoči za organizacijo akcij Rdečega križa ostajajo velikokrat gluhi. Ne kritizira rada, pa vendar ne more mimo tega, kar opaža pri svojem aktivističnem delu. Pravi, da prihaja na krvodajalske akcije veliko mladih, ki jih k darovanju njihove krvi vodi misel na prosti dan in malico, ki sta »plačilo« za odvzem krvi, ne pa iskrena želja in poskus pomagati ljudem v stiski.

Martina pa ostaja dobra po srcu in dejanjih. Sploh v teh časih, ko vidi, da vse več ljudi težko stika mesec z mesecem, ko jim je dobrodošla ne le denarna ali kakšna drugačna materialna pomoč, temveč ali predvsem topla človeška beseda.

Diana Janežič

Aktiv mentorjev zelenih stražarjev

Slabi obeti za jutrišnji dan

Uresničevanje sanacijskega programa na področju varstva okolja v naši občini v zadnjih dveh letih je bila osrednja tema okrogle mize, ki jo je pripravil aktiv mentorjev zelenih stražarjev pri občinski zvezi prijateljev mladine Velenja.

Organizatorji te okrogle mize, za katero so sedli skupaj s pionirji — člani zelenih straž — še predstavniki naše industrije, kmetijstva, energetike, društev in odborov, so pričakovali precej več spodbudnih besed, kot pa so jih ob pripravi gradiva za okroglo mizo slišali. Ne samo, da niso mogli vrniti pionirjem zaupanja v skrb odraslih za njihovo prihodnost. Spoznali so med drugim tudi to, da kljub ekološkemu gibanju, osveščenost odgovornih ni boljša, kot je bila od njihove problematike konference na to temo pred dvema letoma.

Pionirji osnovne šole Šalek, ki so se podali po informacije v delovno organizacijo Vekos, niso slišali nič novega o odlagalšču komunalnih odpadkov in še posebej o odlaganju perečih posebnih odpadkov.

Na obisku v šoštanjskih termoelektrarnah so učenci osno-

vne šole Biba Röck Šoštanj zvedeli, da je ta delovna organizacija že pripravila vso dokumentacijo za svojo sanacijo. Žal, pa za izgradnjo čistilni naprav zaenkrat še ni dovolj denarja ne doma, ne na računih EGS, ki naj bi zanje prispeval levji delež. Nekoliko bolj zadovoljni so bili pri pripravi gradiva za okroglo mizo učenci osnovne šole Karla Destovnika Kajuha Šoštanj, ki so se podali v tovarno usnja Šoštanj. Ugotovili so, da namenjajo v tem kolektivu ekološkim vprašanjem precej pozornosti, in da ostaja trenutno nedogovorjeno le odlaganje trdnih odpadkov.

Člani zelene straže osnovne šole Antona Aškercja iz Titovega Velenja so se na obisku v delovni organizaciji Eso seznanili z aditivnimi metodami odžvepljevanja, učenci osnovne šole bratov Mraljakov pa so v pogovoru s predstavniki sozda Gorenje od-

krili nekaj novih podatkov o onesnaževanju zraka s težkimi kovinami in reševanju težav, ki jih imajo v tem kolektivu s posebnimi odpadki. Člani zelene straže osnovne šole Miha Pintarja Toleda so se podali v Erino temeljno organizacijo kooperantov Kmetijstvo Šoštanj. Zanimalo jih je predvsem onesnaževanje talin vode sstrupi, kojih uporablja sodobno kmetijstvo.

Smisel gradnje rekreacijskega centra in avtokampa ob jezeru, odlagalšču posebnih odpadkov, ugrezanje tal zaradi neprimernih metod izkopavanja premoga pa so bila vprašanja, ki so jih učenci osnovne šole Veljka Vlahoviča iz Titovega Velenja zastavili strokovnjakom Zavoda za urbanizem Velenje.

S člani Šaleškega ekološkega društva pa so se povezali učenci — zeleni stražarji osnovne šole Gustava Šilih.

Udeleženci okrogle mize so znova spoznali, da je preteklost nakopičila pred našo družbo toliko težav s področja varovanja okolja in zdravega življenja, da jih ne bomo mogli rešiti ne strokovno in ne denarno v kratkem času. Tako se bodo ta kopičila še naprej in še bolj ogrožala prihodnost naših zanamcev. Turizem, ki ga načrtujemo v naši dolini nima, po besedah udeležencev okrogle mize, nobene prihodnosti. Premalo pozornosti pa namenjamo v občini naravnim in kulturnim spomenikom. Med drugim so se tudi vprašali, ali morda pretresljivi podatki o naraščanju števila rakastih obolenj pri šolski mladini niso dovolj tehten argument proti uporabi jedrske energije in dodatnim virom sevanja novih jedrskih objektov, kamor sodi tudi jedrsko odlagalšče.

Posebnih sklepov tokrat niso sprejeli. Med stališča so zapisali le to, da bodo poskušali storiti čimveč za osveščanje občanov.

(tap)

10 let medobčinskega društva paraplegikov

Za enakovredno življenje

Letos slovenski paraplegiki praznujemo 20-letnico obstoja lastne republiške organizacije in 10-letnico organizacije medobčinskih društev paraplegikov.

Pred kratkim smo ta naš jubilej delovno obeležili. Ob dosedanjih pridobitvah smo evidentirali naloge, ki jih bo treba v bodoče postopoma reševati.

V občini Titovo Velenje je naših članov zelo veliko, in sicer kar 12 izmed 68 članov, kolikor nas je združenih v članstvo. Skupina je izredno aktivna predvsem pri izvajanju zdravstvene rekreacije. Rezultat tega so mnogi športni dosežki v vseh športnih panogah, ki jih gojimo v našem društvu. Za delne uspehe imajo zasluge večje delovne organizacije kot so REK — DO Rudnik, ESO, GORENJE in še nekateri manjši podporniki.

Uspešno poteka tudi urejanje in gradnja objektov brez arhitektonskih ovir.

Veliko podporo pri uresničevanju zastavljenih ciljev dobivamo od družbeno političnih organizacij. Obveščanje preko radia in časopisa je že kar ustaljena oblika sodelovanja. Tudi ostale dejavnosti v občini, ki posegajo v življenje naših članov in dela društva, so dobro zastavljene. Urejen način financiranja organizacije s strani samoupravnih

interesnih skupnosti nam daje osnovne pogoje za uspešno delo.

Naše nadaljnje smernice so naravnane v prizadevanja, da bi vsi člani v občini imeli pogoje za enakovredno vključevanje v življenje in delo. S takimi željami smo zaključili naš občni zbor.

Kralj J.

Slišali niso nič spodbudnega

Gasilske organizacije po UKV radijskih zvezah

Prejšnji četrtek so se v Titovem Velenju zbrali na posvetu o delovanju, vzdrževanju in radijskem »prometu« na UKV radijskih postajah, predstavniki gasilskih zvez iz Raven na Koroškem, Dravograda, Radelj ob Dravi, Slovenj Gradca, Mozirja, Žalca in Titovega Velenja. Pobudo za sestanek so dali Dravograjčani in domačini, ker se je izkazalo, da je na tem področju precej nedorečenega. Kar 310 radijskih postaj, ki so v uporabi v gasilskih organizacijah (v OGZ Velenje 84), zahteva usposobljene ljudi, red in disciplino pri varstvu v etru, dogovorjeno organizacijo delovanja in povezanost zaradi vsklaienega delovanja v

primeru obsežnejših intervencij idr. Ker imajo omenjene gasilske organizacije svoj repertor na Pletivcu, so pretehtali tudi možnost, da bi se preko njega povezovali tudi Mozirjani, Žalčani in mogoče Celjani, ki v tem dogovoru še niso sodelovali.

Glavna tema posveta je bila o usposabljanju gasilcev operativcev, ki morajo biti strokovno usposobljeni za delo z radijskimi postajami, o vzdrževanju tehnike ter vskladitvi radijskih zvez in prometa s štabi civilne zaščite ter UNZ. Ocena stanja je bila — zadovoljivo, tehnično primerno opremljeno, potrebno bo delo z ljudmi. Tolikšno tehnično bogastvo v zvezah je prava naložba le v primeru, da bo strokovno in strogo namensko izkoriščeno.

J. M.

Kinološko društvo Mozirje

Urejen vadbeni prostor

Člani kinološkega društva Mozirje dosegajo pri svojem delu vse lepše uspehe. Število članov se nenehno veča in prihajajo tudi iz sosednjih občin. V preteklih letih so pripravili že cel kup različnih tečajev in izpitov za športne in službene pse in s tem

nadaljujejo tudi letos, zelo blizu pa so še enemu pomembnemu cilju — urejenemu prostoru za vadbo. S tem so imeli v preteklosti še največ težav, na temelju zavzetega dela pa so tudi to rešili.

Svoj prostor pod soncem so

dobili na širni gmajni pri Varpoljah, precej stran od tistih, ki jih lajež psov preveč moti. Dela ni bilo malo. Očistiti so morali grmovje in navlako, postavili so ograjo in lične klubske prostore. Vse skupaj v tih dneh dokončno urejajo in delovanje bo s tem zaživelo še bolj. Pri vsem se — ne po svoji krivdi — srečujejo še z enim problemom. Gre za veličanske količine odpadkov in smeti, ob katerih se upravičeno sprašujejo do kam vse seže malomarnost in brezbriznost ljudi, njihova zavest o pomenu čistega in zdravega okolja. Pogled na vse skupaj je že kar grozljiv, zlasti še, če upoštevamo dejstvo, da je le malo stran širom po Evropi znan kamp Menina, ki ga vsako leto obišče tisoče gostov iz tujine. Na svoji zadnji delovni akciji so člani kinološkega društva Mozirje »poskrbeli« vsaj za nekaj kupov te svinjarije in jih s pomočjo močnega stroja zasuli. Tudi hvale vredno dejanje, ki bi mu morali slediti tudi drugi.

J. P.

Medobčinska organizacija slušno prizadetih

Želijo si prostore v Mozirju

Letna skupščina medobčinske organizacije slušno prizadetih je bila tokrat v Mozirju. Vse prisotne je v imenu slušno prizadetih iz občin Mozirje in Velenje pozdravila Mira Papež, ki je že uvodoma izrazila upravičeno zaskrbljenost za slušno prizadeto manjšino.

»Pred našimi očmi se vrstijo dogodki, ki v naša srca vnašajo dvom in strah. Znašli smo se v vročem loncu, kjer vse bolj prihajajo do izraza mednacionalna nasprotja, razlike v kulturni in gospodarski razvitosti. Vse to spretno izrabljajo tisti, ki se čutilo poklicane, da s trdo roko naredijo temu konec. Ob vsem tem se slušno prizadeti sprašujemo, ali se vi, ki pripadate slišči večini zavedate, kako se počutimo, ko na poti do najrazličnejših informacij naletimo na vrsto ovir in smo v takšnih situacijah še dodatno zbegani,« je med drugim rekla Mira Papež.

Vendar pa, ko so na skupščini pregledovali opravljeno delo, so

z zadovoljstvom ugotavljali, da so urednili skoraj vse naloge.

Pomembna naloga, ki je pred njimi pa je širitev dejavnosti v občini Mozirje — želijo si namreč prostor tudi v občini Mozirje, kjer bi se lahko vsaj enkrat mesečno sestajali, in tudi slušno prizadetim iz Savinjske doline omogočili aktivno udeležbo pri dejavnostih društva. Na skupščini so izvolili tudi nov izvršilni odbor.

B. M.

V Škalah nova telefonska centrala

Telefoni za vse

V nekaterih naših okoliških krajevnih skupnostih so zadnji dnevi minevali v delovno udarniškem razpoloženju. V Škalah, Hrastovcu, Gaberkah, Cirkovcah, Ravnah in Plešivcu ima 300 krajanov že telefone. Te so seveda želeli tudi drugi. Na pobudo omenjenih krajevnih skupnosti je komite za planiranje, gospodarstvo in varstvo okolja skupaj s PTT začel akcijo za razširitev telefonskega omrežja in za izgradnjo krajevne avtomatske telefonske centrala. Ta bo stala v Škalah. Pridobili so vsa potrebna dokumentacija, v krajevnih

skupnostih so imenovali gradbene odbore, ki skupaj z delovno skupino pri občinskem komiteju vodijo celotno akcijo. Na novo avtomatsko telefonsko centralo v Škalah bodo lahko priključili 960 telefonov, torej vse dosedanje naročnike, pa tudi tiste, ki so v sedanjem času izrekli željo po telefonih — teh je približno 330, preostalo pa bo poštna rezerva. Tolikšna zmogljivost nove centrala bo omogočila, da bo v teh krajevnih skupnostih vsakdo lahko dobil telefon.

Akcijo so začeli v začetku aprila. Za napeljavo medkrajev-

Za delo je poprijela kar vsa družina, da bi čimprej izkopal določene metre jarka

nega omrežja bo vsak posameznik moral plačati 4 milijone dinarjev. V krajevnih skupnostih so z založitvijo denarja omogočili krajanom obročno odplačevanje. Ob vsem tem krajevni moti to, da v sedanjem času nenehni dražitev nihče ne more izračunati, kolikšna bo končna cena telefonskega priključka.

Po besedah vodje skupine pri komiteju Vlada Videmška so med tem naročili projekte za krajevno omrežje in takoj, ko bodo ti izdelani, bo znana cena, koliko bodo morali telefona željni krajanje plačati. Strošek viška števil — približno 260 — bo pokrila PTT, precej denarja pa je priskrbel tudi stavbno zemljiški sklad. Kot je to v naši občini že stara praksa bodo tudi to naložbo krajanje pocenili z udarniškim delom. Za položitev telefonskega kabla od Konovega do mesta, kjer bo stala nova avtomatska telefonska centrala je bilo treba skopati 4 km jarka. Po ravnin-

skem delu je ta jarek kopal poseben stroj, za kar so krajanje priskrbeli še 100 tisoč dinarjev. Po hribovitem in skalnatem terenu pa so jarek kopal udarniško. Dela so se lotili zelo zavzeto in konec prejšnjega tedna je bil jarek v vsej začetni dolžini že skopan. Še zlasti množično so prišli na udarniško akcijo konec tedna. Čeprav je deževalo, jih to ni motilo, saj so želeli, da bi dela tekla čimhitreje.

Do konca prejšnjega tedna so položili telefonski kabel že v dolžini 2 km, preostalega pa do konca tega tedna. Jeseni bodo podobno akcijo nadaljevali proti Ravnah. Ob tej spomladanski akciji za napeljavo telefona se člani komisije, ki vodijo to akcijo, skupaj s krajanje, novimi naročniki, zahvaljujejo lastnikom zemljišč, ker so dovolili, da so lahko kopali v sedanjem času po njihovem zemljišču oziroma polagali medkrajevni kabel.

(VOS)

POMLADNI RAZCVET

— Letos zima sicer ni prinesla snega, ki bi ob svojem slovesu kot po navadi razkril svinjarijo, plod malomarnosti in premajhne osveščenosti ljudi za svoje lepo in zdravo okolje. S tem seveda ni rečeno, da odpadki ob potokih, v gozdovih in drugod, grde navlake ni. To so drugim in samim sebi dokazali prebivalci Lepe njive pri Mozirju. Sami so se lotili očiščevalne akcije in z obrežij potoka Ljubije, gozdov in od drugod privlekli na kupe najrazličnejše krame, da o avtomobilskih školjkah ne govorimo. »Dosežek« je bil zavidanja vreden, kot je pohvale vredna njihova akcija, ob tem pa bi se vendarle morali zavediti, da je bil lastnik katerega od teh »avtomobilov« tudi kdo od njih. Akcijo naj bi posnemali tudi drugod, tudi v tem smislu, da je ne bi bilo treba ponavljati.

(j. p.)

KS Šentilj

Obnavljajo farno cerkev

V krajevni skupnosti Šentilj krajanje obnavljajo svojo farno cerkev, ki tam stoji že od leta 1226. V sedemnajstem stoletju so jo morali povečati, razširiti, dvignili so zvonik in od takrat farani skrbijo, da se vsakih nekaj desetletij cerkev obnovi — predvsem strešna konstrukcija na zvoniku in opečne kritine na sami stehi. Krajanje pravijo, če se vse sproti ureja, potem je dela manj in tudi stroški so manjši.

Ob tem pa si ne morem kaj, da se ne vprašam, kdaj pa se bomo lotili obnove starega trškega jedra v KS Staro Velenje?

L. Ofjsteršek

Krajevna skupnost Stara vas

Prireditve ob prazniku

Krajanje Stare vasi bodo tudi letos nadvse svečano proslavili svoj praznik. Mineva 45 let, ko so borci Bračičeve brigade v noči od 30. aprila na 1. maj 1944 napadli rudnik in elektrarno v Velenju.

Praznični dan v Stari vasi bo sobota, 29. aprila. Dopoldan bo svečana razširjena seja skupščine krajevne skupnosti in vodstev družbenopolitičnih organizacij, na kateri bodo pregledali opravljeno delo v Stari vasi med dvema praznikoma in spregovorili o prihodnjih nalogah in aktivnostih. Svečane seje se bodo udeležili tudi predstavniki odbora Bračičeve brigade in pobratene krajevne skupnosti Grad v občini Murska Sobota.

Popoldan bo srečanje krajanov. Najprej bodo ob prostorih krajevne skupnosti na Koroški cesti postavljali mlaj, sledilo bo tekmovanje ekip sosesk v raznih veščinah, sledil pa bo večer ob tabornem ognju.

(rj)

Pravilna rešitev nagradne križanke

Naši pisatelji 15

stavka, kamion, Arilje, La, kat, Janko, kartonar, Tilen, Emona, ovira, lovec, Mars, para, Nande, akna, BT, Irka, Ar, Rask, ampula, Iva, eristik, Ščavnica, Ta, Kalan, Ilmen, Irena, smuk.

Nagrajenci:

1. nagrada 10.000 din: **Maks Dvoršek**, Šmarška 33, 63320 Titovo Velenje2. nagrada 8.000 din: **Olga Karničnik**, Čečovje 54, 62390 Ravne na Koroškem3. nagrada 8.000 din: **Jožica Petrič**, Šaleška 18 a, 63320 Titovo Velenje

Nagrajencem čestitamo!

Zahvala

Nesreča nikoli ne počiva. Pred nedavnim so se s to resnico »srečali« tudi pri Pirnatovih in Levpuščevih na Konovem.

Ognjeni zublji, ki so se razbohotili kot velika goreča bakla, so skorajda upepelili novo hišo, da pri tem posebej ne omenjamo opreme, obleke in drugih stvari.

Pirnatovi in Levpuščevi pa so se prepričali tudi o tem, da človek v nesreči ni nikoli sam. Solidarnost in sosedska pomoč sta se namreč tudi tokrat izkazali, saj so jim pri odpravljanju posledic ognjene ujme priskočili na pomoč mnogi. Vsem, ki so jim kakorkoli pomagali pri ohranjanju doma, se Pirnatovi in Levpuščevi najiskrenejše zahvaljujejo.

Prireditve kulturnega centra

Zid, jezero

zadnja gledališka predstava v abonmaju

V četrtek, 20. aprila, ob 20.00, bo v domu kulture v Titovem Velenju gostovala Drama Ljubljana s celovečerno enodejanko ZID, JEZERO. To bo osma ali zadnja predstava v okviru letošnjega gledališkega abonmaja.

Avtor predstave in režiser Dušan Jovanovič je v tej drami z zagonetnim naslovom ZID, JEZERO (napisani po resničnih dogodkih leta 1972, ko sta se dva norveška ljubimca odločila za prostovoljno smrt v blejskem jezeru) ustvaril slovensko igrano do današnje rabo, saj se dogaja tudi 14 let kasneje po usodnem dogodku.

Gre spet za novo predstavo Dušana Jovanoviča v kateri ponovno zadaja udarce in se zraven ironično in z distanco igra z nami in seboj ali celo s svojimi. Usodni dogodek v preteklosti nas opozarja na dva časa, na zgodnja sedemdeseta leta in na naš današnji čas. Vse je tako zelo drugače, »slovenski sindrom« pa je isti; in ta je psihična bolezen in samomor. Predtem pa dolgo pripovedovanje in govorjenje, mučenje in mazohizem, razkrivanje, sumničanje, pirandellovske skrivanje resnice, rašomonske inačice dogodkov...

Dramo je režiral Dušan Jovanovič, scenograf je bil Marjan Kravos, slikar Rudi Španzel in fotograf Joco Žnidaršič.

Igrajo: Milena Zupančič, Polona Vetrh, Radko Polič in Aleš Valič.

Vstopnice izven abonmaja 15.000 din. Popusti običajni.

Irena Grafenauer in njena čarobna flauta

Za abonente koncertnega abonmaja in izven

V ponedeljek, 24. aprila, ob 20.00, bo v dvorani Glasbene šole Titovo Velenje koncert naše najboljšje flavtistke Irene GRA-

FENAUER. Pri klavirju bo Michael Grandt. Na sporedu pa so skladbe za flauto in klavir skladatelj G. Fauerč-ja, A. Rousel-a, F. Martina-a, A. Joliveta, A. Skrbjina-a in F. Borne-ja.

Enologinja svetuje

Domača vinoteka

Za vse ljubitelje vin je posebno zadovoljstvo, če imajo doma zasebno zbirko vin. Preden se odločimo za zbiranje in staranje steklenic, si moramo urediti poseben prostor — vinoteko. Če nimamo vinograde in v njem zidanice, si uredimo vinoteko kar doma v kleti. Izberemo prostor na severni strani stavbe, ki je najbolj hladen. Pogosto imamo težavo s centralnim ogrevanjem, ki nam zvišuje temperaturo zraka v kurilni sezoni. Da se temu izognemo, prostor dodatno izoliramo in s tem ustvarimo primerno mikroklimo. V vinoteki mora biti primerna temperatura, to je 10 do 12°C, ki lahko niha le za plus minus 2°C. Čim višja je temperatura, hitreje se vino stara.

Prostor mora biti miren, temen in zračen. V majhnem prostoru zadostujeta dva zračnika. En zračnik je čisto pri tleh, da po njem prihaja v prostor hladen zrak, drugi pa ima izhod na najvišjem delu prostora, da skoznjem izhaja topel zrak. Zračnika morata biti na nasprotnih straneh. Tla v vinoteki morajo biti vsaj na enem delu nebetonirana (zemlja), da lahko iz njih prihaja vlaga. Stene in strop prostora moramo izolirati s toploto in za vlago neprepustnimi materiali. Površino pa še primerno obdelamo tako, da dobi prostor pravo podobo vinske kleti. Če je v prostoru čutili zatohlost, pomeni, da je nekaj narobe z zračenjem. Ob stenah namestimo prekatne police, ki so lahko iz različnih materialov: les, opeka, beton i. t. d.

Steklenice morajo ležati vodoravno, da je zamašek stalno vlažen. Ne premikamo jih po nepotrebnem. Če steklenica ni dovolj nagnjena, se zamašek

kmalu izsuši, skozi pore plute začne prodirati zrak v vino in prične se procesi oksidacije.

In kaj bomo shranjevali v tako pripravljeno vinoteko? Za staranje so najprimernejša vina z visoko kislino, ki jo največkrat prikriva in zaokrožuje neprevrte sladkor. To so pri nas vina podravskega vinorodnega rajona. Ob elih sort so za staranje primerne sorte: laški rizling, renski rizling, šipon, beli pinot, in sauvignon. Pa tudi rumeni muškati in traminec, čeprav imata precej nižjo kislino. Od rdečih sort pa so to: modri pinot, cabernet Sauvignon, cabernet franc, merlot in modra frankinja. Poleg tega je pomemben še izvor vina, vinorodni okoliš, kakovostna stopnja — za staranje so primerna le kakovostna in vrhunska vina, letnik, ali je vino suho, polsuho, polsladko ali sladko. Zelo primerna za staranje so tudi vina posebnih kakovosti. To so: razne pozne trgatve in izbiri.

Vin s kronskimi zamaški ne arhiviramo. Arhivsko vino pa tudi ne pustimo starati v nedogled, kajti tudi vino doseže enkrat svoj vrh in potem njegova kvaliteta počasi nazaduje. Najboljša arhivska vina so stara 10 do 30 let. Kaj kmalu se na steklenicah naseli posebna črnosivkasta plesen, ki jim daje poseben čar. Po več letih ležanja pa je ta plast precej debela. Pri serviranju mora ostati steklenica lepo plesniva — v nobenem primeru je ne smemo obrisati. Z arhivskim vinom ne postrežemo ob vsaki priložnosti in vsakomur, ampak izberemo res poseben dogodek in goste, ki so dobri poznavalci arhive.

Doma urejena vinoteka ni znak snobovstva, ampak je dokaz nekaj narobe z zračenjem. Ob stenah namestimo prekatne police, ki so lahko iz različnih materialov: les, opeka, beton i. t. d.

Steklenice morajo ležati vodoravno, da je zamašek stalno vlažen. Ne premikamo jih po nepotrebnem. Če steklenica ni dovolj nagnjena, se zamašek

Veronika Krumpačnik, dipl. ing. agr.

Irena Grafenauer sodi brez dvoma v sam vrh glasbene ustvarjalnosti našega časa. Njene izredne umetniške kvalitete so enako visoko cenjene na domačih koncertnih odrih kot drugje po vseh kontinentih. Sedaj dela kot profesorica flavte na Mozarteumu v Salzburgu.

Vstopnice za koncert bodo po 20.000 din. Popusti običajni.

Opera CARMEN na predpraznični dan

V sredo, 26. aprila, ob 16.00, bo izpred Rdeče dvorane v Titovem Velenju odpeljal posebni avtobus na ogled opere CAR-

MEN v opero v Ljubljano.

Dirigiral bo Lovrenc Arnič, naslovno vlogo pa bo pela Zlatomira Nikolova.

Cena aranžmana 50.000 din.

Z opero Carmen je Bizet ustvaril edinstveno delo, ki je najpomembnejši prispevek francoski glasbeni dramatik drugi polovice 19. stoletja. Carmen je ljudska drama v kateri kraljujejo nebrzdane strasti.

Pedeseta predstava PRIHRANJENEGA DOLARJA

V soboto, 22. aprila, ob 20.00, bo v domu kulture v Šmartnem ob Paki pedeseta predstava PRIHRANJENEGA DOLARJA v kateri igrajo Jože Robida in Jože Krajnc. Sodelovali bodo še Bojan Adamič, Meri Avenak in Lado Leskovar.

KNJIŽNICA v Titovem Velenju bo zaprta v petek, dne 28. aprila 1989.

Galerija kulturnega centra

Akrili Jane Dolenc

Po nekaj letih bo v galeriji Kulturnega centra Ivan Napotnik Titovo Velenje spet gostova-

la tolminska slikarka — tokrat je to JANA DOLENC. Razstavo akrilov z obrežij Tolminke in Soče bomo odprli v petek, 21. aprila, ob 19. uri. Otvoritev bo popestril plesni recital NINE MAVEC.

Avtorica razstave je lani končala Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani. V letošnjem letu je s trdim delom in v borbi za afirmacijo že razstavljala v nekaj mestih po Sloveniji, nazadnje pa v Kranju. Osnovna motivika je domače okolje, ki pravzema avtorje tolminskega, če se spomnimo na našega znanca Franca Goloba, ki nam je ta del Slovenije v svojem videnju predstavil v akvarelu. Gotovo bo za ljubitelje zanimiva primerjava še z Dolenčev.

Vabljeni na otvoritev in kasnejši ogled razstave, ki bo odprta do 6. maja!

Šoštanj

21. likovni svet otrok

Šoštanj bo v soboto, 22. aprila, spet postal Slovenija v malem. Ob 11. uri se bodo v Domu kulture zbrali številni učenci slovenskih šol od Primorske do Prekmurja na otvoritvi že 21. republiške razstave Likovni svet otrok. Tako kot vsa leta doslej je tudi letos pokrovitelj razstave uredništvo Pionirskega lista iz Ljubljane.

Ko sem se pred dnevi oglasil na Kajuhovi šoli, je bila razstava že postavljena. Ravnatelj Karel Kordiš in pomočnik Tone Bahor, ki sta glavna organizatorja, sta povedala, da je letos kar 89 šol in zavodov poslalo za razstavo več tisoč likovnih del v najrazličnejših tehnikah. Žirija, ki so jo sestavljali akademski slikarji in profesorji s Pedagoške akademije v Mariboru (Peter Krivec, Bojan Golija, Albin Kramberger) ni imela lahkega dela, ko je izbirala res najkakovostnejše stvaritve. Razstava tudi letos daje na vpogled kaj se pri likovno-estetski vzgoji dogaja na naših šolah in zavodih, tudi v zametju.

Letos sodelujejo tudi šole s slovenskim učnim jezikom iz Italije in Madžarske. Iz Italije sodelujejo: Zavod za slovensko izobraževanje iz Cedada, šola Karel Destovnik-Kajuh iz Padrič in Gropade, šola V. Šček iz Nabrežine, šola France Bevč iz Opčin, šola Alojz Gradnik iz Repenta-

bora, šola Karel Sirok iz Svetega Jakoba in šola Albert Sirk iz Svetega Križa. Iz Madžarske pa sodelujejo učenci iz šole Gornji Senik.

Na svečani otvoritvi bodo učenci Kajuhove šole pripravili prirčen kulturni program, ki bo smiselno povezan z našo dolino. Slavnostna govornica bo prof. Milena Markič, pomočnica predsednika Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje iz Ljubljane. Po svečani otvoritvi bodo vsi udeleženci odšli na ogled razstave v Kajuhovo šolo. Prejeli bodo tudi lep katalog s številnimi barvnimi reprodukcijami. O nagradnih bomo poročali po otvoritvi, že sedaj pa lahko zapišemo, da so med njimi tudi učenci iz Titovega Velenja. Letošnji katalog, ki je izšel v nakladi 1000 izvodov bo vsekakor zelo lep likovni prirčnik za nadaljnje likovno-estetsko delo na naših šolah, ustanovah in zavodih.

Tako se v soboto, 22. aprila, v Šoštanju obeta lep kulturni dogodek, s srečanjem likovnih pedagogov in učencev iz vse Slovenije, ki bodo sklenili številna nova poznanstva in navezali stike ter tako širili sodobno likovno-estetsko kulturo na naših šolah.

Viktor Kojc

Sandi Sadar, 5. r.: KONJ. — OŠ Miha Pintar Toledo, Titovo Velenje

Dvom je najdragocenejše orožje znanosti.

Lyall Watson

Dve sili hodita po svetu: duh in moč, toda duh je močnejši.

Napoleon I

V nasprotju z običajnim mnenjem ni množica tista, temveč veliki posameznik, ki v bistvu živi v služabništvu. Življenje šteje za prazno, če ga ne porabi s službo za nekaj višjega. V nujnosti službovanja ne vidi bremena.

Jose Ortega y Gasset

Potepanje po Kitajski

Z organizirano dejavnostjo na področju kulture in kulturnih dejavnosti smo se v sozdu REK spoprijeli konec lanskega leta in po dobrih štirih mesecih dela dobivajo posamezne dejavnosti svoje stalno mesto in ustaljeno obliko.

Ena izmed njih so večeri, ki jih organiziramo enkrat mesečno, poimenovali pa smo jih četrtkovi večeri. Njihova tematika je različna, za drevi smo na primer pripravili predavanje z naslovom POTEPA-NJE PO KITAJSKI, ki ga bo vodil Dušan Brešnar.

Dušan, ki je zaposlen v šoštanskih termoelektrarnah, je v Kitajski, deželi z večtisočletno kulturo in civilizacijo, preživel skoraj 3 mesece, nam bo to deželo, ki jo je dolga tisočletja obdajal visok, skoraj neprehoden zid, približal z diapozitivi in predavanjem danes, 20. aprila, ob 19.30 v Stiskarni.

Tatjana Hudomalj

Literarni večer

V četrtek, 13. aprila, je bil v knjižnici Kulturnega centra Ivan Napotnik v Titovem Velenju literarni večer, na katerem se je predstavila skupina pesnikov Gorenja z gostom Ervinom Fritzem.

Morebiti nekoliko drugačen od običajnih, pa vendarle je svoj ton in pečat dala uvodna beseda pesnika Ervina Fritza. Povedal je med drugim nekako takole: »Prebral sem pesmi pesnikov Gorenja in sem bil prijetno presenečen nad talentom teh ljudi. Tukaj se ne more govoriti o amaterizmu. Verjetno se nekateri niso afirmirali zaradi pomanjkanja poguma, pa bi se lahko. Mislim, da pesmi sodijo v knjigo in z veseljem bi napisal predgovor in opravil redaktorsko delo.«

Seveda te besede so največ pomenele literarnim ustvarjalcem v Gorenju, kjer pripravljajo ob za-

ključku 10. bralne akcije izdajo njihovih pesmi.

Potem, ko je na literarnem večeru povedal res nekaj spodbudnih besed Ervin Fritz in prebral nekaj pesmi, so se s svojimi pesnimi predstavili Majda Pungertnik, Tina Steblovnik, Peter Petrovič, Hinko Jerčič in Ivan Jakopanc.

S. P.

Hotel Vesna Topolšica

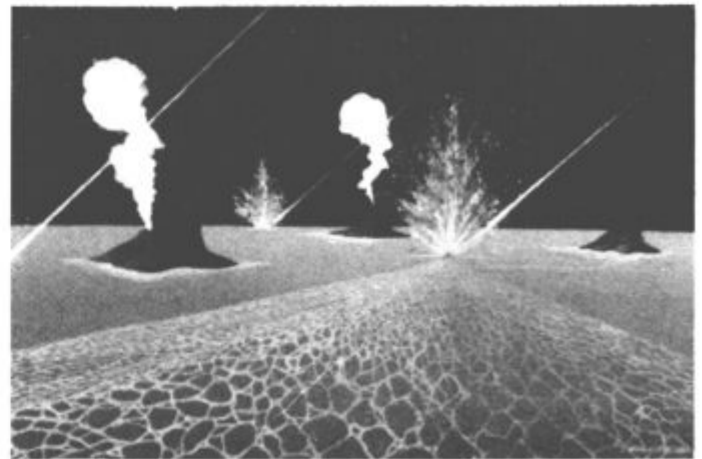
Razstavlja Igor Koprivnik-Biggli

V avli hotela Vesna v Topolšici se z retrospektivno razstavo, gre za obdobje zadnjih desetih let, predstavlja slikar samouk, Velenčan Igor Koprivnik-Biggli. Razstava, ki je obenem prodajna, bo odprta do 8. maja.

»Slikar je brez dvoma nekaj posebnega v slovenskem in evropskem prostoru, ki ustvarja Novo Slovensko umetnost. Njegova posebnost je slikanje mračnejših strani življenja, kritično gledanje na dogajanje v družbi in svetu ter vizionistično prikazovanje bodočnosti.« je o njem zapisal umetnostni kritik Franc Zalar.

Biggli se v Topolšici predstavlja v številnih slikarskih tehnikah. Če vas bo ob ogledu zamikalo, da kaj kupite, povprašajte za cenik v recepciji hotela.

(mkp)

Nastanek življenja na zemlji

KVIZ TOKRAT NEKOLIKO DRUGAČE IN BOLJE — Mladi mozirske občine so v petek pripravili kviz, s katerim so želeli nadomestiti nekatere prejšnje in že preživele oblike. Poimenovali so ga »Od Soteske do Igle« in v svoji nameri uspeli. Mladi zadrufniki s Poljan so zmagali, drugi do tretji pa so bili gornjegrajski osnovnošolci in mladi zadrufniki Trnave. Preverjali so svoje znanje o furmanstvu, zgodovini lesne industrije v Nazarjah, ki je bila pokrovitelj, o zimskih olimpijskih igrah in slovenskih gorah. Kviz so s svojimi nastopi popestrili malčki iz vrta in osnovnošolci. Dvorana je bila polna, zato lahko rečemo, da je prva izvedba uspela, še več.

(j. p.)

Iz muzeja Velenje

Zgodilo se je ...

20. APRILA
LETA 1910

20. aprila 1910 je umrl Vinko Ježovnik, dolgoletni velenjski župan, načelnik šoštanskega okraja in državni poslanec med leti 1907 do 1910. Vinko Ježovnik se je rodil 11. 10. 1856. V mladosti se je izučil mesarske obrti in v Velenju odprl mesarijo in gostilno, ki je bila središče slovenskega narodnega življenja konec 19. in v prvem desetletju 20.-tega stoletja. Vinko Ježovnik si je že zelo kmalu ustvaril v Velenju zelo velik ugled, kot uspešen obrtnik in zaveden Slovenec. Poleg tega je bil tudi velik dobrotnik revnih šolarjev, saj je več let v svoji gostilni za revne učence velenjske šole delil tako imenovani »suppenanstalt«, to je zastonske porcije juhe vsak dan za najrevnejše otroke v zimskih mesecih. Poleg tega je bil Vinko Ježovnik tudi ustanovitelj šaleške posojilnice pri kateri je sodeloval vse do svoje smrti. Vse to je bilo tudi razlog, da so Vinka Ježovnika izvolili za velenjskega župana, kar je bil šest let. V začetku 20.-tega stoletja je postal načelnik okrajnega zastopa Šoštanj in bil leta 1907, na prvih direktnih volitvah v avstrijski državi izvoljen v okraju, ki je obsegal sodne okraje Marenberg (Muta), Šoštanj, Slovenj Gradec in Gornji grad za poslanca v dunajskem parlamentu. Vinko Ježovnik je na teh volitvah nastopal na slovenski liberalni listi (listi narodno napredne stranke) in zmagal z 3515 glasovi pred klerikalnim kandidatom Poličem (3203 glasove), socialistom Vidmarjem (235 glasov). (Na volitvah je sodelovalo 7107 od 10168 volilnih upravičencev.) Vinko Ježovnik je bil pred iztekom mandata umrl. Njegovo mesto je zasedel dr. Karl Verstovšek, ravno tako eden najpomembnejših Velenčanov iz teh prevratnih časov, ki je bil na rednih volitvah leta 1911 ponovno izvoljen. Za konec lahko rečemo, da je Vinko Ježovnik še eden od ne tako redkih zelo pomembnih mož iz Šaleške doline, ki so usodno vplivali na to, da je razvoj Šaleške doline potekal tako kot je in ki so danes žal povsem pozabljeni, zato se nam je zdel nekoliko

daljši zapis o Vinku Ježovniku še toliko potrebniji in upravičenejši. Vedno bolj pa se postavlja pred prebivalce Šaleške doline naloga obuditi spomin na vse te moze in žene v obliki daljših analiz, ki bodo z umestitvijo njihovih življenjskih poti v čas in prostor šele pravilno ovrednotili njihovo vlogo in pomen za našo dolino.

Leta 1956

V slovenskem časopisju lahko najdemo z današnjim datumom še dosti novic in vestič vezanih na našo dolino, toda zaradi omejenega prostora se bomo danes mejili le še na eno novico, ki je mnogo mlajšega datuma, kot je bila zgornja. Ta vest je objavil Celjski tednik, št. 16 in je vezana na Bele vode:

»Pred nekaj leti so v gorski vasi Bele vode nad Šoštanjem ustanovili gradbeni odbor za gradnjo nove šole, vendar pa se od takrat do danes stvar ni veliko premaknila z mrtve točke. Pripravili so sicer nekaj gradbenega materiala, zemljišče za novo šolo pa je brezplačno odstopil Miha Rezoničnik, vendar je žal, začetna vna gradbenega odbora prehitro popustila.

Celotno zadevo je pred kratkim obravnaval njihov krajevni odbor in sklenil, da se s pripravami za gradnjo šole nadaljuje. Letos nameravajo pripraviti predvsem potrebni gradbeni material, z gradnjo pa bodo pričeli prihodnje leto, v kolikor bodo dobili še potrebna denarna sredstva.

Novo šolsko poslopje je kraju nujno potrebno, ker je sedaj pouk v stari privatni hiši, ki že zdavnaj ne odgovarja niti najosnovnejšim šolskim potrebam, skoraj nemogoče.

Ustanovitev osnovne šole je bila dovoljena že leta 1874, vendar je od dovoljenja za ustanovitev pa do same ustanovitve minilo celih 30 let, ves čas pa je bil glavni problem ravno prostor oziroma šolska stavba. Vidimo, da so vprašanje šolske stavbe v Belih vodah reševali še po drugi svetovni vojni, ko so ga vsaj za nekaj časa tudi rešili, vendar danes že ugotavljajo, da je sedanja šolska stavba že stara in zato draga za vzdrževanje.

Pripravil: Tone Ravnikar

Šmartno ob Paki

Lep kulturni dosežek

Člani gledališkega ansambla iz Šmartnega ob Paki žanjejo uspeh za uspehom povsod tam, kjer nastopijo. Lep dosežek snovanja na amaterskih odskih deskah pa bosta soboto proslavila dva njegova člana Jože Robida in Ježe Krajnc. Domačemu občinstvu se bosta predstavila že s petdeseto ponovitvijo Prihranjenega dolarja — delom, ki je po doslej zbranih podatkih doživelo v sezoni in pol največ ponovitev na amaterskih odrih v Sloveniji.

Lep kulturni dosežek bodo s člani Gledališča pod kozolcem iz Šmartnega ob Paki popestrili s koncertom šansonov Lado Leskova, Meri Arsenak in mojster Bojan Adamič.

Prireditev z naslovom Zlati dolar bodo začeli ob 20. uri v tamkajšnji dvorani kulturnega doma.

Knjižni kotichek

V vseh doslej objavljenih knjižnih kotichek smo spregovorili predvsem o knjigah, o obisku v knjižnici, ... Tokrat pa bomo dali besedo tistim, ki jim je ta namenjena, bralcem. O tem, kaj si želijo, kako so zadovoljni s ponudbo knjižnice kulturnega centra Ivan Napotnik, ... so pripovedovali: **DARJA RUTNIK:** »Obiskujem Center srednjih šol, stalna gostja knjižnice v Titovem Velenju pa sem od sedmega leta starosti. Zadovoljna sem s ponudbo tako leposlovnih kot strokovnih del, saj se police kar sibiho pod težo romanov, potopisov, prirčnikov. Največkrat si sposodim kakšno strokovno knjigo, za razvedrilo pa tudi rada preberem zanimiv roman. Zelo prijazne in ustrezljive so tudi knjižničarke. Pogrešam le malo več prostora za

branje dnevnega časopisja in kakšen računalnik s kopico podatkov.«

ANA ZRIMŠEK: »Razvoj knjižnične dejavnosti v našem mestu spremljam že vrsto let. V knjižnico sem začela zahajati že takrat, ko je bila ta še »v rokah« Mlinška. Marsikje sem si že izposodila kakšno delo, vendar je naša centralna knjižnica najboljša. Tako domača je, k temu pa pripomorejo tudi knjižničarke. Izbor je pester, za vsakega nekaj je na knjižnih policah. Želja večine obiskovalcev, tako tudi moje pa so, da bi bila v njej čitalnica. Navsezadnje, si mesto kot je Titovo Velenje, to tudi zasluži. Nič narobe pa ne bi bilo, če bi star model izposoje zamenjal sodoben informacijski sistem. Sicer pa vedno pravim, da je knjiga del kulture in njeno vrednost v Titovem Velenju še mnogo premalo cenimo. Navdušena sem tudi nad novostjo kot je izposoja video kaset. Le tako še naprej,« pravim.

NADA MIHELEC: Redno zahajam v centralno knjižnico, zaenkrat sem še članica pionirskega oddelka. Ob prijaznih

knjižničarkah, dokaj pestri izbiri pogrešam le še več novosti, ki jih na tem področju ni malo. Največkrat si na pionirskem oddelku izposodim kakšen roman, saj dela za obvezno branje, bralno značko dobimo v šolskih knjižnicah. Pa še nečesa si želim. Vedno je polno novih, mladih bralcev, prostora pa tako malo.«

MLADINSKA KNJIGA

Kljub draginji se tu in tam še najde kdo, ki hoče z knjižnimi novostmi zapolniti svojo zbirko, ali morda pokloniti prijatelju tudi tako dragoceno darilo kot je knjiga. V Mladinski knjižnici v Titovem Velenju so prejšnji mesec prodali največ del znan in priljubljene pisateljice **Danielle Stel.** Še posebno dobro sta šla v prodajo romana Prstan (69.500 din) in Zdaj in na vekomaj za 122.800 dinarjev.

Tistim, ki bodo v tem mesecu stopili v Mladinsko knjigo v Titovem Velenju pa svetujemo, da sežejo po romanih **Victorie Holt** (od 1. do 4), zanje bodo odšteli 320 tisočakov, po političnem romanu **Janeza Jezerška** Arpihelag Goli, ta vas bo stal 98 tisoč dinarjev, ali pa morda po delu **Elizabeth Hauer** Polete kot porcelan (105.800 dinarjev) Če se bolj navdušujete za prirčnike, potem izberite med deloma Vaš pest, Vaša mačka (za enega boste odšteli 195 tisočakov), delom dr. Marjana Košička Moški v škripcih za 98 tisoč dinarjev ali po zanimivi Zgončevi zbirki z naslovom Moje sobne rastline. Ljmed 12 del sta v prodaji dve, in sicer Listnate rastline ter oskrba in zdravje.

(tap)

Darja Rutnik Ana Zrimšek Nada Mihelec

Republiško prvenstvo v krosu

Velenjčanom največ zmag

V Domžalah je bilo v nedeljo republiško prvenstvo za osnovne in srednje šole ter odprto prvenstvo SRS za članske kategorije v krosu pod pokroviteljstvom časnika Dnevnik. Na dokaj zahtevni progi in kljub slabemu vremenu je nastopilo preko 500 tekačev iz kar 55 slovenskih krajev. Številčna je bila tudi udeležba Velenjčanov, ki so bili znova najuspešnejši. Sistematično delo s tekači na srednjih in dolgih progah je dajalo rezultate, mladim pa so vzorniki prav gotovo v klubski ekipi, v kateri je kar pet tekmovalcev v slovenskem vrhu. Atleti so v Velenje prinesli kar pet naslovov republiških prvakov in kopico ostalih odličnih uvrstitev.

Prvaki so: Jolanda Steblovnik (6. razredi), Natalija Cesar (7. razredi), Robi Kožar (8. razredi), Natalija Mraz (2. letnik), Miha Pohar (3. letnik) in Romeo Živko pri članih. Druga mesta so osvojili Nataša Bizjak (7. razredi), Ani Babič (članice) in Miran Hudournik (člani).

B. Salamon

Borovo : Velenje 20:24

Prodor proti vrhu

Rokometasice Velenja so se z gostovanja v Borovo vrnile z obema točkama. Res je, da so igrale z zadnjo ekipo na lestvici, res pa je tudi, da so zlahka zmagale in se utrdile v sredini lestvice z lepimi možnostmi za še višjo uvrstitev. V prihodnjem kolu bodo doma igrale z Železničarjem in lahko upravičeno pričakujejo ves izkupiček. Obliž torej za ostale težave, s katerimi se srečujejo.

Igrale so: Lakič, Karič 5, Golič 3, Topič, Zidar 4, Omerović 2, Oder 3, Hudej 2, Vičar 5, Ikič, Kmetič.

Tekme zadnjih treh kol bodo Velenjčanke igrale doma. Z Železničarjem se bodo srečale v petek, 21. aprila ob 17. uri, 26. aprila se bo v Rdeči dvorani ob 19. uri pričela tekma s Trešnjevko, v zadnjem kolu pa bo njihov nasprotnik ekipa Minela.

Partizan Hmezad : Rudar 0:1

Še najprej v vrhu

Nogometasi Rudarja nadaljujejo dobre igre. Z zmago na gostovanju v Zalcu so potrdili, da so eden treh najresnejših kandidatov za slovenskega prvaka, saj za vodilnima Ljubljano in Muro zaostajajo le za točko. Točki v Zalcu so sicer osvojili dokaj srečno, saj je zmagoviti zadetek dosegel Goršek po napaki domače obrambe komaj dve minuti pred koncem. Zaradi slavlja ob koncu tedna so srečanje 18. kola s Stolum Virtusom doma odigrali že včeraj, v sredo.

RUDAR: Cvjetkovič, Jalušič, Oblak, Macura, Cviki (Baručič), Pranjič, Zirdum, Brđžanović, Omič, Goršek, Golač.

Izola : Elkoj 3:0

Razigrani domačini

Na gostovanju v Izoli nogometasi Elkoja niso imeli veliko možnosti proti razigranim domačinom. Igralci Izole so bili zlasti premočni v drugem polčasu, ko so ob dveh zadetkih napravili še nekaj lepih priložnosti. V skupini zelo izenačenih ekip so nogometasi iz Mozirja na lestvici nekoliko zdrsnili navzdol, svoj položaj pa lahko okrepijo v nedeljo, ko se bodo doma pomerili z ekipo Medvod.

ELKROJ: Pusovnik, Žurej, Božičević (Zunter), Knez, Tratnik, Remic, Grobelšek, Hren, Rednak, Marolt (Ermenc, Kolar), Ilič.

Športni ples Dve novi zmagi

Plesni klub Velenje skrbi za popularizacijo plesnega športa tudi izven domačega kraja. V soboto je organiziral kvalifikacijski plesni turnir v lepi športni dvorani v Veliki Nedelji pri Ormožu. Gledalci so navdušeno spremljali tekmovalce 50 parov v vseh starostnih kategorijah. Od velenjskih tekmovalcev sta pri pionirjih v standardnih plesih pričakovano prepričljivo zmagala Matej Krajer in Mirjam Šulek, v začetni mladinski skupini pa sta v latinskoameriških plesih nekoliko presenetljivo slavila svojo prvo zmago Robi Habjanič in Regina Kolenc. Pregled vseh finalnih uvrstitev velenjskih plesnih parov: PIONIRJI ST PLESI: Krajer—Šulek (1. mesto); MLADINCI 2 LA PLESI: Habjanič—Kolenc (1.), Srebotnik—Ošlak (2.), Valand—Šleh-ta (4) in Berlak—Čermeč (6.); MLADINCI 1 LA PLESI: Uplaznik—Ževart (4.), Alt—Sunarič (5.) in Kolenc—Kortnik (6.).

VŠ

Šoštanj : Bakovci 31:22

Resno samo v prvem delu

Srečanje gostiteljev z gosti bi lahko ocenili kot igro mačke z mišjo. Ekipa Bakovcev je bila povsem nedorasel nasprotnik in brez žalitve s takšno igro si ne zaslužijo nastopa v republiški ligi. Velikokrat smo imeli občutek — to velja predvsem za prvi del —, da niso vedeli, kaj bi počeli z žogo. Zato nič čudnega, da so v prvem polčasu le petkrat premagali domačega vratarja, v njihovi mreži pa je bilo 16 zadetkov.

Maloštevilni gledalci so v nadaljevanju pričakovali katastrofo gostov, vendar so jih domači igralci povsem razočarali. Zaigrali so skrajno neresno. Gostje pa so se jim za to neodgovornost in morda celo podcenjevanje »maščevali« (?) in jim pošteno napolnili mrežo. V drugem delu so jim namreč zabili kar 17 zadetkov. Kakorkoli že, srečanje je bilo slabo nezanimivo, domačim se niti pošteno preznojiti ni bilo treba, osvojili so novi točki, ker pa so Trboveljčani izgubili v Ajdovščini, Šoštanj sedaj na drugem mestu za njimi zaostaja le dve točki.

V naslednjem kolu bo ekipa Šoštanja gostovala v Črnomlju, pri predzadnji ekipi, ker si seveda ne smejo privoščiti spodrsljaja. (VOS)

Šoštanj: Gradišnik, Rozman 2, Lesjak, Terglav 4, Voglar, Plaskan 6, Žolger 9, R. Lesjak 4, Ramšak, Požun 5, Rečar 1, S. Lesjak.

Plavanje Uspešen nastop na republiškem prvenstvu

V začetku aprila je bilo v Kranju republiško prvenstvo mlajših pionirjev v plavanju. Več kot 170 plavalcev iz 14 klubov je ob zaključku zimske plavalne sezone pokazalo, kaj zmorejo. Tekmovalca se je udeležilo tudi 11 plavalcev — mlajših pionirjev — iz Plavalnega kluba Velenje, ki so na predtekmovalnih izpolnili norme za sodelovanje v Kranju. Na republiškem prvenstvu so se dobro odrezali. Rezultati so pokazali, da imamo nekaj obetavnih plavalcev, ki so v svojem letniku med prvimi v SRS. Večina naših tekmovalcev je na prvenstvu dosegla svoje najboljše rezultate. Po številu osvojenih medalj smo se uvrstili na 4. mesto. Najuspešnejša je bila Špela Bukovec. Priborila si je kar 6 medalj: zlato na 400 m kravlj, dve srebrni na 100 m delfin in 200 m mešano ter tri bronaste na 100 m hrbtno, 200 m hrbtno in 50 m delfin. Petra Podpečan je osvojila 2 medalji: srebrno na 50 m prsno in bronasto na 100 m prsno. Rok Tajnikar je osvojil bronasto medaljo na 100 m prsno.

Tako smo v skupnem točkovanju plavalnih klubov dosegli v SRS 6. mesto.

Veseli do plavanja, vsakodnevni treningi, dobri pogoji za delo in nenazadnje tudi dobro strokovno delo trenerja Rajmunda Valcla, so našemu klubu prinesli znova lep dosežek. Marko Primožič

Tekmovalci, ki so zastopali Plavalni klub Velenje na republiškem tekmovalju s trenerjem

Rekreacija v Škalah

Z rekreacijo za ženske smo v Škalah pričeli v sezoni 87/88. Bila je kar uspešna, saj se je prijavilo 58 žensk. Od tega se je redno udeleževalo rekreacije 30 žensk, največ jih je bilo 44. Prevladovala so ženske od 40—50 leta starosti. Do 30 leta je bilo 8 žensk, do 40 leta 13, do 50 leta 24, do 60 leta 9, in nad 60 let 4 ženske. Skupaj smo imele 2432 let. Povprečna starost je bila 44 let.

Da smo se tako rade udeleževale rekreacije, ima zasluge naša voditeljica Tinica Holckneht, ki je s svojim trudom in dobro voljo uspešno, da smo se sprostile in odhajale domov res prerajane in dobre volje. Takih zadovoljivih torkovih večerov je bilo 17, ob zadnjem pa smo pripravile prijeten zaključek. Vsaka je prinesla nekaj dobrot, tudi domače kapljice ni manjkalo. Povabile smo tudi predstavnice DPO. Udeležila sta se podpredsednik SZDL in predsednik KS Škale. Oba sta spregovorila nekaj besed in našo dejavnost zelo pohvalila ter zaželela še veliko uspeha.

Ob koncu, pa se naj v imenu vseh udeleženk zahvalim naši voditeljici Tinici in jo prosim, da bi nas še v bodoče razveseljevala in nas tako uspešno rekreirala. Anica REPNIK

Aeroklub Velenje

Marsikateremu prebivalcu ali obiskovalcu Šaleške doline večkrat zaide pogled v zrak, ko zasliši od tam manj znan glas, to je glas športnega letala. Morda se zdi to komu redkost. Toda za pravega poznavalca naše doline to ni nič čudnega, saj ve, da se 6 km severovzhodno od Velenja, ali 2 km severno od Šoštanja, na nadmorski višini 360 m, skriva letališče Aerokluba Velenje.

Letališče ima moderno pristajalno stezo, ki je dolga 750, široka 18 m. Steza je asfaltna, ostali del letališča pa je travnat. Letališče je v dolini in je iz vzhoda in zahoda obdano z griči. Na zahodnem delu steze je hanger z učilnico, pisarno in drugimi prostori. V hangarju pa ni prostor le za prej omenjena motorna letala, temveč tudi za jadralna letala. Prostor še najde kakšen motorni zmaj.

Iz tega se da sklepati, da sta pri nas najbolj razviti motorna in jadralna dejavnost. Imamo štiri motorna in sedem jadralnih letal, od katerih sta dve jadralni letali namenjeni za osnovno šolanje in sta torej dvesežni tipa Blanik. Jadralni letali tipa Pylatus sta prehodni in namenjeni za treninge in krajše prelete. Ostala tri jadralna letala pa so visoko sposobna, narejena iz plastičnih umetnih mas. Še posebej smo

ponosi na vrhunsko letalo DG-300, ki ga izdeluje begunjski Elan. S temi letali pa skozi vsoto sezono pridno leti 40 jadralnih pilotov. Nekateri od teh dosega-ju lepe rezultate na republiških in državnih jadralnih tekmovanjih. Vsaj vsako drugo leto organiziramo pri nas tečaj za nove pilote jadralnih letal. Letos ga obiskuje okrog 25 mladih, ki polni elana poslušajo predavanja učiteljev jadralnega letenja.

Motorna letala so enomotorna dvosedala letala PIPER-18 Super Cup, PIPER-38 Tomahawk, domače letalo UTVA-75 in štirisežno motorno letalo PIPER-28 Cherokee 140-D, ki je namenjeno predvsem za panoramske polete v bližino in daljno okolico. Za vleko jadralnih letal se uporablja letalo Super Cup. Na omenjenih štirih motornih letalih leti približno 10 motornih pilotov. Tudi nekateri od teh pilotov so dosegli že zelo lepe uvrstitve na raznih tekmovanjih, tako da ime Aeroklub Velenje ni nepoznano celo po širši domovini.

Če vam je teh nekaj podatkov vzbudilo kakršnekoli želje v zvezi z letenjem in želite naš klub поблиže spoznati, se podajte na naše letališče, kjer lahko preživite prijetne ure v lepem in mirnem okolju.

Velenjski invalidski strelci na mitingu Alpe—Adria

Odlične uvrstitve

V soboto, 8. 4. 1989, je bil v Blintendorfu pri St. Veitu, avstrijska Koroška, miting Alpe Adria. To je bilo srečanje strelcev invalidov iz Avstrije, Italije in Slovenije, obenem tudi uradno prvenstvo strelcev invalidov dežele avstrijske Koroške. Slovenijo so zastopali tudi trije strelci invalidi iz naše občine in to Tratnik in Jovanovič v kategoriji težjih invalidov ter Bola v lažjih. Anton Tratnik je nastopil s standardno puško in je v svoji skupini težjih invalidov dosegel odlično četrto mesto ter dobil lep pokal kot najbolje uvrščen tuj tekmovalac (italijanski predstavnik je bil sele osmi). V tej skupini so dominirali domačini, avstrijski strelci invalidi. Drugače je bilo v skupini lažjih invalidov v streljanju z zračno pištolo. Henrik Bola je dosegel odlične rezultate, 364 krogov, s tem zasedel prvo mesto in za svoj dosežek dobil zlato odličje, medaljo ter čudovit pokal. V skupini težjih invalidov strelcev pištolašev je Slovenijo zastopal Peter Jovanovič. Tudi on je zasedel v svoji skupini prvo mesto, s svojim rezultatom pustil daleč za seboj domačine, v svojo zbirko medalj pa dodal še eno zlato medaljo ter lep pokal.

Celotno srečanje in tekmovalje »Alpe Adria 89« z zračnim orožjem strelcev invalidov iz Avstrije, Italije in Slovenije je bilo v duhu prijateljstva. Še enkrat so se naši strelci lahko prepričali kako daleč smo za drugimi tako v kakovosti orožja tako tudi v kulturi strelskega športa nasploh. Velenjski strelci invalidi so kot športniki reprezentirali borbenost in so dostojno zastopali slovenske barve. Takšnih uspehov si lahko še nadalje samo želimo. Za to bo že kmalu priložnost. Franjo Žučko se je uvrstil v ekipo Slovenije za prvenstvo Jugoslavije v streljanju z zračnim orožjem strelcev invalidov. Nastopil bo v kategoriji zračna puška, Peter Jovanovič pa z zračno pištolo. Prvenstvo bo 22. aprila v Titogradu. P. J.

Papirničar : Era Šmartno 1:1

Zamujena priložnost

Šmarčani so tokrat gostovali v Radečah pri Papirničarju, ki v boju za obstanek nujno potrebuje točke. V tem primeru so lahko gostitelji tudi s točko povsem zadovoljni, manj pa seveda s svojo igro. Končni rezultat je bil dosežen že v prvem polčasu, oba zadetka pa so dosegli igralci ERE Šmartnega. Prvega po grobi napaki obrambe v lastno mrežo, izenačil pa je Korber po samostojnem prodoru. V nedeljo gostuje v Šmartnem ekipa Nafta, ki je v tem kolu premagala vodilnega Steklarja kar s 3:0 in s tem pomagala tudi Šmarčanom.

ERA ŠMARTNO: Magrič, Oprčkal, Maglica, Tomažič, Skrbinek, Oblak, Korber, Železnik (Rudnik), Fajdiga, Malus, Bevč.

Planinsko društvo Titovo Velenje

40 let delovanja

Z 2544 člani predstavlja v občini Velenje najbolj množično društvo. Od 180 društev v Sloveniji zavzema 5. mesto glede na število članstva in raznolikost ter uspešnost delovanja. Društvo vodi 30 članski upravni odbor. Društvo ima pomembne naloge pa opravljajo še: propagandna komisija, mladinski odsek, gospodarski odsek, markacijska skupina, komisija za varstvo okolja in fotosekcija, skupaj še 38 planincev. Poleg matičnega društva delujejo v njegovem okviru še planinske sekcije in sicer v Šentilju, Škalah, Gaberkah in Smartnem ob Paki; po DO pa v Gorenju, Vekosu, Vegradu in REK-u, ki jih vodi 80 planinskih aktivistov. Prav njim in kvalitetnim programom gre pripisati razvoj in uspešnost PD v Titovem Velenju; tudi povečevanje članstva.

Ker predstavlja mladina 60% članstva, posveča društvo prav njej posebno skrb. Osnovne šole izvedejo po 50 izletov letno. Izletni so organizirani po ožji in širši domovini, v sredogorje, pa tudi visokogorje. Občasno kombinacija s turnir smučanjem. Izobraževanje se odvija v planinskih šolah. Dosegli jih je bilo že 34. Uspešno pa jo je zaključilo 1191 pionirjev. Planinska šola je orga-

nizirana redno na Paškem Kozjaku. Tudi letni tabor v Logarski dolini je za mlade privlačen in zanimiv. Dosegli se ga je v šestih letih udeležilo 175 pionirjev in mladincev. Na raznih planinskih tečajih se je v preteklih letih usposobilo za planinske mladinske vodnike 52 mladincev — planincev. Mentorski planinski tečaj pa je uspešno opravilo 9 svetnih delavk-planink, ki uspešno vodijo mlade planince po šolah. Vsako leto se mladi planinci vključujejo tudi v orientacijska tekmovalja, ki jih organizira MO ali pa meddruštveni odbor.

Od 1967. leta je društvo organiziralo v okviru osrednjega programa 330 izletov z 20.060 udeleženci. Vse to brez sekcij, ki organizirajo letno od 5—20 izletov (Gorenje jih ima letos v planu 45). Izletni so bili po domovini in tujini — Avstrija, Italija.

Društvo je organiziralo 15 TRIM pohodov na Paški Kozjak, 3 na Graško goro in 1 TRIM pohod na Lubelo. Na pohodih je bilo skupaj 5.832 udeležencev. S temi pohodi poizkuša društvo aktivirati mestno prebivalstvo, kar mu uspeva.

Skupaj z ZTKO je PD organiziralo 6 TRIM pohodov v viso-

kogorje. Vseh teh pohodov se je udeležilo 34 občanov. Vsi ti in ostali izleti so se zaključili srečno. Pri tem so imeli pomembno vlogo vodilci in osveščeni ter disciplinirani udeleženci. 5 planincev je opravilo šolo za planinske vodnike.

Šaleško planinsko pot je od otvoritve 10. 10. 1974. leta, prehodila že 1554 planincev iz domovine in tujine.

Markacijska skupina skrbi za ŠPP (Šaleško planinsko pot) oziroma označbe v dolžini 140 km ter markira tudi del planinske poti XIV. divizije, ki poteka po našem območju. (Paški Kozjak — Bele vode). Vsako leto opravi 130 udarniških ur. Organizira pa tudi srečanje 1 x letno, gospodarjev točk ŠPP in planinske poti XIV. divizije. Na izletih so tudi ti ljudje spoznali mnoge kraje v Sloveniji in Hrvaški, po zaslugi PD Titovo Velenje.

PD ima svoj prapor, na katerega so planinci še posebej ponosni. Razvili so ga na Paškem Kozjaku, leta 1979. Tako so najlepše počastili 30 letnico delovanja.

Izobraževanje članov poizkuša društvo s predavanji, ki jih organizira 3-krat letno. Predavanja so vedno družno s prikazovanjem

diapozitivov. Planinci so tudi na ta način spoznali mnoga domača gorstva, kraje, kulturne in druge spomenike ter ljudja in običaje. Spremljali so številna predavanja znanih alpinistov o odpravah v tuja gorstva. Spoznali lepote dežel, pa tudi to, da planinarjenje zahteva od človeka veliko poguma in znanja.

Toda fotosekcija zbira diapozitive s prehojenih poti po naši domovini, ki jih s pridom uporablja v planinskih šolah. Fotosekcija pripravlja občasne razstave v izloži planinske pisarne. Pripravila pa je že tudi nekajkrat samostojne foto razstave v knjižnici in avli občinske skupščine v Titovem Velenju. Za delo ima ustrezne pogoje.

Veliko delo v propagandnem smislu opravlja tudi planinska pisarna. Leta 1976 je PD dobilo s pomočjo Rudnika lignita manjši prostor, velik 12 m², na Šaleški 18. Pisarna je odprta redno. Tam je možno plačati članarino, sprejema prijave za izlete in daje navsvete oz. napotke za individualne izlete. Člani dobijo informacije za vse izlete, ki jih organizira matično društvo in sekcije.

Svoje planinske pisarne imajo tudi sekcije: v Škalah, Šentilju,

Smartnem ob Paki in Gaberkah.

Tradicije iz NOB negujemo na vsakoletnih izletih na Osankarico, Stol, Porezen, Snežnik, k bolnici Celje pod Travniki, na vsakoletnih pohodih po poti XIV. divizije, izletih članov in mladine po ŠPP.

Od 1977. leta je društvo pobrateno s planinskim društvom Treskavica iz Sarajeva. Občasno se obiskujemo in dopisujemo.

Doslej je društvo organiziralo že 13 plesov s 4316 udeleženci.

Društveni propagandni material predstavljajo: društvene značke, značke o prehojeni ŠPP, razglednica koč na Paškem Kozjaku, Bilten izdan ob 30 letnici PD, Viharnik — list, ki so ga izdali mladi planinci ob 10 letnici delovanja na OŠ Veljka Vlahoviča ter članki, ki jih redno pošiljamo Našemu času ter občasno PV ter drugemu dnevniku časopisju (TV-15, DELO, CELJSKI, VEČER, DE...).

PD je bilo iniciator, da se na Paškem Kozjaku obnovi planinska koča, uredi vodovod, zgradi cesta v dolžini 7 km, da se napele elektrika in končno telefon.

Da je koča urejena, imajo za sluge ta komisija in vsi prejšnji gospodarski odbori ter prizadevni planinci, ki so z udarniškim delom prihranili društvu oz. družbi veliko sredstev.

Koča na Paškem Kozjaku ima

40 ležišč in 100 sedežev. Gostu nudi hladna in topla jedila ter pičajo po zmernih cenah. Odprta je stalno.

Finančni viri za delovanje društva so: del članarine, dotacija ZTKO, pomoč delovnih organizacij, planinski ples.

Uporabljajo se za urejanje koč, vzgojo mladih planincev, izlete mladine itd.

Društvo je za svoje delo dobilo številna priznanja, med drugimi tudi:

DPM — prispevek k društveni vzgoji otrok.

PZS — Mladinska komisija, Mladina in gore.

PD Mozirje ob 90 letnici za sodelovanje 1983.

PD Prevalje Zahvala za pomoč pri gradnji doma na Uršlji gori 1984.

Teritorialna obramba Slovenije občine Velenje 1979 — Pohvala za sodelovanje.

Za doprinos na razvoju planinarskega športa BiH — Povelju Treskavica Sarajevo 1980.

Priznanje IS skupščine občine Velenje 1981.

Priznanje za sodelovanje na osrednji proslavi ob odkritju spomenika maršala Tita 1977 — skupščina občine Velenje.

Priznanje OF slovenskega naroda — srebrni znak 1979. leta.

Julijana Hočevar

Topolšica : Agropod 3:1

Za slovo zmaga

Od svojih navijačev so se v tem prvenstvu poslovili odbojkarji Topolšice. V predzadnjem kolu so namreč doma premagali ekipo Agropoda iz Ljutomera s 3:1 (11, 5, -14, 7). Prvenstvo bodo sklenili konec tedna v srečanju s sosedom na lesvici, v šaleškomišlinskijem derbiju v Mislinji.

Jamarski klub Speleos

V svoje vrste vabijo mlade

Jamarski klub Speleos vabi v svoje vrste vse, ki imajo radi naravo in jih vabijo lepote podzemnega sveta. Zlasti si želijo vključevanja pionirjev in mladincev, prvo priložnost za vpis pa imajo vsi v soboto, 22. aprila ob 17. uri, ko bodo nove člane vpisovali v prostorih jamarskega kluba pri Hudi luknji v Paki.

Alpsko smučanje

Memorial Dušana De Coste

Biotehnična fakulteta in univerzitetna konferenca ZSMS bosta 13. maja na Vršču pripravila tekmovanje v veslalomu za memorial Dušana De Coste. Prijavite se lahko vsak ponedeljek, sredo in četrtek med 8. in 10. uro v 4. bloku študentskega naselja do 11. maja, informacije pa lahko dobite na številki (061) 218-140 ali (063) 855-450.

titovo velenje

TRGOVSKA IN PROIZVODNA DO ERA TOZD Maloprodaja Titovo Velenje VABI K SODELOVANJU

PRODAJALCE, TRGOVSKE POSLOVODJE, KOMERCIALNE IN DRUGE STROKOVNJAKE ZA PRODAJNI PROGRAM NOVE ERINE TEHNIČNE BLAGOVNICE V TITOVEM VELENJU.

V delovni organizaciji ERA smo si zadali nalogo, da še pred koncem letošnjega leta zgradimo novo tehnično blagovnico ob Celjski cesti.

V blagovnici bodo naslednji oddelki: gradbeni material, ogrevalna tehnika, agrotehnična oprema, črna in barvna metalurgija, kemija, vodoinstalaterski material, elektro material, vijačno blago in orodja.

Nova trgovina mora zagotoviti našim cenjenim potrošnikom predvsem kvalitetnejšo ponudbo, kar pomeni:

- velika in pestra izbira blaga
- strokovno svetovanje
- hitra postrežba
- prijazen odnos do kupcev
- sodoben način nakladanja in razkladanja.

Zavedamo se, da bomo vse to lahko uresničili le, če bodo ekipo prodajalcev v tej blagovnici sestavljali takšni delavci, ki želijo biti trgovci in svetovalci v pravem pomenu besede.

Prav z namenom, da moštvo nove prodajalne sestavimo že dva meseca pred njeno otvoritvijo, vabimo k sodelovanju prodajalce, trgovske poslovodje in delavce drugih poklicnih skupin, ki imajo željo, izkušnje in dovolj poguma za dokazovanje, da se vključijo v naša prizadevanja.

Naše geslo je: »Želimo nekaj več.«

Svojo odločitev nam lahko sporočite s pisno prijavo ali z obiskom v **KADROVSKO SPOŠNI SLUŽBI DO ERA, PRESHENOVA 10, TITOVO VELENJE**, kjer boste dobili podrobnejše informacije.

Verjetno želite biti tudi vi med najboljšimi.

K I N O

REDNI KINO VELENJE

Četrtek, 20. 4. ob 18. in 20. uri **ANGELI IZ POPRAVNEGA DOMA** — ameriški, kriminalni. VI.: Stephen Lang.

Petek, 21. 4. ob 18. in 20. uri **GOSPODARJI PEKLA** — ameriški, akcij. grozljivka (VIDEO).

Petek, 21. 4. ob 10. uri ter sobota in nedelja, 22. in 23. 4. ob 18. in 20. uri **NEPREMAGLJIVI NINJA** — hongkonški, karate. Vloga: Tadashi Yamashita.

Ponedeljek, 24. 4. ob 10. in 20. uri **NEVARNO POSLANSTVO** — ameriški, akcijski. Vloga: Peter Graves.

Ponedeljek, 24. 4. ob 18. uri ter torek, 25. 4. ob 18. in 20. uri **MOONWALKER** — ameriški, glasbeni (Michael Jackson).

Sreda, 26. 4. ob 10. uri **GUSARSKA PATROLA** — hongkonški, avanturistični. VI.: Jackie Chan, ob 18. in 20. uri **UMRI POKONČNO (DIE HARD)** — ameriški, akcij. grozljivka. Vloga: Bruce Willis.

NOČNI KINO V REDNEM KINU

Četrtek, petek in nedelja, 20., 21. in 23. 4. ob 22. uri — najnovejši film na področju trde erotike! **POPER IZ MIAMIJA II. DEL** — ameriški, trda erotika. Vloga: Amber Lynn.

Sobota in ponedeljek, 22. in 24. 4. ob 22. uri **SEKS EKSPLOZIJA NA IBIZI** — ameriški, trda erotika (VIDEO).

KINO DOM KULTURE

Petek, 21. 4. ob 20. uri **PO-LJUB ŽENE** — PAJKA — ame-

riški film. **MINIFEST '89**. Po romanu Manuela Puiga. Režija: Hector Babenco. Vloga: William Hurt.

Ponedeljek, 24. 4. ob 20. uri **FILMSKO GLEDALIŠČE MOONWALKER** — ameriški, glasbeni (Michael Jackson) **MINIFEST '89**.

KINO ŠOŠTANJ

Sobota, 22. 4. ob 20. uri **NOČNI KINO: POPER IZ MIAMIJA II. DEL** — najnovejši film ameriške trde erotike.

Nedelja, 23. 4. ob 19. uri **ANGELI IZ POPRAVNEGA DOMA** — ameriški, kriminalni.

Ponedeljek, 24. 4. ob 19. uri **NEPREMAGLJIVI NINJA** — hongkonški, karate.

KINO ŠMARTNO OB PAKI Petek, 21. 4. ob 20. uri **NEPREMAGLJIVI NINJA** — hongkonški, karate.

Nedelja, 23. 4. ob 20. uri **NOČNI KINO: POPER IZ MIAMIJA II. DEL** — ameriški, trda erotika.

Torek, 25. 4. (tokrat izjemoma) ob 19. uri **MOONWALKER** — ameriški, glasbeni (Michael Jackson).

KINO ŠKALE Nedelja, 23. 4. ob 16. uri **NEPREMAGLJIVI NINJA** — hongkonški, karate.

ZA VSE NOČNE PREDSTAVE MLADINI DO 18. LETA STAROSTI NE DOVOLIMO OGLEDA!

KINO VELENJE SI PRIDRUŽUJE PRAVICO DO SPREMEMBE PROGRAMA!

Dežurstva

Četrtek, 20. aprila — dnevni dežurni dr. Kočvar, nočni dežurni dr. Žuber

Petek, 21. aprila — dnevni dežurni dr. Zupancič, nočni dežurni dr. S. Popov

Sobota, 22. aprila in nedeljo, 23. aprila — glavni dežurni dr. D. Vrabič, notranji dežurni dr. Smonar

Ponedeljek, 24. aprila — dnevni dežurni dr. Kikec, nočni dežurni dr. Zupancič

Torek, 25. aprila — dnevni dežurni dr. S. Popov, nočni dežurni dr. Mijin

Sreda, 26. aprila — dnevni dežurni dr. O. Renko, nočni dežurni dr. O. Renko

Dežurni zobozdravniki: V nedeljo, 23. aprila je dežurni zobozdravnik dr. Andreja Ambrožič-Korošec, od 8. do 12. ure v dežurni zobni ambulanti zdravstvenega doma Velenje.

Dežurni veterinar na veterinarski postaji v Šoštanju:

Od 21. aprila do 28. aprila je dežurni dipl. veterinar Franc Blatnik, Stanetova 47, Titovo Velenje, telefon: 857-875.

Rudarsko elektroenergetski kombinat Franc Leskošek-Luka r.o. Titovo Velenje

Delovna skupnost skupnih služb

Prizadevamo si za vse kvalitetnejši in hitrejši razvoj našega kombinata. V središču teh prizadevanj je aktivna politika oblikovanja novih programov in če imate izkušnje in znanje na področju tehnologije in njenega programiranja in ste

diplomirani inženir strojništva ali druge ustrezne tehniške smeri, vas vabimo k sodelovanju za opravljanje del in nalog RAZVOJNO TEHNIČNO PROGRAMIRANJE

Izkoristite priložnost in dajte svojim ambicijam nov polet. Za opravljanje navedenega dela je potrebno poleg strokovne izobrazbe znanje enega svetovnega jezika, zaželena sta delovna praksa in strokovni izpit. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Oglasite se pisno ali po telefonu 855-231, int. 290 oziroma pridite na razgovor, kjer se bomo pogovorili o vaših in naših pričakovanjih.

Radio Velenje

Oddajamo na ultrakratkovalovnem območju, na frekvencah 88,9 (oddajnik Velenje) in 97,2 megaherca (oddajnik Plešivec).

Naročila za vaše čestitke in pozdrave, obvestila, reklame, sprejemamo na upravi Centra za informiranje, propagando in založništvo, na Foitovi 10 v Titovem Velenju. Vse informacije dobite po telefonu 855-450.

PETEK, 21. APRILA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi (prenos osrednje informativne oddaje Radia Ljubljane); 16.10 Ekologi imajo besedo; 16.20 Za konec tedna; 16.30 Iz delegatskih klopi; 17.00 Vaše čestitke in pozdravi; 17.30 V imenu Sove (oddaja, ki jo pripravlja Šaleški študentski klub); 18.00 Vi izbirate, mi vrtimo.

NEDELJA, 23. APRILA: 11.00 Začetek sporeda; 11.15 Od Hude luknje do Rinke; 11.25 Kdaj, kje, kaj; 11.30 Z mikrofonom med vami (predstavili vam bomo letni program Rekreativno turističnega centra Golte); 12.00 Beseda potrošnika; 12.30 Konec

opoltdanskega javljanja; 14.45 Vaše čestitke in pozdravi.

PONEDELJEK, 24. APRILA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Minute z domačimi ansambli; 16.25 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Obiskali smo; 17.00 Ponedeljkov šport na Radiu Velenje; 17.30 Mladi mladim (mladinska oddaja); 18.00 Lestvica Radia Velenje.

SREDA, 26. APRILA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Naša krajevna skupnost; 18.00 Novosti na področju zabavnih glasbe.

LESTVICA VIDEOTEKE

1. TWINS
2. THROW MOMMA FROM THE TRAIN
3. BAY COVE
4. DEADLOCK
5. BLACK EAGLE
6. PLAYBOY I in II
7. HELLRAISER II

Videoteka M4 je vsak dan odprta od 13. do 19. ure, ob sobotah pa od 9. do 13. ure. ČLANARINE NI. Na tri enkratno izposojene kasete četrta brezplačna. In novost videoteke M4: enkrat v tednu brezplačno izposojanje kaset (število izbranih kaset neomejeno) »Loterija M4«.

V GRAJSKEM HRAMU NA VELENJSKEM GRADU NOVA VIDEOTEKA!!

VIDEO SONČEK
Pri „ROKU“ - Titovo Velenje
Tel.: (063) 854-627, 855-999

Včeraj 1300 filmov, danes že 1400 filmov, resnično izjemna ponudba videokaset za vsak okus!

Postanite tudi vi član VIDEA SONČEK, članarine ni, ugodnosti so velike. Vse cene rastejo, VIDEO SONČEK pa je cene znižal.

IZPOSJOJNINA ZA DVA FILMA JE 2.000 din na dan!
VIDEO SONČEK vas vabi v Grajski hram, lepo vas bodo postregli, vi pa izkoristite res ugodno ponudbo.

Video Sonček vas pričakuje vsak dan od 9. do 18. ure, ob ponedeljkih pa od 15. do 18. ure.

Koledar

Četrtek, 20. aprila — Neža, Hilda, Svetopolk (Sveto)
Petek, 21. aprila — Anžek, Šmon, Borut (Bor)
Sobota, 22. aprila — Kajtimir (Kaj), Linda, Gaj
Nedelja, 23. aprila — Vojteh, Jur, Gojko (Domagoj)
Ponedeljek, 24. aprila — Zora, Jurka, Veronik, Melita
Torek, 25. aprila — Marko, Tugo (Tugomir), Ermin
Sreda, 26. aprila — Klet (Klemen), Zdenka, Paš

titovo velenje

Trgovska in proizvodna DO ERA TITOVO VELENJE TOK KOPLAS SVET OBRTNIKOV IN DELAVCEV

RAZPISUJE dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. DIREKTOR TOK KOPLAS

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, samoupravnimi sporazumi in družbenim dogovorom izpolnjevati še naslednje:

Pod 1.:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomske, tehnične ali politološke smeri (VII. ali VI. — stopnje)
- najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na delih s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
- da s svojim delom dokazujejo odgovornost do razvoja samoupravnih in tovariških odnosov ter imajo razvite organizacijske sposobnosti
- predložiti morajo koncept načina uresničevanja razvojnega programa temeljne organizacije.

Mandat za razpisana dela in naloge traja 4 leta. Rok za prijavo je 8 dni od dneva objave razpisa. Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: DO ERA Titovo Velenje — Prešernova 10 z oznako: ZA RAZPISNO KOMISIJO TOK KOPLAS. Kandidate bomo o izbiri pismeno obvestili v roku 30 dni od zaključnega roka za prijavo na razpis.

Občinska skupnost za zaposlovanje Velenje

Objava potreb po delavcih v občini Velenje

DELOVNA ORGANIZACIJA	POKLIC IZ ŠIFRANTA	PROSTA DELA IN NALOGE	DEL. IZK.	NČ DČ	ROK P.	OD	ŠTEV DEL.
OBČINA VELENJE							
DO ESO	dipl.ing.strojništva	-samostojni projektant	zaželj.	nč	15	3.500.000	4
DO ESO	ing.strojništva	-projektant	"	nč	15	2.800.000	3
DO ESO	dipl.ing.kemijske tehnol.	-samostojni projektant	"	nč	15	3.500.000	1
DO ESO	višja ali visoka tehnična ali komercialna šola	-inženir prodaje	"	nč	15	3.200.000	2
DO ESO	dipl.ing.organizacije dela	-organiziranje službe dokumentacije in standardizacije	"	nč	15	3.000.000	1
DO ESO	dipl.ing.elektrotehnične ali ing.elektrotehnik	-vodenje sektorja	"	nč	15	3.150.000	1
DO ESO	ing.elektrotehnik ali elektrotehnik	-komercialist prodaje elektro opreme in storitev	"	nč	15	2.200.000	1
GORENJE INTERNA BANKA	ekonomski tehnik	-evidentičar	x	dč	8	1.470.000	1
GORENJE SERVIS	avtoelektričar	-samostojni vzdrževalec	5	nč	8	1.500.000	1

Občinska skupnost za zaposlovanje Velenje

Objava potreb po delavcih v občini Velenje

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, samoupravnimi sporazumi in družbenim dogovorom izpolnjevati še naslednje:

Pod 1.:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomske, tehnične ali politološke smeri (VII. ali VI. — stopnje)
- najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na delih s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
- da s svojim delom dokazujejo odgovornost do razvoja samoupravnih in tovariških odnosov ter imajo razvite organizacijske sposobnosti
- predložiti morajo koncept načina uresničevanja razvojnega programa temeljne organizacije.

Mandat za razpisana dela in naloge traja 4 leta. Rok za prijavo je 8 dni od dneva objave razpisa. Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: DO ERA Titovo Velenje — Prešernova 10 z oznako: ZA RAZPISNO KOMISIJO TOK KOPLAS. Kandidate bomo o izbiri pismeno obvestili v roku 30 dni od zaključnega roka za prijavo na razpis.

Mali oglasi

IMV KOMBI PRODAM, nosilnost 1200 kg. Telefon 062-621-272.

GARSONJERO, 33 m², v Titovem Velenju, prodam. Telefon 061-578-524, popoldan.

KOŠNJO DAM V NAJEM (3 ha), vse je možno strojno obdelati. Prodaj Stayer 18. Sentij pri Mislinji, pri Martinu.

UNIVERZALNI REZKALNI STROJ, 550 x 250 x 500 prodam, Titovo Velenje, Vrnjačke Banje 5, 5. nadstropje, Mlinar.

DVA KOMADA SONČNIH KOLEKTORJEV 1 m x 2 m, dva komada oken 60 x 60 in dva balkonskih vrat ugodno prodam. Telefon 858-597, popoldan.

MLADA DRUŽINA IŠČE ŽENSKO za občasnno pomoč v gospodinjstvu. Telefon 855-627.

HONDO QUINTET PRODAM (december 1981). Telefon 884-091.

KOMPLET SURF CONDOR ter italijanski voziček prodam. Informacije na Sercerjevi 14, stanovanje št. 2, Titovo Velenje.

MOTOR TORI, SE V GARANCIJI, ugodno prodam. Telefon 853-616 popoldne.

AMI SUPER, zelo dobro ohranjen, obnovljen, poceni prodam. Telefon 882-439.

GOSTILNO V MISLINJI ODDAM V NAJEM. Vse informacije dobite po telefonu 061-445-213 po 19. uri, ali pišite na naslov Zdravko Valenčak, Ljubljana, Trg Oktobrske revolucije 21.

LADO 1300 S, letnik 1983, prodam. Telefon, po 19. uri, 0608-82-989.

NIVO-1600, letnik 1982 in Javo 350 TS, ugodno prodam. Telefon 063-856-162, po 15. uri.

ROLETE, ŽALUZIJE v več barvah izdelujemo in vgrajujemo. Telefon 063-24-296.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV Smartno ob Paki vabi k sodelovanju delavko, delavca za postrežbo v bifeju. Lepa možnost honorarne zaposlitve. Nastop s 1. 5. 1989. Podrobne informacije dobite vsako sredo od 8. do 11. ure v pisarni društva.

W-1200, dobro ohranjen, prevoženih 54.000 km, garažiran, prodam. Tomšičeva 14, Titovo Velenje, Alojz Viher.

KARAMBOLIRAN NSU 120 prodam. Telefon 858-787, popoldan.

ZAMENJAM DVOSTANOVANJSKO NOVEJŠO HIŠO, za manjšo, z mestno centralno, ali prodam. Naslov v uredništvu.

DIANO, letnik 1978, ugodno prodam. Telefon 855-151, interna 202, dopoldan, ali popoldan Vrnjačke Banje 5/87.

MARIJA ŠPEGEL Z MUTE, obvešča, da prodaja nesnice stare 10 tednov, 2 x cepljene, po ugodni ceni. Telefon 062-873-202.

VEČJO, NEDOGRAJENO ATRIJSKO HIŠO, s poslovnimi prostori in 2200 m², stavbnega zemljišča, v bližini Celja, prodam. Informacije po telefonu 063-711-165, dopoldan.

OTROŠKI VOZIČEK PRODAM. Informacije po telefonu 855-707.

ZELO UGODNO PRODAM NERABLJEN KAVČ IN SEDEŽNO GARNITURO V Podgorju pri Slovenj Gradcu. Telefon 062-849-209.

SLADKO SENO PRODAM. (1000 kg). Telefon 855-372.

TRI KLAFTRE DRV, jedilni kot z okroglo mizo, hladilnik 130 l, pomivalno mizo in več kuhinjskih elementov, ter žensko krzno jakno (afriški bizon) ugodno prodam. Igor Koprivnik, Ljubljanska 44, za gradom, Titovo Velenje.

NOVEJŠO OTROŠKO SOBO PRODAM. Cena 130 SM, telefon 858-216.

ŠKODO 120 LS, letnik 1980, oktober prodam. Informacije po telefonu 701-812, v petek popoldne.

R-4 GTL, letnik 1984, 71.000 km, prodam. Cena 22 M. Telefon 854-720.

V MOZIRJU NAJEMEM PROSTOR PRIMEREN ZA OBRT. Pisne ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »Dogovor«.

KOMBINIRAN ŠTEDILNIK GORENJE, širine 600, prodam. Telefon 854-261.

UGODNO PRODAM CROSS KOLO na 3 prestave. Milan Leskovšek, Kardeljev trg 8, telefon 858-607.

VARTBURG KARAVAN, letnik 1977 in motor Bečes, 15 KS prodam. Kupim pa traktor TV 732 in obračalnik Gorenje. Jože Tabor, Prešernova 2, Titovo Velenje.

V STARI HIŠI ODDAM STANOVANJE 60 m² z opremo. Samo pisne ponudbe pošljite na upravo tednika Naš čas z oznako šifre »Predplačilo«.

OMARO ZA DNEVNO SOBO ugodno prodam. Telefon 858-500 od 17. ure dalje.

P-126, letnik 1985, prevoženih 43.000 km, prodam. Telefon dopoldan 854-846, ali popoldan 884-072.

TOVORNO PRIKOLICO ZA OSEBNI AVTO in vlečno kljuko za Z 101 ugodno prodam. Telefon 857-688.

ČISTOKRVNE NEMŠKE OVČARJE z rodovnikom, stare 7 tednov, prodam. Telefon 857-458.

DOBRO OHRANJEN ŠOTOR ZA 4 OSEBE, ugodno prodam. Informacije po telefonu 853-321, interna 461 dopoldan, in popoldan po telefonu 855-551.

VIKEL IN DVA DIVANA PRODAM. Telefon 854-821.

VESPO PX 200 E PRODAM. Telefon 858-736.

V GORNJEM GRADU prodam stanovanjsko hišo z nekaj zemlje. Informacije vsak delavnik od 6.-14. ure po telefonu 063-855-321, interna 1456.

RENAULT 4-TL, letnik 1983, ugodno prodam. Registracija do marca 1990. Telefon 853-321, interna 166. Popoldan Kidričeva 6 (nad Zibko), Grubelnik.

DVOREDNI PLETILNI STROJ znamke Empisal, prodam z dodatnimi priključki. Telefon 856-244 popoldan.

DVE NOVI OKNI S POLKNI, PRODAM. 120 x 140, zastekleno in nezastekleno. Cena po dogovoru. Telefon 855-094, popoldan.

KOMBINIRAN VOZIČEK, uvožen iz Avstrije, prodam za 1.000.000 din. Brigita Palir, Kidričeva 51, Titovo Velenje.

ZX SPECTRUM in kolo ROG JUNIOR prodam. Telefon: 853-789.

KUPIM ALI REZERVIRAM, majhnega, mladega, dolgodlakega psička. Telefon 854-125, popoldan.

MLAD PAR, BREZ OTROK, išče sobo s souporabo sanitarij. Cenjene ponudbe pošljite pod šifro »HVALEŽNA BOVA« na upravo tednika.

COLN ATLANTIC 295 in motor Tomos 4,5 prodam. Telefon 881-337.

DOBRO OHRANJENO BRAKO PRIKOLICO in motor Tomos za čoln prodam. Telefon 858-732 po 17. uri.

ZASTAVO 101, letnik 1979, prevoženih 67.000 km, prodam. Telefon 856-378 popoldan.

ZASTAVA 101, letnik 1978, dobro ohranjeno prodam. Slavko Ban, Završe 88 a, Mislinja.

MZ-250 preurejen v enduro, prodam. Telefon 856-310.

STROJ ZA BRIZGANJE PLASTIČNIH MAS BATTENFELD. 60 g, prodam. Telefon 063-856-144.

SKORAJ NERABLJENO OTROŠKO POSTELJO, stajico in trip trap stol ugodno prodam. Telefon 854-446 zvečer.

gorenjeeko

Štrbenkova 10
TITOVO VELENJE

objavlja po sklepu delavskega sveta

JAVNO LICITACIJO

osnovnih sredstev in odprodajo nekurantnega materiala

- kontejner za skladiščenje plinov in kontejner za skladiščenje ostalih vnetljivih in nevarnih snovi
- oprema za kuhinje in gostinstvo (stroj za rezanje kruha, element za razdeljevanje kruha, omara za shranjevanje kruha, hladilna skrinja, deservirni in drugi vozički za potrebe kuhinje, termo posoda z vozičkom, jedilne mize in stoli — vse odlično ohranjeno),
- sesalec za prah
- polnilec akumulatorjev SIPO
- varilni aparat MIGVAR (FROMIUS)
- renault 4
- boben za čiščenje galvansko obdelanih elementov
- faktorni stroj DARO 1720
- varilni aparat
- strešna okna — sejemske eksponati
- razne pisalne mize, stoli, pisarniške omare
- računski stroji
- razni nekurantni materiali.

Licitacija bo v soboto dne 22. 4. 1989 ob 10. uri v prostorih DO Gorenje EKO.

Ogled blaga po seznamu je mogoč na dan licitacije od 9. ure naprej. Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe. Interesenti morajo plačati varščino v višini 10 % od izklicne cene pred licitacijo, fizične osebe z gotovino, pravne osebe pa z bari-ranim čekom.

Prometni davek ni vračunan v izklicno ceno in ga plača kupec.

Zastopnik pravne osebe mora predložiti pooblastilo. Celotno kupnino je potrebno plačati ob prevzemu blaga oz. predložiti instrument o zavarovanju plačila. Rok za prevzem blaga je tri dni po licitaciji. Če kupec ne plača kupnine v navedenem roku, izgubi pravico do vračila varščine. Blago bomo ponudili po načelu videno-kupljeno in reklamacij ne bomo upoštevali.

Informacije so interesentom na voljo po telefonu (063) 855-151 int. 214.

K vEKOS

DO za komunalno in stanovanjsko oskrbo

Komisija za delovna razmerja DSSS ponovno vabi k sodelovanju

organizatorja aplikacij

Kandidat bo opravljal tudi vodenje oziroma koordiniranje dela na področju AOP. Od njega pričakujemo visoko izobrazbo računalniške oz. druge ustrezne smeri, tri leta delovnih izkušenj in pasivno znanje tujega jezika.

V kolikor vas zanima samostojno in kreativno delo na področju vodenja in organiziranja avtomatske obdelave podatkov, vas vabimo da nam pisno sporočite svojo pripravljenost sodelovanja z nami.

Nudimo vam možnosti izpopolnjevanja znanja s področja AOP, stimulativen osebni dohodek ter delo v mladem, ambicioznem kolektivu.

Vaše prijave oz. osebni obisk pričakujemo na naslov DO »VEKOS«, Kadrovska služba, Koroška 37/b, Titovo Velenje.

KMETIJSKA ZEMLJIŠKA SKUPNOST
OBČINE VELENJE

Izvršilni odbor Kmetijske zemljiške skupnosti občine Velenje

OBJAVLJA

prosta pravna in samoupravna dela oziroma naloge za nedoločen čas.

Poleg splošnih pogojev določenih z zakonom mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- diplomiran pravnik s pravosodnim izpitom,
- znanje slovenskega jezika.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 15 dni po objavi, prijave pošljite na naslov: Kmetijska zemljiška skupnost občine Velenje, Titov trg 1.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedija

Dušana Martinčiča

1930—1989

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znanec, sosedom, sodelavcem, članom ŽRVS, DPO, KS in TO Mozirje, ki so z nami sočustvovali, ga spemili na zadnji poti in izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem GG Nazarje, lovčemu LD Ljubno in Mozirje, pevcem, godbenikom in vsem predstavnikom, ki so se s toplo človeško besedo poslovlili in pokazali, da so ga cenili, spoštovali in imeli radi.

Zahvaljujemo se dr. Butu in vsemu zdravstvenemu osebju TOZD Splošno zdravstvo Mozirje in bolnišnice Topolšica.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Iztoku Weindorferju

22. aprila bo minilo leto žalosti, odkar si vesel in nasmejan prestopil prag doma, kjer si bil najraje, ne sluteč, da Ti bo kruta usoda tako kmalu pretrgala nit življenja.

Vzete so Ti bile vse nade, vsi lepi trenutki, ki bi jih moral še užiti. Komaj 13 let Ti je bilo, ko je prenehalo biti Tvoje mlado srce.

Toda dragi sine, kdo pravi, da Te ni več med nami?

V vseh nas, ki Te imamo radi, si še vedno v naših srcih, še vedno slišimo Tvoj sproščen nasme, vidimo pogled tvojih oči, spominjamo se gibov Tvojih spretnih rok.

SPOMIN NATE JE NEIZBRISEN!

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu, mu prižigate svečke, mu prinašate cvetje.

Z žalostjo v srcu ostajamo vsi, ki Te imamo radi!

V SPOMIN

18. aprila je minilo 7 let, odkar nas je mnogo prerano zapustila naša ljuba hčerka in sestra

Slavica Pečnik

iz Zgornje Črnove 45 pri Titovem Velenju

Z ljubeznijo v srcih se te spominjamo naša ljuba Slavica!

VSI TVOJI

gorenjenotranja oprema

n. sol. o., TITOVO VELENJE

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Komisija za delovna razmerja
DSSS Gorenje Notranja oprema

Vabi k sodelovanju
delavce, ki želijo delati na področju informatike

Kandidati morajo imeti VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe računalniške ali druge tehniške smeri in 3 leta delovnih izkušenj pri programiranju in bazah podatkov.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izobrazbi in dosedanjih delovnih izkušnjah v 8 dneh po objavi na naslov: GORENJE NOTRANJA OPREMA, Oddelek kadrovskih in splošnih zadev, Partizanska 12, 63320 Titovo Velenje.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 45 dneh po končanem zbiranju prijav.

Tam, kjer si ti, ni sonca ne luči,
le tvoj nasmeš nam v srcih še živi —
in nihče ne ve, kako zelo, zelo boli,
ko zavemo se, da več te ni.

ZAHVALA

Ana Oblak

rojena PODPEČAN
27. 7. 1908—5. 4. 1989

Ob boleči izgubi mame in ome se vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti iskreno zahvaljujemo.

VSI NJENI

»J... mu kruh«! Komu?

Ste kdaj na kakšnih vratih zasledili napis — če nimaš kaj delati, ne delaj tega tukaj? Dobra domislica, ki pa ni za vsaka vrata. Sploh pa ne za vrata svetovalke zaposlitve na Skupnosti za zaposlovanje v Titovem Velenju, recimo. Nado Vidmarjevo smo zmotili prav na dan, ko so pri njej potekale uradne ure. Samo pol ure smo ji vzeli — petnajst minut pred njenim začetkom in petnajst po njem.

Statistika kot statistika: preko Skupnosti za zaposlovanje Velenje ta trenutek išče delo 552 oseb. Relativna brezposelnost 2,3 odstotka. Manj od republiškega poprečja in za kakšnega zagrizenega statistika sploh ne podatek, ki bi skrbel. Vendar pa za vsakega od teh 552 brezposelnih še zdaleč ne statistika, ampak življenje. Vsak, ki ob uradnih dneh svetovalke trka na njena vrata, prinaša s seboj svojo stisko, svoj problem, svojo — zasebno — statistiko.

Trije dnevi v tednu so na voljo brezposelnim. In takrat, od 8. do 13. ure pred pisarno ni nikoli miru. Prihajajo tisti, ki se prijavljajo na novo, in ki jih statistika prištevata starih in tistim, ki so že v njej, pa hodijo preverjat, če bo tokrat kaj sreče, ki ji pravijo delo.

Pisana družba je to: prihajajo ženske, v zadnjem času vedno bolj, ki so bile včasih, v tistih boljših časih doma, pa danes, ko je denarja vse manj, prihajajo spet na površje z željo po delu, po zaposlitvi. Tu so mladi, ki so končali šolo, opravili pripravništvo, pa se pred vrati sprašujejo za koga

ali kaj. Različno so stari, prihajajo rosno mladi — pri šestnajstih in zreli, pri petinštiridesetih, recimo.

Na zaposlitev, najbolj iskano dobrino, čakajo različno dolgo. »Tisti brez poklica v poprečju leto dni. Potem pa je od profila do profila to zelo različno. Za izrazito suficitarne poklice je čakalna doba še daljša...« pravi Nado Vidmar.

So pa tudi poklici, ki čakalne dobe sploh ne poznajo. Med slednje štejejo recimo strojne, elektro, ekonomske tehnike, ekonomiste na višji stopnji, vse tehnične smeri na tej stopnji, morda je izvzet kemijski inženir in skoraj vse poklice na visoki stopnji.

»Ja imamo. Tri. Eden je ta in ta, ima takšno in takšno izobrazbo, toliko in toliko delovne dobe, drugi je... tretji je...« je vnes po telefonu vodila delovnih organizacij svetovalka zaposlitve. Potem je bila ura točno osem in vstopila je J. N. Polno ime ni najbolj pomembno, kajne?

»V avgustu bo letno dni kar čakam,« je povedala. »Bila sem že zaposlena, imam sedem let

delovne dobe, delo pa sem morala zaradi otrok pustiti.« Nada jo je vprašala, kako je bilo tam, kamor jo je napotila na pogovor. »Bila sem, a predalec mi je zaradi otrok, pa samo popoldne je bilo, samo štiri ure...« Zal bo morala še čakati in še potrkati kdaj na vratih Skupnosti za zaposlovanje.

Kljuko sta si izmenjala z A. S. Tudi ta je bil že star Nadin znanec, zato ga je takoj nagovorila: »Ste šli pogledat?« Je že zasedeno, je bil njegov odgovor. In teh vprašanj, teh odgovorov ni konca in kraja. »Dve leti že čakam. Otroka imam, za katerega moram skrbeti. Živiva od pomoči. Rad bi delal. Nikjer ni nič. Le tu in tam kakšno priložnostno delo, ki ga poiščem. Dobro, da mi na Skupnosti dajejo vsaj upanje, da bo,« je govoril sam, brez vprašanj. »Dve leti biti socialni problem, veste kaj je to?« je potem vprašal in temu dodal: »J... mu kruh!«

Potem po ustaljenem redu podal kljuko naslednjemu. In teh bo po navednih vse več. Leto se je šele dobro ustalilo, pred nami so meseci, ko bodo iz šol prišli mladi, polni znanj, zamisli. Zaposeliti jih bo treba, pa ne tako, kot je rekel pred kratkim Božo Lednik z zbornice, po vezah, ampak z odpiranjem novih delovnih mest. Tu pa bomo sklenili, saj drugače lahko začnemo spet na začetku. Samo kje je?

Milena Krstič-Planinc

Ohranimo spomin na pomembne čase

Ljubljanska banka — Temeljna banka Titovo Velenje se je pred časom odločila, da po svojih močeh prispeva k zapisu, ki naj bi predstavil in mladim rodovom ohranil v spominu pomen hranilništva in posojilništva v Šaleški in Zgornji Savinjski dolini, na področju torej, ki ga pokriva s svojim poslovanjem. To naj bi bil prikaz denarništvu na tem območju, namera pa vsekakor ni slučajna. Prav Šaleška dolina je namreč dala prve in najpomembnejše moze na področju hranilništva na Slovenskem. To so Vošnjaki, oče Mihael in sinova Josip in Mihael, pobudnik mladinskega varčevanja, šoštanjski učitelj Peter Musi, pa seveda vsi ostali veliki in mali ljudje, ki so bili braniki slovenstva na našem področju. Krepili so narodnostno zavest in gospodarsko samostojnost, saj vemo, da je bil nemški pritisk po letu 1910 izjemno močan, zlasti na področju Šoštanja.

Kmetije vseh niso mogle preživeti, premogovništvo takrat še ni bilo razvito in ljudje so iskali kruh za vsako ceno. Kljub vsem težavam so Slovenci našli toliko moči, da so ustanavljali hranilnice in posojilnice, samo v Šoštanju so v določenem obdobju uspešno delovale tri. Ome-

njena raziskava naj bi obudila in ohranila spomin na vse te ljudi in oblike, jih osvetlila v zgodovinskem, narodnostnem in gospodarskem pomenu.

Pri tem pa se avtor raziskave Aleksander Videčnik, podobno delo za celjsko področje je pred kratkim že izšlo, srečuje z velikim problemom. Arhivov ni več, ohranjenih virov zelo malo, tudi ustnega izročila je vse manj. Zato si Ljubljanska banka in nosilec raziskave močno želita pomoči prebivalcev pri zbiranju gradiva. Brez tega sodelovanja temeljitega in izvirnega zapisa o tem pomembnem področju zagotovo ne bo. Zlasti ne za obdobje

je do druge svetovne vojne, za leta po njej je znanih precej več podatkov.

Računajo na dobrohotno pomoč vseh, ki imajo doma shranjene kakršnekoli listine in dokumente, knjižice, morebitna hranilniška poročila, zelo si želijo starih fotografij ljudi in stavb, skratka vsega, kar bi lahko bilo v pomoč pri raziskavi. Tudi ustno izročilo je še kako dobrodošlo. Svojo pomoč lahko ponudite na vsaki enoti Ljubljanske banke, lahko na sedežu banke na oddelku za poslovanje s prebivalstvom, ali neposredno pri tajnici direktorja. Vsakršna pomoč bo še kako dobrodošla, zaslužijo pa si jo naši predniki, ki so se borili za narodnostni obstoj in za krepitev gospodarske samostojnosti Slovencev na našem področju.

J. P.

Slavko Janežič podeljuje priznanje prvemu predsedniku Iva Rahtenu (vos)

Ob 40-letnici NK Rudar

Priznanja predsednikom in klubu

Ceprav je že lani minilo 40. let od ustanovitve velenjskega nogometnega kluba Rudar, pa se tega dogodka spominjajo še le te dni. V petek so se vodstvo kluba, igralci zbrali na jubilejni skupščini, na katero so povabili tudi vse dosedanje predsednike. Njim sta predsednik sedanjega skupščine Slavko Janežič in izvršnega odbora Herman Arlič podelila posebna klubska priznanja. Predstavniki ZTKO Velenje pa ob 40. letnici podelili klubu srebrno plaketo te telesne kulturne organizacije.

V 40. letni zgodovini je klub doživljal različne vzpone in tudi drsenja. Na robu strmega prepada je bil v letih 1978—1982, ko je prva ekipa igrala v II. ligi. Tedaj se je klub znašel tudi v velikih finančnih težavah. Prišlo je skoraj do njegovega razpada, saj v organih kluba skorajda nihče več ni želel delati. Toda, po zaslugi ne-

katerih posameznikov se je Rudar znova postavil na noge, odpravil finančne težave, se tudi organizacijsko utrdil in danes je v klubu vse v redu, kar kaže tudi trenutni položaj prve ekipe v slovenski nogometni ligi.

Na slovesni seji skupščine se je Slavko Janežič zahvalil vsem, ki so doslej ljubiteljsko sodelovali v klubu, predvsem pa tistim posameznikom, ki so po znanjih zapetljajih v II. ligi ugriznili v kislno jabolko in zadržali klub, da ni padel v globoko brezno. Posebej so pozdravili tudi prvega predsednika kluba Iva Rahtena, ki je to dolžnost opravljal od leta 1948 do 1956. Enako zahvalo so izrekli še Rudniku lignita Velenje, katerega ime nosi klub, saj s pokroviteljstvom ta delovna organizacija omogoča, da ta športna organizacija ne žrtvuje tako kot nekatere druge v občini.

Rudar: reprezentanca JLA

Jubilej bodo praznovali tudi »delovno«. V soboto bo na igrišču ob Jezeru nadvse zanimiva tekma, saj bo v Titovem Velenju gostovala reprezentanca JLA in z njo bo sedanja enajsterica Rudarja odigrala jubilejno tekmo. Začeli jo bodo ob 16. uri. V predtekmi ob 15. uri pa se bosta sestali ekipi sindikalista in delavskega sveta Rudnika lignita Velenje.

Zvečer s pričetkom ob 20. uri pa bo veselo v Rdeči dvorani z gostjo večera Jasno Zločki, mariborska skupina Kaj bo predstavila modne novosti M kluba, nastopil bo tudi najboljši evropski čarovnik — skratka, večer za staro in mlado, za ljubitelje nogometa pa tudi za tiste, ki jim ta igra morda ni najbolj všeč.

(100)

Ob jubileju dobri nastopi prve ekipe

Pogovor s komandirjem postaje milice Velenje

Ustvarimo pogoje za srečno in varno življenje

Osnova sreče je tudi mirno in varno življenje, žal pa so med nami tudi takšni, ki bi radi lagodno živeli na račun drugega in ki jim ni mar, da s svojim obnašanjem motijo druge občane. So pa tudi takšni, ki uživajo, če koga nadlegujejo. In prav zaradi takšnih, si življenja brez miličnikov, ki bdijo nad našo varnostjo ne moremo predstavljati.

Tudi v občini Velenje imamo veliko problemov s področja varnosti, vendar pa se lahko v glavnem vseeno pohvalimo, da živimo kar varno, da nimamo prevelikih kršitev javnega reda in miru, kriminalitete, pa tudi prometna varnost je v primerjavi z drugimi še kar zadovoljiva. »Zadovoljni pa kljub temu ne moremo biti,« pravi Edo Mlačnik, komandir velenjske postaje milice, »to bomo lahko šele takrat, ko bomo miličniki delali izključno preventivno, ko bomo torej kazniva dejanja povsem preprečili.« Edu Mlačniku pa smo zastavili še nekaj vprašanj s področja varnosti v občini Velenje.

Na prvem mestu, imate miličniki zapisano varovanje z ustavo določene ureditve naše republike in države. Kljub temu, da je naša občina večnacionalna, v preteklosti nismo beležili deliktov, vsaj večjih ne, s političnim obeležjem. Kako je zdaj, ko so se mednacionalni odnosi v Jugoslaviji poslabšali?

EDO MLAČNIK: »Menim, da živimo v občini Velenje še v velikem sožitju in upam, da bo tako ostalo tudi naprej. Moram pa reči, da smo lani obravnavali 9 pojavnih oblik deliktov s političnim obeležjem. Šlo je predvsem

za napise s sovražno vsebino ter za verbalne izpade v glavnem vinjenih kršiteljev.«

Kako pa je z javnim redom in mirom ter splošno varnostjo ljudi in premoženja?

Edo Mlačnik

EDO MLAČNIK: Glede na to, da se je število teh dejanj zmanjšalo za 2 odstotka smo lahko kar zadovoljni, še posebej, ker drugje v celjski regiji števila teh dejanj naraščajo. Skupno smo lani obravnavali 476 tovrstnih prekrškov, sodniku za prekrške pa smo jih predali 343 (4 odstotke manj kot leto prej) predlogov za uvedbo postopka. Beležimo pa porast drznega vedenja, pretepanja in omaloževanja pooblaščenih oseb. Pod vplivom alkohola je bilo storjenih 317 prekrškov, največ kršitev pa beleži-

mo v gostinskih lokalih. Razveseljiv je vsekakor podatek, da smo lani obravnavali med kršitelji samo štiri mladoletnike, manj pa, da je med kršitelji kar 48 odstotkov povratnikov, ki so storili kar 33 odstotkov vseh dejanj, ki smo jih obravnavali. Opozoriti moram še, na močno prisotnost alkohola pri kršiteljih, kar 67 odstotkov vseh kršitev so namreč opravile vinjene osebe.«

Časi so vse težji, morda vpliva tudi to, na porast kriminalitete. Na tem področju nam verjetno ne moremo postreči s spodbudnimi podatki.

EDO MLAČNIK: »Žal, res ne. Število teh dejanj se nam je dvignilo za 6 odstotkov, kar je več kot v celjski regiji. Skupno smo jih registrirali 1020. Ob tem je razveseljivo edino to, da je raziskanost teh dejanj boljša, da smo več storilcev odkrili.«

Ze lani ste miličniki opozarjali, da veliko teh dejanj napravijo otroci oziroma mladoletniki.

EDO MLAČNIK: »Podatki o tem so še posebej zaskrbljujoči, saj število kriminalnih dejanj, ki jih povzročijo otroci vse od leta 1986, ko so storili petino teh dejanj, naglo narašča. V letu 1987 so storili 23 odstotkov teh dejanj, lani pa že 31,5 odstotka. To pa je podatek, nad katerim bi se morali starši in vsi, ki sodelujejo pri vzgoji otrok zamisliti in kaj ukreniti. Miličniki smo nemočni.«

Miličniki spremljate tudi nesreče pri delu.

EDO MLAČNIK: »Lani smo obravnavali 30 nesreč pri katerih je bilo 21 oseb hudo in 9 lažje ranjenih. V glavnem so bili delavci sami krivi nesreč, saj smo le v petih primerih podali zoper odgovorne kazenske ovadbe. Največ delovnih nesreč je bilo v obratih

Gorenja in rudnika.«

Število požarov se je v občini Velenje v preteklem letu v primerjavi s predlani skoraj prepolovilo. Je to razlog za zadovoljstvo.

EDO MLAČNIK: »Podatek je spodbuden, vzrokov za zadovoljstvo pa nikakor ni, saj je požarnovarstvena kultura delovnih ljudi in občanov še vedno slaba. In 68 požarov, kolikor smo jih zabeležili lani je še vedno mnogo preveč.«

Kako pa je s prometno varnostjo. O njej smo v občini zadnja leta veliko govorili in načrtovali številne preventivne akcije. Pa se to odraža v boljši prometni varnosti?

EDO MLAČNIK: »Se. Lani smo zabeležili 8,6 odstotka manj prometnih nesreč, življenje sta na naših cestah izgubili dve osebi (prejšnje leto 10), 57 oseb je bilo hudo (leta 1987 63) in 66 (prej 77) lažje telesno poškodovanih.«

Med vzroki nesreč je na prvem mestu neprimerna hitrost, sledi izsiljevanje prednosti, voznja pod vplivom alkohola...

Prometna varnost se torej v občini izboljšuje, še vedno pa ni zadovoljiva. Zato bomo še več preventivno delali in tako vplivali na večjo prometno znanje in kulturo. Po svojih močeh pa bomo tudi vplivali, da se naše črne prometne točke (Partizanska, Kidričeva cesta, križišči: Jenkova — Tomsičeva in Šaleška — Veljka Vlahoviča) čim prej dokončno uredijo. Miličniki pa bomo prisiljeni tudi ostreje ukrepati, predvsem pa bomo podali več pobud, za ponovno preverjanje znanja pri nekaterih kršiteljih.«

Ze v uvodu smo zapisali, da živimo v dokaj varni občini, to potrjuje tudi pogovor z Edom Mlačnikom, iz katerega pa se vidi, da bomo morali na tem področju vsi skupaj še več narediti.

Mira Zakošek

Miličniki so zapisali

VELIKO KRAJ KOLES IN KOLES Z MOTORJEM

S pomladjo so se povečale kraje koles in koles z motorjem. Lastniki se očitno še veno ne zavedajo, kako velika vaba so ta prevozna sredstva in jih pogosto puščajo nezavarovane in nezaklenjene. Prav tako pa tudi nimajo dokumentov, niti njihove številke, zato jih je, tudi če jih miličniki najdejo in teh primerov je veliko, težko odkriti. Prav zato prosijo miličniki občane, da si zapišejo številke svojih koles oziroma koles z motorjem.

TATVINE IZ PISARN

V Titovem Velenju se je pojavila nova oblika tatvin — tatvine

iz pisarn. Osumljena je neka ženska, ki pride na obisk oziroma po kakšno pojasnilo, to pa izkoristi, da odnese kakšno vredno stvar, največkrat žensko torbico. Brez nje je 12. aprila ostala Helena C. iz uprave družbene prehrane REK, več podobnih tatvin pa so zabeležili na Centru srednjih šol.

KRAJA IZ GARDEROBNE OMARICE TERM TOPOLŠICA

Iz garderobne omarice bazena Term Topolšica je 12. aprila izginila čekovna knjižica, ura Seiko in ključ avtomobila Jožetu M. V zadnjem času pa so miličniki zabeležili še več podobnih tatvin.

PREVRNILA STA SE

Na cesti v Skornem sta se 12. aprila, z avtomobilom prevrnili Franc Lenasi iz Mežice in Fanička Lenasi iz Podgorja pri Slovenj Gradcu. Slednja se je pri tem hudo telesno poškodovala. Do nesreče je prišlo verjetno zaradi prevelike hitrosti.

KRŠILI SO JASNI RED IN MIR

V samskem domu Gradisa je 13. aprila nekaj po polnoči razgrajal in motil ostale stanovalce vinjeni Fuad S. Miličniki so mu priskrbeli ustrežnejše prenočišče. Podobno pa so storili tudi s Kasimom S., ki je razgrajal in pretepal svojo družino že opoldne, 13. aprila.